

MKOE

Adótechnikai, adóügyi és üzleti javaslatok – tematikus bontásban

2026

Tartalom

ELŐSZÓ.....	3
Általános adójog-alkotási érdekegyeztetési javaslatok	5
Adótechnikai, adójogi és ügyviteli javaslatok – tematikus bontásban.....	5
Adóbíráskodás	7
Vállalkozói Ügysegéd, egyéni vállalkozás	8
Meghatalmazások	9
Nyomtatványok, ÁNYK, ONYA.....	11
Egyéb NAV eljárások, digitalizáció.....	14
Adófolyószámla, ASP	20
Ügyfélkapu, cégkapu, RNY.....	22
Pénzforgalom, bankok, végrehajtás	25
A pénzmosás elleni küzdelem bürokrácia	26
Számvitel, könyvvizsgálat.....	27
Cégjog (jogi személyek nyilvántartása).....	32
Munkaügy, bejelentések, pályázatok, táppénz.....	33
TAJ, egészségbiztosítás	36
Statisztika, KSH, MNB.....	36
Vállalkozási szabályozás	37
Egyes adónemekre vonatkozó, elsősorban adótechnikai javaslatok:	38
ÁFA.....	38
SZJA.....	43
KATA	47
EKHO	49
Illetékek	49
Önkormányzati adók, HIPA.....	50
Egyszerűsített foglalkoztatás (EFO).....	53
KIVA.....	53
Járulékok, TB, ellátások, nyugdíj.....	54
Gépjárműadó, cégautóadó.....	55
TAO	55
VÁM, EKAER.....	58
Btk	59

ELŐSZÓ

A Magyar Könyvelők Országos Egyesülete tisztelettel fordul a megújuló Pénzügyminisztérium felé, bízva abban, hogy az előttünk álló időszak a szakmai párbeszéd új minőségét hozza el. Az elmúlt időszak tapasztalatai világosan megmutatták, hogy a jogalkotási folyamatok kiszámíthatósága és a gyakorlati működőképesség erősítése nemcsak az adózók, hanem az állam hatékony működésének is alapfeltétele. Meggyőződésünk, hogy a most formálódó irányok lehetőséget teremtenek arra, hogy az adótechnikai megoldások ne nehezítsék, hanem támogassák a jogkövetést és a gazdasági szereplők mindennapi működését.

Javaslatainkat ennek szellemében, konstruktív együttműködési szándékkal terjesztjük elő. Célunk, hogy a szakmai tapasztalatokra építve olyan szabályozási és ügyviteli környezet alakuljon ki, amely egyszerre szolgálja a költségvetési érdekeket és a vállalkozások működőképességét, miközben a könyvelői szakma partnerként, nem pedig kockázati tényezőként jelenik meg a rendszerben. Hisszük, hogy közös munkával kialakítható egy átláthatóbb, arányosabb és végrehajthatóbb adórendszer, amely hosszú távon erősíti a gazdaság stabilitását és a jogbiztonságot.

Jelen anyagunk célzott, operatív és jogtechnikailag megalapozott javaslatokat tartalmaz, amelyek az adójog-alkotás, az adóhatósági jogalkalmazás, valamint az eljárási és digitalizációs környezet teljes spektrumát lefedik. Nem elméleti felvetésekről van szó, hanem a napi működésből származó, validált problémapontokra adott konkrét megoldási csomagról: transzparens egyeztetési mechanizmusok, egyértelműbb normatív szabályozás, kiszámíthatóbb jogérvényesítés és valós ügyfélélményt támogató digitális infrastruktúra. A javaslatok mögött széles körű szakmai konszenzus és gyakorlati tapasztalat áll, amely alkalmas arra, hogy rövid távon is mérhető hatást érjen el a rendszer hatékonyságában.

Abban bízunk, hogy ezekkel a felvetésekkel egy már megkezdett szemléletváltáshoz kapcsolódunk. Feltételezzük, hogy a Minisztérium részéről is megvan a nyitottság az érdemi, strukturált együttműködésre, ahol a szakmai szervezetek bevonása nem formális kötelezettség, hanem valódi hozzáadott érték. Ennek mentén kezdeményezzük egy rendszeres, dokumentált és visszakövethető egyeztetési keretrendszer kialakítását, amely biztosítja, hogy a jövőbeni adótechnikai megoldások már tervezési szakaszban validálásra kerüljenek, elkerülve a későbbi korrekciós kényszereket.

Legelső és szakmánkat leginkább foglalkoztató javaslat, hogy az új Pénzügyminisztérium ne tegyen kijelentéseket a könyvelő szükségtelenségére.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Ez kormányzati és minisztériumi kommunikációs, illetve szakpolitikai vállalás. A Pénzügyminisztérium és a NAV kommunikációs irányelveit kell úgy módosítani, hogy a digitalizációt ne a könyvelői közreműködés szükségtelenségeként kommunikálják.

A „Nem kell könyvelő”, vagy a „Katásnak nem kell könyvelő” narratíva kockázata, hogy a digitalizációra épített kommunikáció hamis biztonságérzetet kelt, mert a felelősség az adózón marad, miközben a NAV felületei nem nyújtanak jogi védelmet; ha a vállalkozót önálló ügyintézésre terelik, az állásfoglalásokat tudástárként közzétéve, kötelező erejű, törvény által kimondott garanciává kell válniuk, különben a vállalkozó védtelen marad az ellenőrzésekkel szemben!

Kodifikációs hely: Art. 247. § (1)–(2) bekezdésének módosítása. Javasolt normaszöveg (Art. – új adózói bizalomvédelmi rendelkezés): „Ha az adózó az állami adó- és vámhatóság által közzétett, az ügylet vagy jogviszony időpontjában hatályos, lektorált szakmai tájékoztatásnak megfelelően járt el, terhére az e tájékoztatással ellentétes későbbi jogértelmezés alapján adóbírság, mulasztási bírság vagy késedelmi pótlék nem állapítható meg; az eltérő jogértelmezés kizárólag a közzétételét követő időszakra alkalmazható.”

Igényünk van a könyvelői szolgáltatás mélyebb szabályozására: gazdálkodó szervezeteknél kötelező könyvelői közreműködés és név szerinti bejelentés, annak beszámolókészítés során való megerősítése a zugkönyvelés visszaszorítására és a szakmai felelősség megteremtésére irányulna. Az induló egyéni vállalkozóknál a könyvelési díjra adókedvezményt javaslunk, amely ösztönzi a legális szolgáltatás igénybevételét, csökkenti a hibákat és javítja az adómorált.

Kodifikációs hely: Szt. 151. §-ának módosítása; Art. új 16/A. §-a; Szja tv. új 44/J. §-a és Szcho tv. új 17/A. §-a (utóbbi három munkaszám). Javasolt normaszöveg (Számveteli törvény, Art., Szja tv. és Szcho tv. – összehangolt módosítás): „A gazdálkodó szervezet könyvviteli szolgáltatási feladatainak ellátásában – jogszabályban meghatározott kivétellel – nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatást végző természetes személy köteles közreműködni; személyét az állami adó- és vámhatósághoz be kell jelenteni, és a beszámoló benyújtásakor meg kell erősíteni. Az egyéni vállalkozó a tevékenysége megkezdésének adóévében és az azt követő adóévben a könyvviteli szolgáltatásról szabályszerűen kiállított, online számlaadat-szolgáltatásban szereplő számla alapján törvényben meghatározott adókedvezményt vehet igénybe.” Kodifikációs megjegyzés: A kedvezmény pontos százalékát és felső korlátját költségvetési hatásvizsgálat alapján kell kitölteni.

A javaslatainkat köznyelvi megfogalmazásban közöljük, de mindegyikhez normaszöveg javaslatot is készítünk. **Piros** színnel szerepelnek a leginkább támogatott javaslatok.

Kodifikációs jelölés: az alábbi, kisebb dőlt betűvel szedett szövegek minden egyes javaslatnál megjelölik, hogy szükséges-e jogszabály-módosítás. A „Kodifikációs hely” megnevezi a módosítandó hatályos §-t, illetve új rendelkezés esetén a javasolt új §-számot. Az új §-számok a 2026. szeptember 6-i jogszabályszerkezethez igazított munkaszámok; a végleges technikai számozás a kodifikáció során – különösen közbenső § beiktatása vagy párhuzamos törvénymódosítás esetén – módosulhat. Ahol a javaslat nem igényel jogszabályváltoztatást, ezt külön jelezzük, és a normaszöveg-rész megnevezi a módosítandó NAV-, MÁK-, NEAK-, KSH-, MNB-, IDOMSOF- vagy egyéb jogalkalmazási, igazgatási, kommunikációs vagy informatikai gyakorlatot.

Általános adójog-alkotási érdekegyeztetési javaslatok

Az adótörvények esetében kötelezően vissza kell állítani a nyilvános és érdemi társadalmi, valamint szakmai érdekegyeztetést oly módon, hogy a minisztérium legalább 30 napos véleményezési határidőt biztosítson, és egyeztetés nélkül adózási tárgyú javaslat ne kerülhessen az Országgyűlés elé.

Kodifikációs hely: A 2010. évi CXXXI. törvény 10. §-ának módosítása, új (3)–(4) bekezdéssel. Javasolt normaszöveg (2010. évi CXXXI. törvény a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől – új különös szabály): „Adó- vagy közteherfizetési kötelezettséget érintő törvényjavaslat és kormányrendelet-tervezet társadalmi egyeztetésére legalább harminc napot kell biztosítani. E tárgyú előterjesztés az Országgyűléshez csak az egyeztetés lezárását és az észrevételekről készített összefoglaló közlést követően nyújtható be, kivéve az Alaptörvényből, uniós jogból vagy kihirdetett veszélyhelyzetből eredő, indokolt és halaszthatatlan esetet.”

Az egyeztetés rendjét normatív szinten, részletesen szabályozni szükséges, kifejezetten nevesítve az adott témában releváns legnagyobb civil szervezeteket és szakmai érdekképviselőket, továbbá biztosítva számukra a dokumentumok – vagy azok elérhetőségének – igazolható kézbesítését cégkapun keresztül; ezzel párhuzamosan az érintett minisztériumoknak és az adóhatóságnak kötelező jelleggel működtetniük kell egy online, nyilvános egyeztetési felületet a jelenlegi emailés és formális, érdemi párbeszédet nem biztosító válaszméchanizmus helyett, amely KAÜ-azonosításhoz kötött belépéssel működik, ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy a hozzászólások a nyilvánosság felé anonim módon jelenjenek meg, biztosítva ezzel az érdemi, kockázatmentes szakmai véleménynyilvánítást.

Kodifikációs hely: A 2010. évi CXXXI. törvény 13–15. §-ának módosítása és új 15/A. § beiktatása (munkaszám). Javasolt normaszöveg (2010. évi CXXXI. törvény és végrehajtási rendelet – egyeztetési infrastruktúra): „Az adózási tárgyú jogszabálytervezetek előkészítője a jogszabályban meghatározott országos szakmai és civil érdekképviselők részére a tervezet elérhetőségét igazolható elektronikus úton megküldi, és nyilvános elektronikus egyeztetési felületet működtet. A felületre elektronikus azonosítást követően tehető észrevétel; a hozzászóló kérelmére neve a nyilvános felületen nem jelenik meg, az előkészítő azonban az azonosítást és az észrevétel eredetét naplózza.”

Adótechnikai, adójogi és ügyviteli javaslatok – tematikus bontásban

Az adózási rendtartás

1. Az adóhatóság a fellebbezési illeték ötszörösét fizesse, ha a döntése jogszabálysértőnek minősül.

Kodifikációs hely: Air. 134. §-ának kiegészítése új (4)–(5) bekezdéssel; szükség szerint az Itv. jogorvoslati illetékre vonatkozó szabályának technikai módosítása. Javasolt normaszöveg (Air./Art. – jogorvoslati költségátalány): „Ha a másodfokú adóhatóság vagy a bíróság az elsőfokú adóhatósági döntést jogszabálysértés miatt megsemmisíti vagy akként változtatja meg, hogy az adózó jogorvoslatát akkor alapítható, ha az alkalmazandó anyagi adójogi rendelkezés az adott magatartást, konstrukciót vagy annak lényeges ismérveit kifejezetten tiltja vagy jogkövetkezménnyel sújtja.” Kodifikációs megjegyzés: A javaslat második része – legalább száz konkrét visszaélési tényállás nevesítése – nem egyetlen keretnormával oldható meg; az Áfa tv., Tao. tv., Sza tv., Kiva tv. és más anyagi adótörvények tételes felülvizsgálatát igényli.

2. A rendeltetésszerű joggyakorlás elvét ne lehessen alkalmazni, ha az adott tényállásra nincs tételesen tiltó rendelkezés az adótörvényekben (tehát nincs általános "erkölcsi" szabály, hanem tételes szabályozás kell, mert az általános szabályokkal a NAV visszaél). Ehhez legalább 100 tényállást tételesen nevesíteni kell az adótörvényekben.

Kodifikációs hely: Art. 1. §-ának módosítása; az érintett anyagi adótörvények visszaélés-ellenes különös szabályainak ehhez igazítása. Javasolt normaszöveg (Art. 1. § és az anyagi adótörvények – visszaélés-ellenes klauzula korlátozása): „Az adójogviszonyban a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére az adózó terhére adókötelezettség vagy jogkövetkezmény kizárólag akkor alapítható, ha az alkalmazandó anyagi adójogi rendelkezés az adott magatartást, konstrukciót vagy annak lényeges ismérveit kifejezetten tiltja vagy jogkövetkezménnyel sújtja.” Kodifikációs megjegyzés: A javaslat második része – legalább száz konkrét visszaélési tényállás nevesítése – nem egyetlen keretnormával oldható meg; az Áfa tv., Tao. tv., Sza tv., Kiva tv. és más anyagi adótörvények tételes felülvizsgálatát igényli.

3. A jogvesztő határidők kerüljenek teljesen kivezetésre. A jogvesztő határidőkkel ne lehessen az adózókat korlátozni abban, hogy a számukra legkedvezőbb adózási döntéseket hozhassák meg elévülési időn belül. Ennek a kardinális korrekciónak az a fő oka, hogy az elmúlt 36 évben a hatóságok és a bíróságok az igazolási kérelem intézményét kiüresítették.

Kodifikációs hely: Art. új 54/A. §-a (munkaszám), továbbá az egyes anyagi adótörvények jogvesztő választási határidőinek tételes módosítása. Javasolt normaszöveg (Air./Art. és az anyagi adótörvények – határidők joghatása): „Adózói választás, nyilatkozat vagy kedvezmény érvényesítésére előírt határidő – uniós jogból vagy a költségvetés véglegességéhez fűződő, törvényben külön megjelölt okból eredő kivétellel – nem jogvesztő. Az adózó az elévülési időn belül igazolási kérelem nélkül is jogosult a választását, nyilatkozatát vagy kedvezményét önellenőrzéssel vagy külön kérelemmel érvényesíteni.”

4. Az adózási választások váljanak rugalmasabbá. Egyetlenegy X-től ne függhessenek teljes egzisztenciák. Az adózási választások terén nyíljon meg az önellenőrzés joga, ideértve az adóvisszaigénylés jogát is, ami főleg a forgalmi adó esetén abszurd korlát és ez amúgy is ellentétes az uniós joggal, mert a visszaigénylés útjában nem állhat adminisztratív korlát.

Kodifikációs hely: Art. 54. § (3)–(4) bekezdésének módosítása. Javasolt normaszöveg (Art. – önellenőrzés és adózói választások): „Az önellenőrzés joga kiterjed az adózó által az eredeti bevallásban elmulasztott vagy tévesen megtett adózási választás, adókedvezmény, adóalap-kedvezmény és visszaigénylési rendelkezés módosítására is, feltéve, hogy az anyagi jogi feltételek az érintett időszakban fennálltak, és uniós jog vagy e törvény kifejezett rendelkezése a módosítást nem zárja ki.”

5. A fellebbezés határidejéig lehessen új bizonyítékot benyújtani.

Kodifikációs hely: Air. 124. §-ának módosítása, új (3)–(4) bekezdéssel. Javasolt normaszöveg (Air. – bizonyíték-előterjesztés): „Az adózó a fellebbezési határidő utolsó napjáig jogosult új tényt állítani és új bizonyítékot előterjeszteni. Az elsőfokú eljárásban való előterjesztés elmulasztása önmagában nem alapozhatja meg a bizonyíték kizárását.”

6. Kiemelt bevallási és beszámolókészítési időszakban, különösen májusban, az alacsony kockázatú, nem sürgős ellenőrzések és adatszolgáltatási felhívások indítását korlátozni kell. A NAV ne a mérlegzárási csúcsideszakban terhelje felesleges ügyekkel az adózókat és a könyvelőket!

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet új 89/A. §-a (munkaszám). Javasolt normaszöveg (465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet – ellenőrzésszervezési korlát): „Május 1. és május 31. között, valamint a miniszter által rendeletben meghatározott kiemelt bevallási időszakban alacsony kockázatú adózónál új, halasztást tűrő jogkövetési vizsgálat vagy olyan adatszolgáltatási felhívás, amelynek teljesítése jelentős irat-összeállítást igényel, csak indokolt adókockázat vagy elévülési ok esetén indítható.”

7. Az adózási rendtartásról és az adózás rendjéről szóló törvény kerüljön összevonásra, ne két jogszabály fusson párhuzamosan (ez egy nem sürgős javaslat).

Kodifikációs hely: Teljes kódexszintű újrakodifikáció: az Air. és az Art. összevonása új adóigazgatási kódexbe; egyetlen meglévő § módosításával nem valósítható meg. A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A megvalósítás teljes kódexszintű újrakodifikálást jelent: az Air. és az Art. rendelkezéseit egy új, egységes adóigazgatási kódexbe kell szerkeszteni, majd a két jelenlegi törvényt hatályon kívül helyezni. Egyetlen beilleszthető §-szöveg itt szakmailag félrevezető lenne; a végső normaszöveg a teljes szerkezeti konszolidáció után készíthető el.

8. A NAV tudástárából egy nyilvános, kereshető állásfoglalás-adatbázis legyen kialakítva, amelyet az adóhatóság mesterséges intelligencia alkalmazásával folyamatosan karbantart, a közzétett állásfoglalásokat anonimizálja, azok állapotát minden hónap utolsó napjával a hatályos jogszabályoknak megfelelően lezárja és archivált, letölthető formában megőrzi, továbbá biztosítja, hogy a már kiadott, lektorált és megerősített állásfoglalások teljes körűen, visszatartás nélkül bekerüljenek az adatbázisba (mindez törvényi előírás legyen a NAV számára).

Kodifikációs hely: Art. 256. § (1) bekezdésének kiegészítése és új 256/A. § beiktatása (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Art./NAV tv. – állásfoglalás-adatbázis): „Az állami adó- és vámhatóság nyilvános, díjmentesen kereshető szakmai állásfoglalás-adatbázist működtet. A lektorált és megerősített állásfoglalásokat személyes és védett adatok eltávolítását követően teljes körűen közzéteszi, azok hatályállapotát legalább havonta felülvizsgálja, a korábbi állapotokat időbéllyel archiválja és letölthető formában megőrzi. Automatizált vagy mesterségesintelligencia-alapú feldolgozás csak emberi szakmai felülvizsgálat mellett alkalmazható.”

9. Az önkormányzati adóhatóságok által kiadott, lektorált és megerősített állásfoglalások a NAV részére kötelezően átadásra kerülnének, és azok a NAV által működtetett, egységes tudástárban kerülnének

közzétételre anonimizált, kereshető formában, oly módon, hogy a közzététel, archiválás és havi zárás azonos szabályok szerint történjen, biztosítva az egységes jogértelmezést és az átláthatóságot.

Kodifikációs hely: Htv. új 42/J. §-a és Art. 256/A. §-ának kiegészítése (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Art. és Htv. – önkormányzati állásfoglalások egységes közzététele): „Az önkormányzati adóhatóság a lektorált és kiadmányozott, általánosítható adójogi állásfoglalását elektronikus úton átadja az állami adó- és vámhatóságnak. Az állami adó- és vámhatóság azt anonimizálva az egységes állásfoglalás-adatbázisban, a saját állásfoglalásaival azonos archiválási és hatályjelölési szabályok szerint közzéteszi.”

10. A jogkövetési vizsgálatok határidejét a vizsgált időszak hosszához, az iratanyag mennyiségéhez és az aktuális bevallási, mérlegkészítési időszakhoz kell igazítani. Összetett vagy hosszabb időszak vizsgálatánál a megfelelő haladék nem méltányossági kérdés, hanem eljárási garancia; az adózó tényleges védekezési és irat-összeállítási joga csak így biztosítható.

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 89. § (2) bekezdésének módosítása, új (3)–(4) bekezdéssel. Javasolt normaszöveg (Air./465/2017. Korm. rendelet – iratbenyújtási határidő): „Jogkövetési vizsgálatban az iratok benyújtására biztosított határidő megállapításakor figyelembe kell venni a vizsgált időszak hosszát, az iratanyag terjedelmét és az adózó bevallási vagy beszámolókészítési kötelezettségeit. Összetett ügyben a határidő egy alkalommal, indoklás nélkül legalább tizenöt nappal meghosszabbítható; a hosszabbítás nem méltányossági döntés.”

11. Az adóellenőrzési iratbekérésekre és nyilatkoztatásokra racionalitási minimumot kell meghatározni: kis összegű, NAV-adatokkal már alátámasztott ügyleteknél ne lehessen többoldalas, az ügy adókockázatához nem kapcsolódó nyilatkozatokat bekérni.

Kodifikációs hely: Air. új 59/A. §-a (munkaszám), a nyilatkoztatás és iratbekérés szükségességi-arányossági korlátjaként. Javasolt normaszöveg (Air. – szükségesség és arányosság az iratbekérésnél): „Az adóhatóság kizárólag az ellenőrzés tárgyával és az azonosított adókockázattal közvetlenül összefüggő, a tényállás tisztázásához szükséges adat, irat vagy nyilatkozat anélkülzésre bocsátását követelheti. Az adóhatóság saját nyilvántartásában hitelesen rendelkezésre álló adat ismételt bekérése csak eltérés vagy hitelességi kétség esetén indokolható.”

12. Szűnjön meg az adózó bemutatásáról szóló átfogó nyilatkozatra vonatkozó revizori presszionálás, kerüljön egyértelmű kommunikálásra, hogy az csupán egy lehetőség.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A jelenlegi eljárási garanciák alapján az adózó saját ügyében nem kényszeríthető általános, önterhelő vagy a konkrét tényállástól elszakadó nyilatkozatra. A NAV ellenőrzési módszertanát, mintavégzéseit és revizori képzését kell módosítani, továbbá az idézésekben egyértelműen közölni kell, mi kötelező és mi önkéntes.

13. A személyes megjelenésre való idézésre vonatkozó helytelen és erőszakos gyakorlat kerüljön a NAV részéről megszüntetésre. A végzések végéről tűnjön el az, hogy a saját ügyben való nyilatkozatot úgy mutatják be, mintha annak hiánya „akadályozná” az adóellenőrzést, ezért az bírsághozható lenne. Szűnjön meg az a gyakorlat is, hogy a revizorok EGYETLEN alkalommal kérdeznek, amikor még nem ismerik a tényállást.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az idézés és a nyilatkoztatás szükségességét az Air. eljárási alapelvei már korlátozzák. A NAV standard végzésszövegeiből el kell távolítani a saját ügyben tett nyilatkozat hiányát automatikusan „akadályozásként” feltüntető fordulatokat, és a revizori gyakorlatot úgy kell módosítani, hogy a tényállás érdemi megismerése után további kérdésre is legyen lehetőség.

14. Kerüljön bevezetésre a fordított ÜCC. Ez egy olyan telefonos, rögzített hívású rendszer, ahol az állami adóhatóság ügyintézője telefonál, a hívás elején azonosítja magát, közli, hogy rögzített vonalon beszélgetnek, azonosítja a hívott felet és nyilatkozatot vesz fel, amely iktatásra kerül (a hanganyaggal együtt), lekérdezhető módon.

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet új 72/B. §-a (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Air./465/2017. Korm. rendelet és adatkezelési szabályok – fordított ÜCC): „Az állami adó- és vámhatóság az adózóval vagy képviselőjével azonosított, rögzített telefonkapcsolat útján is végezhet eljárási cselekményt. A hívás kezdetén az ügyintéző azonosítja magát és közli a hangrögzítés tényét; a hívott fél azonosítását követően tett nyilatkozatot, valamint a hangfelvételt az ügy iratai között iktatni kell, és azt az érintett az elektronikus ügyfélfelületen megismerheti.”

Adóbíráskodás

1. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatóságával és a kormányhivatalok önkormányzati adóhatóságok elsőfokú határozatait követően hozott másodfokú döntéseivel szemben bejegyzett adószakértő is rendelkezzen a bíróság előtti képviseleti joggal (a többi esetazonos végzettséget azért nem érdemes felsorolni, mert ők mind kérhetik, hogy bejegyzett adószakértők lehessenek és célszerű ezt a jogosultságot ebben a csatornában tartani).

Kodifikációs hely: Kp. 26–27. §-ának, valamint Pp. 65. §-ának és 75. §-ának összehangolt módosítása. Javasolt normaszöveg (Kp. és Pp. – adóügyi képviselet): „Adóhatósági másodfokú döntés bírósági felülvizsgálatára irányuló közigazgatási perben jogi képviselőként eljárhat az adózó által meghatalmazott, az adópolitikáért felelős miniszter nyilvántartásában szereplő bejegyzett adószakértő is.”

2. Az Alkotmánybíróság kapja vissza az adójogszabályok feletti normavizsgálati és utólagos alkotmányossági kontrollját és a feloldást követően vizsgálhassa a korábbi adójogszabályok alkotmányosságát is.

Kodifikációs hely: Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésének módosítása és az Abtv. hatásköri szabályainak ehhez igazítása. Javasolt normaszöveg (Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése és Abtv. – hatáskör helyreállítása): „Az Alkotmánybíróság a központi költségvetésről, a központi adónemekről, illetékekről, járulékokról, vámokról és a helyi adók központi feltételeiről szóló törvényeket más törvényekkel azonos terjedelemben vizsgálhatja és semmisítheti meg. A hatásköri korlátozás megszűnését követően benyújtott indítvány alapján a korábban hatályba lépett rendelkezés alkotmányossága is vizsgálható.”

3. A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) számára kerüljön megtiltásra, hogy hibás, hiányos adójogszabályok esetén – teleológia alkalmazásával – az adózó ellen ítélhessen!

Kodifikációs hely: Kp. új 85/A. §-a (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Kp. – adójogi értelmezési garancia): „Adó- vagy közteherfizetési kötelezettség, adóalap-növelés vagy joghátrány nem vezethető le kizárólag a jogszabály céljára, gazdasági rendeltetésére vagy teleologikus értelmezésére hivatkozással, ha annak lényeges feltételeit a jogszabály szövege nem határozza meg kellő egyértelműséggel. A normatív hiány az adózó terhére nem pótolható.”

4. Az adóhatóságnál a jogkövetési vizsgálatok végén tét nélkül lehessen bírósági felülvizsgálatot kérni - ez most is így lenne, csak a NAV nem tartja be a jogszabályt, lásd: 465/2017 Korm. rend. 89.§ (2).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A javaslat maga is a 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 89. § (2) bekezdésére hivatkozik. Elsődlegesen a NAV joggyakorlatát és a jogkövetési vizsgálatot lezáró iratok jogorvoslati tájékoztatását kell korrigálni; új normaszöveg csak akkor indokolt, ha a bírósági gyakorlat a jelenlegi rendelkezést nem tekinti elegendőnek.

Vállalkozói Ügysegéd, egyéni vállalkozás

1. A Vállalkozói Ügysegéd maradjon az adóhatóságnál, mert ott végre működik, az MKIK amúgy se hajlandó egy sor jogszabályt betartani a meghatalmazás, az adatáramlás és a jogorvoslat terén. Az MKIK képtelen volt a 2025.01.01-i állapotnak megfelelő ÖVTJ tájékoztatást elkészíteni, pedig milliárdos készpénzvagyonnal rendelkezik (az 5000 forintos kötelező hozzájárulást nem említjük, mert az a kormányprogram része volt). Ebben a körben nem elfogadható, hogy az MKIK a KSH-ra „vár”, miután a KSH már közölte a struktúrát és az átsorolási javaslatát is, a többi az MKIK dolga lenne.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Amennyiben a Vállalkozói Ügysegéd feladat- és üzemeltetési helye a hatályos szabályok szerint a NAV-nál marad, a javaslat megvalósítása jogszabály-módosítást nem igényel; minden, az MKIK-hoz visszatelepítő későbbi szervezeti javaslatot el kell vetni. Az ÖVTJ-tájékoztatás és a kapcsolódó adatáramlás külön végrehajtási kontrollt igényel.

2. Az egyéni vállalkozó ne csak a tárgynapon módosíthassa – írásos beadvány által – a tévesen bejegyeztetett adatot (ez az Ákr. módosítása után lett aznap éjfél határidőre változtatva, miután Ruszin Zsolt sikeresen elintézte, hogy egy egyéni vállalkozó által törölt összes tevékenységet értelmezzék úgy, hogy meg kívánta szüntetni az egyéni vállalkozói tevékenységét, így 5 évvel később, visszamenőlegesen szűnt meg az illető hölgy egyéni vállalkozása).

Kodifikációs hely: 2009. évi CXV. törvény új 11/A. §-a (munkaszám) a nyilvántartási adat kijavításáról. Javasolt normaszöveg (2009. évi CXV. törvény – nyilvántartási adat kijavítása): „Az egyéni vállalkozó az egyéni vállalkozói nyilvántartásba saját bejelentése alapján tévesen bejegyzett adat kijavítását az elévülési időn belül kérheti. Ha a kérelem okirattal vagy hatósági nyilvántartási adattal igazolt, a nyilvántartó a kijavítást a téves bejegyzés időpontjára visszaható hatállyal vezeti át, feltéve, hogy az harmadik személy jóhiszeműen szerzett jogát nem sérti.”

3. A szünetelő egyéni vállalkozó is kérhessen adókiutalást.

Kodifikációs hely: Art. 74. §-ának módosítása, a szünetelés miatti kiutalási korlát kizárásával. Javasolt normaszöveg (Art. – kiutalási jog szünetelés alatt): „Az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelése a természetes személy adózót megillető adó-visszatérítés, visszaigénylés vagy túlfizetés kiutalásának önmagában nem akadályozza.”

4. Az egyéni vállalkozói szünetelést legfeljebb 5 évre - kérelemmel - lehessen alkalmazni és azt az elévülés határidejéig visszamenőlegesen is kérelmezni lehessen, ha a vállalkozásnak nem volt adóbevétele, működése, a vállalkozásban nem kellett közreműködni. Ez ugyanis előre nem látható (jelenleg a törvény a jövőbe látást várja el a szünetelés terén és azt is időkorlátosan alkalmazza, minimum 1 havi szünetelést előírva).

Kodifikációs hely: 2009. évi CXV. törvény 18. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (2009. évi CXV. törvény – szünetelés): „Az egyéni vállalkozó kérelmére a tevékenység szünetelése legfeljebb öt évig tarthat. Az elévülési időn belül utólag is megállapítható a szünetelés olyan időszakokra, amelyben az egyéni vállalkozó vállalkozási bevételt nem szerzett, tevékenységet nem végzett és személyes közreműködésre nem volt köteles; az utólagos megállapítás harmadik személy jogát nem érintheti.”

5. Javasoljuk megszüntetni a magánszemély állatorvosok önálló vállalkozói jogállását és adott dátummal az automatikus felvételének előírását kérjük (például 2027.07.01-vel) az Egyéni vállalkozók nyilvántartásába és jövőben így a változásait a Vállalkozói Ügysegédbe kellene kezelni.

Kodifikációs hely: 2009. évi CXV. törvény 2. §-ának módosítása és új átmeneti 38/A. § beiktatása (munkaszám). Javasolt normaszöveg (2009. évi CXV. törvény – hatály és átmeneti rendelkezés): „A szolgáltató állatorvosi tevékenységet önállóan végző természetes személyre e törvény egyéni vállalkozóra vonatkozó szabályait kell alkalmazni. A hatálybalépéskor kamarai nyilvántartásban szereplő ilyen személyt a nyilvántartó 2027. július 1-jével hivatalból felveszi az egyéni vállalkozók nyilvántartásába, a kamarai nyilvántartás adatai alapján.”

6. Az egyéni ügyvédek, illetve egyéni végrehajtókat (ha utóbbiak még léteznek majd) szintén kérjük – az ügyvédi kamara és a végrehajtói kamara nyilvántartásának bekapcsolásával az egyéni vállalkozók nyilvántartásában megjeleníteni. Ebben a nyilvántartásban kell szerepelnie minden egyéni vállalkozói jogállású személynek!

Kodifikációs hely: 2009. évi CXV. törvény 2. és 11. §-ának módosítása; az ügyvédi és végrehajtói kamarai adatátadás külön végrehajtási szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (2009. évi CXV. törvény – nyilvántartási egységesítés): „Az egyéni ügyvéd és az önálló bírósági végrehajtó egyéni vállalkozói jogállását az egyéni vállalkozók nyilvántartásában is fel kell tüntetni. A nyilvántartó a szakmai kamarák nyilvántartásából automatikus adatátvétellel vezeti át a tevékenység megkezdését, szünetelését, változását és megszűnését; a szakmai tevékenység feltételeit továbbra is a külön törvény határozza meg.”

Meghatalmazások

1. Az önkormányzati adóhatóságok felé való meghatalmazást a NAV UJEGYKE meghatalmazásain lehessen bejelenteni, az ne igényeljen külön bejelentési manővert.

Kodifikációs hely: Air. 17. §-ának, Htv. 42/E. §-ának és a 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet képvisleti nyilvántartásra vonatkozó szabályainak összehangolt módosítása. Javasolt normaszöveg (Art./465/2017. Korm. rendelet – egységes adóügyi meghatalmazás): „Az állami adó- és vámhatósághoz bejelentett, helyi adóügyre is kiterjedő állandó meghatalmazást az állami adó- és vámhatóság elektronikus úton haladéktalanul továbbítja az érintett önkormányzati adóhatóságoknak; ugyanazon képvisleti jog külön bejelentése nem követelhető meg.”

2. A bérszámfejtők, számlázók, és az egyéb pénzügyi ügyintézők, digitális asszisztensek jelentős része is egyéni vállalkozóként végzi már a tevékenységét és a könyvelési automatizmusok már nem igényelnek szakvégzettséget, vagy az a szakvégzettség nem legalább mérlegképes könyvelői. A könyvviteli szolgáltatást nyújtó társas vállalkozás sincs definiálva a törvényben, ráadásul az ilyen tevékenység akár civil szervezeteknél is felmerülhet (pl. egyik szakszervezet könyvel a másik szakszervezetnek és a munkaviszony teljesen kizárt). Ettől még ezeknek a személyeknek hozzá kell férniük az adózó adataihoz. Jelenleg is van a törvényben egy pongyola „könyvelő” kifejezés, amit

pontosítani kell és akkurátusan meghatározni, hogy az adott személy azonosítható legyen meghatalmazottként, de nem támasszon a definíció teljesíthetetlen paraméterezést. Számukra az UJEGYKE jogosultságait is meg kellene nyitni. Ezt az is indokolja, hogy az EU elvárja a versenysemleges szabályozást és az előző kormánynak csupán szerencséje volt, hogy a bérszámfejtők nem indítottak pereket az adóhatóság ellen és nem kértek az EUB-nél előzetes döntéshozatalt, hogy kikényszerítsék a törvénymódosítást.

Kodifikációs hely: Air. 17. §-ának módosítása, a meghatalmazottként eljárni jogosult személyi kör pontosításával. Javasolt normaszöveg (Art. – képviselői kategóriák pontosítása): „Adóügyben állandó meghatalmazottként eljárhat a könyvviteli, bérszámfejtési, számlázási, pénzügyi vagy más adminisztratív ügyviteli szolgáltatást üzletszerűen végző természetes személy, egyéni vállalkozó vagy szervezet is, ha a meghatalmazásban az ellátható ügycsoportokat egyértelműen meghatározták. Az elektronikus képviselői rendszer nem kötheti az ilyen meghatalmazott technikai jogosultságát a mérlegképes könyvelői végzettséghez, ha az adott ügýtípushoz jogszabály ilyen végzettséget nem ír elő.”

3. A meghatalmazási felületeken legyen "profil" kiválasztására és mentésére lehetőség és legyen "mindenre is jó" meghatalmazás jelölésére is mód.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A meghatalmazási profilok, sablonok és a teljes körű jogosultsági csomag létrehozása alapvetően felülettervezési kérdés. A NAV UJEGYKE és az RNY termékkövetelményeit kell módosítani; csak akkor kell rendeleti módosítás, ha a jelenlegi jogosultsági taxonómia jogszabályban zárt listaként szerepel.

4. A könyvelőiroda és ügyvédi iroda mint jogi személy meghatalmazott számára az adózó által adott (jóváhagyott) NAV UJEGYKE meghatalmazás bárki számára továbbdelegálható és visszavonható legyen, korlátozás nélkül, egyszerre több személyre is (ne csak 1 személyre).

Kodifikációs hely: Air. 17. §-ának módosítása és 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet új 7/A. §-a (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Art./465/2017. Korm. rendelet – szervezeti meghatalmazott eljáró személyei): „Ha az állandó meghatalmazott jogi személy vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet, a meghatalmazott jogosult egyidejűleg több természetes személyt kijelölni az eljárási jogosultság gyakorlására, e kijelölést bármikor visszavonni vagy módosítani. Az eljáró személy kijelöléséhez a meghatalmazó külön jóváhagyása nem szükséges, ha a meghatalmazás ezt nem zárja ki.”

5. A könyvelőirodák UJEGYKE-jogosultságainál legyen lehetőség csoportos személy-hozzárendelésre és csoportos törlésre. Egy átlagos, 50–100 ügyfelet kezelő könyvelőirodánál egy új munkavállaló belépése vagy egy távozó kolléga jogosultságainak megszüntetése jelenleg 50–100 külön UJEGYKE-ügyet generál. Ezt egyetlen nyomtatvánnyal, több adózóra kiterjedően kelljen elintézni: a jogi személy meghatalmazott egy lépésben adhasson hozzá vagy törölhessen eljáró természetes személyeket több meghatalmazó adózó vonatkozásában. Ez a könyvelőirodánál és a NAV-nál is jelentős adminisztrációscsökkenést eredményezne, mert a jelenlegi adózónkénti ügykezelés helyett egy csoportos jogosultságkezelési ügyként lenne feldolgozható.

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet új 7/B. §-a (munkaszám). Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (465/2017. Korm. rendelet – csoportos jogosultságkezelés): „A szervezeti meghatalmazott azonos tartalmú eljáró-személy kijelölést vagy annak visszavonását egyetlen elektronikus nyilatkozattal több meghatalmazó adózó vonatkozásában is megteheti.” Végrehajtási elem: Az UJEGYKE-ben több adózót egyszerre kijelölő, tömeges hozzáadás/törlés funkciót kell fejleszteni, gépi interfész lehetőségével.

6. Az adóhatóság – részletes jogszabályi előírás alapján – vezessen nyilvántartást a könyvviteli (számvetési) szolgáltatásra jogosultak köréről.

Kodifikációs hely: Szt. 151. §-ának és Art. 256. § (1) bekezdésének módosítása; új Art. 256/B. § (munkaszám) az adatkapcsolathoz. Javasolt normaszöveg (Art. és Számviteli törvény – könyvviteli szolgáltatói nyilvántartás adatkapcsolata): „Az állami adó- és vámhatóság a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult természetes személyekről, a miniszteri nyilvántartás hiteles adatain alapuló, naprakész elektronikus jogosultsági nyilvántartást vezet, amely a képviselői és beszámoló-benyújtási rendszerek számára automatikusan lekérdezhető.”

7. Az adóhatóság ne saját ínyére választhasson a meghatalmazotti kézbesítések között, több meghatalmazott esetén mindegyiknek történjen meg a kézbesítés, kivéve, ha van elsődleges kézbesítőnek kijelölt meghatalmazott, ilyenkor az adózó ne kaphassa meg a küldeményt.

Kodifikációs hely: Air. 78. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Air. – elektronikus kézbesítés több meghatalmazott esetén): „Ha az adózónak ugyanazon ügyben több kézbesítésre jogosult meghatalmazottja van, az iratot valamennyi ilyen meghatalmazottnak kézbesíteni kell. A meghatalmazó elsődleges kézbesítési meghatalmazottat jelölhet ki; ebben az esetben a kézbesítés kizárólag az elsődleges kézbesítési meghatalmazottnak történik, és az adózó részére külön kézbesítésre nem kerül sor.”

8. A NAV ÜPO-n a keresetkimutatást és az ANYÁCSKA nyomtatványt meghatalmazott is beküldhesse.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A meghatalmazott eljárási jogosultságát az Art. általános képviseleti szabályai már megalapozzák; az ÜPO keresetkimutatás és ANYÁCSKA funkciójának képviselő előli technikai lezárását kell megszüntetni. A NAV hozzáférési mátrixát és felületi jogosultságait kell módosítani.

9. Az önkormányzati adóhatóságok adóalanyiság hiányában is rögzítsék a meghatalmazást (informatikai automatizmus által). Kerüljön feloldásra az adóalanyiság és a képviseleti jog közt feszülő időszaki és nyilvántartási akadály a jogszabályi logikában.

Kodifikációs hely: Air. 17. §-ának és Htv. 42/E. §-ának módosítása, kifejezett előzetes képviseleti nyilvántartással. Javasolt normaszöveg (Art./Htv. – meghatalmazás adóalanyiságot megelőző nyilvántartása): „Az adóhatóság a képviseleti jogot akkor is nyilvántartásba veszi, ha a meghatalmazó az adott adónem tekintetében még nem minősül adóalanynak vagy adókötelezettsége még nem keletkezett. A képviseleti jog az adóalanyiság keletkezésekor külön bejelentés nélkül alkalmazandó.”

10. Legyen NAV hozzáférés „read-only” ügyféljoggal. Sok vita abból ered, hogy egy külső szereplőnek teljes meghatalmazás kell pusztán lekérdezéshez is. Javaslat: legyen külön, könnyen adható, visszavonható „olvasási meghatalmazás”, amely minden NAV/önkormányzati/ adat lekérdezésére jogosít, de benyújtásra és kötelezettségvállalásra nem.

Kodifikációs hely: Air. új 17/A. §-a és Dáptv. 38. §-ának kiegészítése (az új Air.-szakasz munkaszám). Javasolt normaszöveg (Art./Dáptv. – olvasási meghatalmazás): „Az adózó olyan korlátozott elektronikus meghatalmazást adhat, amely a meghatalmazottat kizárólag az adózó NAV-nál és önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adatainak, iratainak, adószámlájának és státuszainak megismerésére jogosítja. E meghatalmazás alapján jognyilatkozat, bevallás, kérelem vagy kötelezettségvállalás nem tehető.”

11. Állítsák vissza a teljes körű meghatalmazott más meghatalmazottak feletti lekérdezési jogát (ez is egy adózási adat).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A teljes körű meghatalmazott saját képviseleti jogviszonyainak és az adózó más meghatalmazottainak megismerése az adózó ügyviteli adatainak része. A NAV korábbi lekérdezési funkcióját és jogosultsági mátrixát kell visszaállítani; ha a jelenlegi adatvédelmi belső álláspont ezt akadályozza, azt felül kell vizsgálni.

12. A másodfokon elrendelt tényállás-kiegészítés is reformra szorul. A másodfokon lefolytatott eljárások (például egy teljes becslési eljárás) szemben az adózónak már nincs érdemi védekezési joga. Jelenleg EUB előtt van egy ilyen ügy, célszerű lenne az EUB-ítélet bevárása helyett jogalkotással kivédeni a fiaskót.

Kodifikációs hely: Air. 127. §-ának módosítása, illetve új 127/A. § beiktatása a másodfokú tényállás-kiegészítés garanciáira (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Air. – másodfokú tényállás-kiegészítés garanciái): „Ha a másodfokú adóhatóság a tényállást olyan új bizonyítással egészíti ki, amely az elsőfokú döntés alapjául nem szolgált, az adózót a bizonyítás eredményéről értesíteni kell, számára legalább tizenöt napos észrevételezési és ellenbizonyítási határidőt kell biztosítani. Olyan új tényállási alap, amelynek érdemi vitatására az elsőfokú eljárásban nem volt lehetőség, az adózó terhére csak az elsőfokú eljárás megismétlésének elrendelésével vehető figyelembe.”

13. Az OECD Tax Administration 3.0 a digitális, súrlódásmentes adózás felé mutat, de az ilyen rendszereknél az adatkezelés, etika, ellenőrizhetőség és emberi kontroll külön szabályozást igényel. Az adóhatósági MI ne hozhasson önállóan szankciós döntést, minden AI-alapú kockázati jelzéshez legyen naplózott indokolási réteg, az adózó kérhesse az AI által figyelembe vett fő kockázati tényezők közlését, és technikai hiba vagy algoritmikus tévesztés esetén automatikus bírságmérséklési szabály működjön.

Kodifikációs hely: Air. új 61/A. §-a (munkaszám) az automatizált döntéstámogatás és MI-alkalmazás eljárási garanciáira. Javasolt normaszöveg (Air. – automatizált döntéstámogatás garanciái): „Adóhatósági mesterségesintelligencia-rendszer önállóan adóhiányt, mulasztást, bírságot vagy más joghátrányt megállapító döntést nem hozhat. Az automatizált kockázati jelzést naplózni kell; az adózó kérésére közölni kell a döntés szempontjából lényeges kockázati tényezőket és az emberi felülvizsgálat megtörténtét. Igazolt technikai vagy algoritmikus hiba esetén az abból eredő szankciót mellőzni, illetve hivatalból mérsékelni kell.”

Nyomtatványok, ÁNYK, ONYA

1. A NAVKPER2 nyomtatvány csatolmány nélkül is benyújthatóvá váljon. Az adóhatóság köteles legyen a melléklet nélküli, szöveges tartalmat is hiteles csatornán megküldeni a bíróságok felé (jelenleg erre nem hajlandóak).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Ha a NAVKPER2 benyújthatóságát jogszabály nem köti csatolmányhoz, a korlátozás nyomtatvány- és munkafolyamat-hiba. A NAV-nak a csatolmány nélküli benyújtást engedélyeznie, a szöveges tartalmat pedig a bíróság felé hiteles elektronikus iratként továbbítani kell. A 465/2017. Korm. rendelet szerinti irattovábbítási gyakorlatot ennek megfelelően kell alkalmazni.

2. **Az Általános Nyomtatványkitöltőt (ÁNYK) ne vezessék ki, hanem fejlesszék online funkciókkal.**

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az ÁNYK fenntartása és online funkciókkal való fejlesztése informatikai és üzemeltetési döntés. Jogszabályváltozás csak akkor szükséges, ha már kihirdetett norma konkrét kivezetési időpontot ír elő; ilyen esetben a kivezetési rendelkezést kell hatályon kívül helyezni vagy elhalasztani.

3. Az ÁNYK kivezetése előtt az új eÁFA és M2M rendszernek teljes körűen biztosítania kell a jelenlegi bevallási funkcionális: adatátvétel, ellenőrzés, javítás, manuális kiegészítés, mellékletkezelés, M-lap logika, beküldés és visszajelzés. ÁNYK-kivezetés csak akkor történhessen meg, ha az új rendszer a könyvelők és szoftverfejlesztők számára üzemszerűen, tesztelten és dokumentáltan működik.

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 69. §-ának kiegészítése új (5)–(7) bekezdéssel. Javasolt normaszöveg (Art./végrehajtási rendelet – bevallási csatorna kivezetési garancia): „Az adóhatóság bevallási csatornát csak akkor szüntethet meg, ha az azt felváltó elektronikus rendszer a megszüntetett rendszer valamennyi kötelező bevallási funkcióját – különösen az adatátvételt, ellenőrzést, javítást, manuális kiegészítést, mellékletkezelést, tételes lapokat, beküldést és hiteles visszaigazolást – legalább hat hónapja üzemszerűen és dokumentáltan biztosítja, és a gépi kapcsolathoz szükséges végleges specifikációt közzétették.”

4. Az elektronikusan beküldendő nyomtatványokon ne szerepeljen kitöltendő levelezési cím, annak hiánya ne legyen hiba.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az elektronikus úrlapon a levelezési cím bekérése csak akkor indokolt, ha azt anyagi vagy eljárási jogszabály ténylegesen megköveteli. A NAV és más űrlapgazdák mezőspecifikációját kell módosítani, a törzsadatból ismert vagy elektronikus kézbesítés mellett szükségtelen levelezési címet nem szabad kötelező mezőként validálni.

5. Minden feldolgozott E08-as bejelentésre és a hiba esetén is kapjon értesítést az ügyfélkapuval rendelkező magánszemély.

Kodifikációs hely: Art. 50. §-ának és a 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet elektronikus bejelentési szabályainak kiegészítése; új 69/B. § (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Tbj./Art. végrehajtási szabály – E08 visszaigazolás): „A biztosított bejelentés feldolgozásáról – ideértve a hibás, visszautasított vagy javításra szoruló bejelentést is – az állami adó- és vámhatóság haladéktalanul elektronikus értesítést küld a bejelentett természetes személy elektronikus tárhelyére, ha azzal rendelkezik.”

6. A NAV ne csak az alkalmi munka bejelentésére, hanem normál munkavállalók bejelentésére is alkalmas mobilalkalmazást üzemeltessen és az olvassa a DÁP QR kódját.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A normál biztosított bejelentést kezelő mobilalkalmazás és a DÁP QR-alapú adatbeolvasás fejlesztési feladat; a bejelentési jog és az elektronikus azonosítás jogalapja meglévő szabályokból biztosítható. A NAV mobilalkalmazás terméktervét és DÁP-integrációját kell bővíteni.

7. Az E08 esetén, a megbízási díjnál a későbbi biztosítás vége dátumot nem lehet megadni, ha a személyi adat változik (pl. név), így azt módosítani se lehet. Ezt ki kell javítani!

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Ez adatmodell- és űrlapvalidációs hiba. Az E08 felületén a személyes adat változtatása nem zárhatja le vagy teheti módosíthatatlanná a biztosítási időszak végét; a NAV űrlapsémáját és háttérfeldolgozását kell javítani.

8. Amíg még nem működik az EMAP, addig se legyen szükséges a biztosítási szüneteltetést külön benyújtani, amikor az szerepel 2608-as bevalláson.

Kodifikációs hely: Art. 50. §-ának és a Tbj. biztosítási bejelentésre vonatkozó szabályainak módosítása az egyszeres adatszolgáltatás érdekében. Javasolt normaszöveg (Tbj./Art. – egyszeres adatszolgáltatás): „Ha a foglalkoztató a biztosítás szünetelésére vonatkozó adatot a havi járulékbevallásban a jogszabályban meghatározott adattartalommal közölte, ugyanazon adat külön biztosított bejelentésben történő ismételt közlése nem követelhető meg.”

9. A mai napig se látszanak a 2007 előtti egészségbiztosítási bejelentések, miközben a NAV már bekért és tárol ilyen adatokat. Ezeket közzé kell tenni a biztosítási jogviszony lekérdezésekben!

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A 2007 előtti, a NAV/NEAK rendelkezésére álló biztosítási adatok megjelenítése adat-hozzáférési és informatikai feladat. A historikus adatok migrációját és a biztosítási jogviszony-lekérdezés időbeli korlátainak feloldását kell végrehajtani; ha egyes adatkörök megőrzési szabálya ezt akadályozza, csak arra a szűk körre kell rendeleti korrekció.

10. A helyesbítendő, önellenőrizendő ONYA nyomtatványok újratöltése nem működik jól, a kitöltést így előlről kell elvégezni. Az XML letöltést és visszatöltést elő kell írni minden egyes elektronikusan kitölthető nyomtatvány esetén – ennek hiányában az adóhatóság (és az ASP programozói) azt nem végzik el. Az XML letöltés/feltöltés nélküli nyomtatvány minősüljön hibás nyomtatványnak, ami 30 napon belüli módosítása járjon következménnyel (lásd alább).

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 69. §-ának kiegészítése, új (8)–(10) bekezdéssel. Javasolt normaszöveg (Dáptv./adóigazgatási végrehajtási rendelet – elektronikus űrlap minimumfunkció): „Az állam által biztosított elektronikus űrlapnál – ha az adat szerkezete ezt lehetővé teszi – biztosítani kell a kitöltött adattartalom szabványos, géppel olvasható formátumban történő letöltését és ismételt betöltését. A helyesbítésre vagy önellenőrzésre szolgáló űrlap e funkció hiányában nem vezethető be kötelező elektronikus csatornaként.”

11. Az adóhatóság vegye komolyan a nyomtatványkészítési határidőt! A jelenlegi tiltást a NAV simán figyelmen kívül hagyja. A jogszabályba kerüljön be, hogy 30 nappal a határidő előtt a NAV már nem változtat a nyomtatványon, vagy ha változtat, az hosszabbítsa meg nemcsak a bevallás beküldési határidejét, hanem a befizetési határidőt is! Ez azért is szükséges, mert számos bevallást le kell programozni. Egy ilyen szabályozás visszatartó erővel bírna, amihez természetesen az is kell, hogy a jogalkotás nem állíthat elő olyan rövid nyomtatványkészítési határidőt, amely az adóhatóságot lehetetlen helyzetbe hozza. Mindehhez biztosítani kell a NAV Központi Irányítása számára a nyomtatványkészítési humán és gépi kapacitásokat!

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 69. § (2) bekezdésének módosítása és Art. új 50/A. §-a (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Art. – nyomtatvány-stabilitási szabály): „A bevallási vagy adatszolgáltatási határidőt megelőző harmincadik naptól a kötelező elektronikus űrlap adattartalma és technikai sémája az adózó terhére nem módosítható. Ha elkerülhetetlen jogszabályváltozás vagy súlyos technikai hiba miatt mégis módosítás történik, a benyújtási és az ahhoz kapcsolódó fizetési határidő a módosítás közzétételétől számított legalább harmincadik napra tolódik.”

12. A kitöltési útmutatók nem egyértelműek, a telefonos tájékoztatásnál pedig több érdeklődésre több fajta válasz jön "szerintem..." felütéssel, a tájékoztatás pedig nyom nélkül marad. A kitöltési útmutatók terén számos példa kerüljön megjelenítésre főleg a nagy számban kitöltött, bonyolult összefüggésű nyomtatványok esetén (például 08A, 58, 08, 53, 29, 65).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A kitöltési útmutatók példatárának bővítése és a telefonos tájékoztatás egységesítése nem igényel új normát. A NAV-nak lektorált példákat, verziószámot és visszakereshető szakmai álláspontot kell működtetnie; a telefonos tájékoztatásnál az ügyazonosítható, rögzített vagy írásban visszaigazolható csatornát kell előnyben részesíteni.

13. Az AUTRESZ ismerje fel, hogy mely adózó kérelméről lehet szó – például a magánszemély ne választhassa ki a „nem magánszemély” adózó kérelmét.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az AUTRESZ adózóípus szerinti szűrése tisztán validációs fejlesztés. A természetes személy és nem természetes személy kérelmeket az azonosított kérelmező/adózó törzsadatai alapján kell automatikusan korlátozni.

14. Az adóhatóság jelenleg vonakodik betartani a 465/2017-es kormányrendelet 18.§-a szerinti bevallás-javítási szabályokat, amelyeket viszont kiterjeszt – jogszabályi felhatalmazás nélkül – más nyomtatványokra is. A kijavításhoz valójában nagyon ritkán szükséges adózói együttműködés és adózó általi újbóli beküldés.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A pont kifejezetten a 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 18. §-ának betartását kéri. A NAV bevallásjavítási gyakorlatát, belső utasításait és űrlap-feldolgozását kell a hatályos rendelkezéshez igazítani; jogszabályi felhatalmazás nélkül a szabály más nyomtatványokra nem terjeszthető ki.

15. A 08E-nél nincs javítási lehetőség, ha valamilyen technikai hiba miatt nem megy be a bejelentés és az ilyen eset be nem jelentett alkalmazottnak számít, ami aztán ezernyi következménnyel jár. Amíg nem áll az EMAP működésbe, addig a 08E drámai fontosságú bejelentés-elmaradási hatásait mérsékelni kell és teret adni az adózói bizonyításnak a beküldés körülményeire. Miután az állami adóhatóság részéről nem várható önkéntes lépés a témában, ezt a bizonyítási jogot jogszabályváltoztatással kell kikényszeríteni.

Kodifikációs hely: Art. 50. §-ának kiegészítése és új 50/A. §-a (munkaszám) a technikai sikertelenség bizonyíthatóságára. Javasolt normaszöveg (Tbj./Art. – technikai sikertelenség bizonyítása): „A biztosított bejelentés határidőben megkísérelt, de az állami elektronikus rendszer vagy igazolható technikai hiba miatt sikertelen benyújtása esetén a foglalkoztató a sikertelenség körülményeit bármely hitelt érdemlő módon bizonyíthatja. Igazolt benyújtási kísérlet esetén a foglalkoztatás nem minősül kizárólag e technikai okból be nem jelentett foglalkoztatásnak, ha a bejelentést az akadály megszűnését követően haladéktalanul pótolják.”

16. Minden ONYA nyomtatványhoz készüljön XML betöltési lehetőség – például a KVKPELL-hez sincs XML betöltési lehetőség, ami a vámképviselői felelősséget tekintve elképesztő hatású lehet.

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 69. §-ának kiegészítése az XML import/export minimumkövetelménnyel. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Dáptv. végrehajtási rendelet – gépi adatcsere): „Az állam által biztosított, ismétlődően használt elektronikus űrlapnál biztosítani kell a géppel olvasható import lehetőségét, ha az űrlap adattartalma strukturált.” Végrehajtási elem: Az ONYA valamennyi érintett űrlapjához, így a KVKPELL-hez is közzé kell tenni az importálható sémát és be kell építeni a betöltési funkciót.

17. Az M30 igazolásba integrálni kell az EKHO kifizetéseket.

Kodifikációs hely: Szja tv. munkáltatói/kifizetői igazolásra vonatkozó 46. §-ának és Art. 50. §-ának technikai kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Szja tv./Art. – M30 adattartalom): „A munkáltató, kifizető éves összesített igazolása tartalmazza az egyszerűsített közteherelisési hozzájárulás szerint adózott bevételeket és a levont közterheket is, az adóévi egyéb jövedelmi adatokkal egységes szerkezetben.”

18. Az M30-as igazolásokról, az ajánlott meghatalmazásokról, stb., készüljön elektronikus nyomtatványképféle verzió és az elektronikus mivoltuk alapján kerüljön le róluk az aláírást.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az elektronikus előállított igazolások és ajánlott meghatalmazások nyomtatványképféle létrehozása, illetve a kézi aláírásra utaló rovat elhagyása felület- és sablonmódosítás. A NAV iratmintáit kell az elektronikus hitelesítés logikájához igazítani.

19. A NAV rendszerén keresztül a munkáltatónak kiküldhető, anyai kedvezményekről és családi kedvezményekről szóló nyomtatvány (ANYÁCSKA) hiányos vagy pontatlan. Historikus adatokra van szükség.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az ANYÁCSKA nyomtatvány historikus adatokkal való kiegészítése adatkapcsolati és felületi fejlesztés. A NAV/MÁK adatkapcsolatban rendelkezésre álló jogosultsági időszakokat fel kell kínálni, és a munkáltató számára az időbeli státuszt is meg kell jeleníteni.

20. Az ONYA, eSZJA, ÜPO és más állami ügyintézési felületek ne tiltsák a párhuzamos munkavégzést. A felhasználót ne dobja ki a rendszer azért, mert ugyanaz a személy másik ügyfélre, másik böngészőfűlön vagy másik modulban is belépett; a könyvelői, adótanácsadói munkavégzés alapfeltétele a több ügyfél egyidejű kezelése.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A párhuzamos munkavégzést tiltó munkamenet-kezelés nem jogszabályi kötelezettség. Az ONYA, eSZJA, ÜPO és kapcsolódó SSO-rendszerek session-kezelését úgy kell áttervezni, hogy azonos felhasználó több ügyfelet és modult egyidejűleg kezelhessen.

Egyéb NAV eljárások, digitalizáció

1. Az adóhatóság állapítsa meg a KKV státuszt (mikrovállalkozás, kisvállalkozás, középvállalkozás), valamint a készítendő beszámoló típusát és a kötelező könyvvizsgálati kötelezettséget. Ezeket a vállalkozás létrejöttkor és az adóév első napjával állapítsa meg az adóhatóság (automatizáltan) és azt tegye a törzsadat részévé és azt közölje nyilvánosság felé is az adózók lekérdezhető adatai között. A hiányzó adatok esetére történő megállapításra vonatkozóan készüljön részletes szabályozás.

Kodifikációs hely: Art. új 256/B. §-a (munkaszám), továbbá a Kkvvtv. és Szt. minősítési küszöbszabályainak adatátadási kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Art., Kkvvtv. és Számviteli törvény – automatikus státusz-megállapítás): „Az állami adó- és vámhatóság a nyilvántartásában és az állami alapnyilvántartásokban rendelkezésre álló adatok alapján a vállalkozás létrejöttkor, majd minden adóév első napjára megállapítja és törzsadatként nyilvántartja a vállalkozás mikro-, kis- vagy középvállalkozási minősítését, a készítendő beszámoló típusát és a könyvvizsgálati kötelezettség fennállását. A minősítéshez szükséges hiányzó adatot az adózótól egy alkalommal bekérheti; a megállapított státusz és annak hatálya nyilvánosan lekérdezhető.”

2. A NAV törzsadatokban szerepeljenek historikus adatok és az adózási törzsadatok sokkal szélesebb köre, amit jogszabályi (rendeleti) szinten célszerű megállapítani. A bejegyzett adatoknál és a változtatásoknál azonosítható legyen az ügyintéző és az időpont, miután ez valójában olyan közigazgatási esemény, ami drámaian fontos lehet (például bejelentett részesedés esetén). Ez nagyon aprólékos informatikai fejlesztést igényel, hiszen számos adatot kell gyűjteni és letárolni és aztán azt lekérdezéshez törzsadati kivonatba rendezni.

Kodifikációs hely: Art. új 256/C. §-a és 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 55. §-ának kiegészítése (az új Art.-szakasz munkaszám). Javasolt normaszöveg (Art./465/2017. Korm. rendelet – törzsadati történet és naplózás): „Az állami adó- és vámhatóság az adózó törzsadatainak aktuális és korábbi állapotát időbélyeggel megőrzi és az adózó, valamint képviselője részére lekérdezhetővé teszi. A hatósági adatbejegyzés vagy -módosítás naplójának tartalmaznia kell a változtatás időpontját, jogcímét, forrását és – ha nem automatizált művelet – az eljáró szervezeti egységet, illetve ügyintéző azonosítóját.”

3. **Az M2M bevallási és kommunikációs módszerek fejlesztését gyorsítsák fel, mert ez a jövő.**

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az M2M bevallási és kommunikációs csatornák gyorsabb fejlesztése program- és kapacitásirányítási feladat. A NAV-nak nyilvános fejlesztési ütemtervet, stabil specifikációkat és tesztkörnyezetet kell biztosítania; új törvényi kötelezettség csak konkrét szolgáltatási szint kikényszerítéséhez szükséges.

4. Az EMAP adatszolgáltatás fejlesztését gyorsítsák fel.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az EMAP fejlesztési ütemének gyorsítása informatikai végrehajtási feladat. A szükséges adatforrásokat, gépi interfészeket és migrációs mérőkövet a NAV/NEAK projektirányításban kell rögzíteni.

5. **Az eBEV mindaddig ne kerüljön kivezetésre, amíg az ÜPO nem képes a funkcióit jól működtetni. Az eBEV addig is kerüljön minimális fejlesztésre, például a dokumentumletöltés 1 oldalon ne 10 sor legyen.**

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az eBEV fenntartása és minimális továbbfejlesztése addig, amíg az ÜPO funkcionálisan nem egyenértékű, szolgáltatásmenedzsment-kérdés. Ha a kivezetési dátum nincs kötelező jogszabályban rögzítve, nincs szükség normamódosításra; a kivezetési döntést mérhető elfogadási kritériumhoz kell kötni.

6. Az állami ügyintézési felületeken – különösen ONYA, eSZJA, ÜPO – meg kell szüntetni az egyablakos munkavégzést akadályozó munkamenet-kezelést. A rendszer ne dobja ki a felhasználót csak azért, mert ugyanaz a személy másik ügyfélre, másik modulba vagy másik böngészőfülön lévő állami felületre belép; legyen támogatott a párhuzamos munkavégzés több ügyféllel, több űrlappal és több adminisztrációs felülettel. A tárhely adminisztrációs felületének, a cégkapu-regisztrációs/adatkezelési felületnek és a tényleges tárhelynek egymás mellett stabilan kell működnie, fagyás és munkamenet-kidobás nélkül. A jelenlegi rövid, sokszor kiszámíthatatlan időkereteket egységesen legalább 30–60 perces aktív munkamenetre kell emelni, a hosszabbításnak pedig ténylegesen meg kell akadályoznia a kiléptetést, különösen nyomtatványkitöltés közben.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A munkamenet-kezelés 30–60 perces aktív időre emelése, a párhuzamos ügyfélkezelés és a tárhely/cégkapu adminisztráció egyidejű használhatósága tisztán informatikai szolgáltatási követelmény. A NAV és az állami SSO/BKSZ üzemeltető session-szabályait kell módosítani.

7. El kell érni, hogy az adózók adatait el lehessen érni egy állandó linkkel, amelyik tartalmazza az adószámát. Például: www.nav.gov.hu/adatbazisok/index_adoszam=12345678

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az adózó publikus adatlapjának adószámot tartalmazó állandó URL-je informatikai és keresőoptimalizálási fejlesztés. A nyilvánosan hozzáférhető adatkör nem bővül, ezért külön adatvédelmi vagy adójogi normaszöveg nem szükséges.

8. Kerüljön előírásra, hogy az adóhatóság köteles dokumentumtárat üzemeltetni az ÜPO-n (ami működik).

Kodifikációs hely: Art. 259. §-ának és Dáptv. 47. §-ának kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Art./Dáptv. – adóügyi elektronikus dokumentumtár): „Az állami adó- és vámhatóság az elektronikus ügyfélfelületen az adózó és képviselője számára dokumentumtárat működtet, amelyből az adózó részére kézbesített, az adózó által benyújtott és az ügghöz kapcsolódó, jogszabályban meghatározott iratok a megőrzési időn belül visszakereshetők és letölthetők.”

9. A NAV ügyfélportálján legyen igényelhető a nullás igazolás (a köztartozásmentességi igazolás erre nem jó) és a form ne legyen bonyolult. A jelenlegi ÁNYK form problémás. Egyelőre nem ismert, hogy a DÁP mobilalkalmazásban hogy fog működni az igénylés, de ez csak egy szűk kört érintene (egyelőre nem tudni, hogy a gazdálkodói szervezetekre is lehet-e majd a DÁP-ban igazolást igényelni).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A nem köztartozásmentességi adatbázison alapuló, „nullás” adóigazolás kiadása jelenleg is létező igazolási szolgáltatás. Az ÜPO-ban egyszerűsített igénylőfelületet kell kialakítani; az ÁNYK-form kötelező használatát belső termékdöntéssel ki lehet váltani, ha az igazolás anyagi feltételei nem változnak.

10. Az ÜCC azonosítása túlságosan bonyolult. Kerüljön bevezetésre az azonosított telefonszám és a 4 számjegyű PIN, amely maradéktalanul azonosítja a betelefonálót és ezután már csak az adózót kell azonosítani, azzal, hogy az adózó azonosítását az ügyintéző szóban is elvégezhesse így a hívás ehhez az adózóhoz legyen köthető.

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 70–72. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (465/2017. Korm. rendelet/Dáptv. – ÜCC azonosítás): „Az adózó vagy képviselője telefonos ügyintézés során előzetesen nyilvántartásba vett telefonszám és személyes, legalább négy számjegyű azonosító kód együttes használatával azonosítható. Sikeres személyazonosítást követően az ügyintéző az érintett adózót szóban közölt adóazonosító adattal azonosíthatja és a hívást az adózó ügyéhez rendeli.”

11. Az ÜCC kerüljön fejlesztésre, a megnövelt kapacitással az kerüljön vissza igazgatósági hatáskörbe és történjen meg MINDEGYIK szakterületre való kiterjesztése, az ott történt iktatószámmal és felvétellel kísért eljárási cselekményeket a NAV ne tagadja le, mint adóigazgatási eljárást. Az ÜCC ügyintézők jogszabály által előírt tájékoztatási, együttműködési előírások megsértését a NAV KI kezelje. Erről per is van folyamatban, mert az ügyintéző nem volt hajlandó közölni a megbízólevél adatait, mert szerintük a megbízólevél az nem az a megbízólevél. Ezzel akadályozták a NAV ellenőrzéséről való értesülést, amiről egyes nagyvállalatokat udvariasan, *előzetesen* értesítenek.

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 70–72. §-ának módosítása, különösen a telefonon végezhető eljárási cselekmények és azok iktatása tekintetében. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (465/2017. Korm. rendelet – telefonos eljárási cselekmények): „A rögzített és ügyszámhoz vagy iktatószámhoz rendelt telefonos ügyintézés keretében tett tájékoztatás, nyilatkozatfelvétel és más, joghatás kiváltására alkalmas cselekmény az adóigazgatási eljárás részének minősül, és annak megtörténtét az adóhatóság nem tagadhatja meg.” Végrehajtási elem: Az ÜCC kapacitását és szakági lefedettségét ki kell terjeszteni, a panaszok és együttműködési kötelezettség megsértésének központi kivizsgálásával.

12. A külföldiek esetén tapasztalható 4T adateltérésekre törvényileg kell előírni az adóhatóság haladéktalan, hivatalból való intézkedését, az eltérés informatikai úton való azonnali észlelését és a kijavításról – szigorú naplózási szabályok mellett – az adózó értesítését.

Kodifikációs hely: Art. új 35/A. §-a és Air. adatjavítási szabályainak kiegészítése (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Art./Air. – természetes személyazonosító adatok eltéréseinek hivatalbóli javítása): „Ha az állami adó- és vámhatóság a természetes személyazonosító adatok összevetésekor nyilvántartási eltérést észlel, haladéktalanul hivatalból adategyeztetést kezdeményez, az eltérést a hiteles alapnyilvántartás alapján kijavítja vagy a kijavításra illetékes szervet megkeresi. A műveletet naplózni kell, és annak eredményéről az érintettet elektronikus úton értesíteni kell.”

13. Az ÜPO-n az adózó vagy meghatalmazottja bármely folyamatban lévő ügyhöz külön ELLUGY beküldése nélkül tölthessen fel mellékletet, ideértve a ZIP fájlokat is. Ha az ügy azonosítható, a mellékletcsatolás ne külön nyomtatványindítással, hanem közvetlen ügyhöz rendelhető dokumentumfeltöltéssel működjön.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A folyamatban lévő ügyhöz közvetlenül rendelhető mellékletfeltöltés az eljárási iratbenyújtási jog technikai megvalósítása. Az ÜPO-ban ügyszám alapján dokumentumfeltöltő funkciót kell létrehozni, amely ZIP-et és más engedélyezett formátumot is elfogad; külön ELLUGY indítása nem szükséges.

14. Az ingatlanátruházás és a gépjárműátruházás illetékének kiszabása az adóhatóságnál zárt rendszerre alakuljon át, a többszörözött illeték kiszabhatóságának megszüntetésével.

Kodifikációs hely: Itv. 91. §-ának és Art. adatátadási/automatikus feldolgozási szabályainak módosítása. Javasolt normaszöveg (Itv./Art. – egyszeri illetékkiszabás zárt adatkapcsolattal): „Ingatlan- vagy gépjármű-átruházás esetén ugyanazon vagyonszerzésre az állami adó- és vámhatóság egyetlen illetékkiszabási ügyet nyit. Az alapnyilvántartásokból érkező ismételt vagy módosító adatközlés új fizetési kötelezettséget nem keletkeztet; azt a meglévő ügyben kell átvezetni.”

15. Az adóhatóság fejlessze a gyenge színvonalat produkáló telefonos tájékoztatása mellett az AI alapú tájékoztatást is, lektorált válaszdással.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az AI-alapú, lektorált ügyféltájékoztatás fejlesztése nem igényel új anyagi jogot. A NAV tudásbázisára épülő rendszerben kötelező emberi szakmai lektorálást, verziózást és forráshivatkozást kell alkalmazni; az AI-válasz nem válhat önálló hatósági döntéssé.

16. Az adóhatóság végre tartsa be a közérthetőség elvét a kommunikációjában. A jegyzőkönyvek és a határozatok még mindig átláthatatlanok, csupán néhány dokumentumtípus újult meg 36 év alatt, de ezeknek is csak a címdalaik közérthetőek.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A közérthető hatósági kommunikáció követelménye az eljárási alapelvekből és a szolgáltató állam követelményeiből levezethető. A NAV jegyzőkönyv- és határozatmintáit, szerkesztési standardját és minőségbiztosítását kell teljes körűen átírni, nem új deklaratív törvényi mondatot alkotni.

17. A társasági adó és az iparüzési adó 60 napon belül esedékes előleget meghaladó túlfizetését vissza lehessen igényelni.

Kodifikációs hely: Art. 74. §-ának és Htv. 42. §-ának kiegészítése az előleggel fedezett túlfizetés kiutalhatóságára. Javasolt normaszöveg (Art./Htv. – előleggel fedezett túlfizetés kiutalása): „A társasági adó és a helyi iparüzési adó adónemében fennálló túlfizetésnek a kérelem napját követő hatvan napon belül esedékes, nyilvántartott adóelőleget meghaladó része az adózó kérelmére kiutalható; a hatvan napon túl esedékes előleg a kiutalást nem korlátozza.”

18. A környezetvédelem (EPR) terén súlyos koncepcionális és közigazgatási probléma, hogy a NAV "szerződéses" úton végezhet ellenőrzést, megbízási díj fejében egy vállalat javára.

Kodifikációs hely: Az EPR-t szabályozó hulladékgazdálkodási/kiterjesztett gyártói felelősségi rendelkezések új összeférhetlenségi §-a; javasolt munkaszám: 53/K. §. Javasolt normaszöveg (EPR- és NAV-feladatközi szabályok – hatósági függetlenség): „Adó- vagy más közteher-ellenőrzési hatáskört gyakorló állami szerv hatósági ellenőrzést gazdasági társaság megbízásából, annak díjazása ellenében vagy annak egyedi gazdasági érdekében nem folytathat. Törvény kizárólag közfeladatot ellátó szerv javára, a hatóság szakmai függetlenségének és költségvetési finanszírozásának biztosításával állapíthat meg közreműködési feladatot.”

19. Célszerű kiterjeszteni az EFER szolgáltatást más bankra is (jelenleg 1 bankra működik).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az EFER több bankra történő kiterjesztése szolgáltatói és informatikai integráció. Az államnak nyílt, objektív csatlakozási feltételeket kell meghirdetnie a pénzforgalmi szolgáltatók számára; törvénymódosítás csak akkor indokolt, ha a hatályos felhatalmazás egyetlen bankra zárja a szolgáltatást.

20. Az online felületen benyújtott átvezetési kérelem végrehajtása kerüljön automatizálásra. Amíg ez bekövetkezik, addig a benyújtás napja szerinti állapot szerint kerüljön elbírálásra, kivéve, ha az adózó kéri azt eltérő napon való elbírálásra.

Kodifikációs hely: Art. 74. §-ának módosítása, új bekezdéssel az átvezetési kérelem hatálynapjára. Javasolt normaszöveg (Art. – átvezetési kérelem hatálynapja): „Az elektronikus átvezetési kérelem teljesítésénél főszabály szerint a kérelem beérkezésének napján fennálló adószámla-egyenleget és esedékességi állapotot kell figyelembe venni. Az adózó a kérelemben későbbi teljesítési napot jelölhet meg; automatizált feldolgozás esetén az átvezetést e nap szerint kell végrehajtani.”

21. A részletfizetési rendszer reformja: a jelenlegi rövid futamidejű és restriktív modell helyett 60 hónapos, üzleti tervhez és valós fizetőképességhez kötött törlesztési pálya szükséges, amely a „mindenáron behajtás” helyett a működő adózó fenntartására épít, csökkenti a felszámolásokat és a behajthatatlan követeléseket, stabilabb költségvetési bevételt eredményez, és a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a hosszú távú megtérülést optimalizálja. A fizetési könnyítést kapott adózónál a „végrehajtás alatt” kitétel kerüljön le.

Kodifikációs hely: Art. 198. §-ának és szükség szerint Avt. 15. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Art./Avt. – hosszú futamidejű fizetési könnyítés): „Az adóhatóság legfeljebb hatvanhavi részletfizetést engedélyezhet, ha az adózó üzleti terve és igazolt fizetőképessége alapján a tartozás ilyen ütemezéssel nagyobb valószínűséggel térül meg, mint az azonnali végrehajtással. A fizetési könnyítés hatálya alatt, annak szabályszerű teljesítése esetén az adózó nyilvános státusza nem jelölhető „végrehajtás alatt” megjelöléssel kizárólag a könnyítéssel érintett tartozás miatt.”

22. Automatikus részletfizetés kiterjesztése: a jelenlegi 2 millió Ft-os és 6–12 hónapos korlát helyett árbevétel-arányos, dinamikus keret (cégeknél akár 10–20 millió Ft-ig) és 36–60 hónapos futamidő szükséges, a havi törlesztés a bevételhez igazodjon, ami csökkenti az egyedi kérelmek számát, azonnali beszedést biztosít, megelőzi a kényszer-felszámolásokat és javítja az adómorált.

Kodifikációs hely: Art. 199. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Art. – automatikus részletfizetés): „Az automatikus részletfizetés felső összeghatárát és futamidejét az adózó előző lezárt évi árbevételéhez igazodó sávok szerint kell meghatározni; gazdálkodó szervezetnél a törvényben meghatározott sávban legfeljebb húszmillió forint tartozásra és legfeljebb hatvan hónapra engedélyezhető. A havi részlet az adózó bevételi adatai alapján arányosan állapítható meg, feltéve, hogy nincs megalapozott vagyonkimentési kockázat.”

23. Az AUTRESZ kínálja be az adótartozások összegét és abból lehessen kiválogatni a (jelenleg) 2 milliós határig az adótartozás összegét - ahogy ezt az ASP is csinálja azonos jogszabályi rendelkezések alapján.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az AUTRESZ-ben a nyilvántartott tartozások automatikus felkínálása és a jogszabályi értékhatáron belüli tételek kiválasztása ugyanazon jogi keret mellett megoldható, ahogy az ASP-ben. Az űrlap és háttérrendszer adatkapcsolatát kell fejleszteni.

24. Engedélyezett AUTRESZ esetén a kérelem beérkezésének napjától kerüljön törlésre az adótartozás, hogy ne merülhessen fel késedelmi pótlék. Támogatandó az állami adóhatóság tényleges automatizálás iránti informatikai fejlesztése (ami már évek óta késik).

Kodifikációs hely: Art. 199. §-ának kiegészítése a kérelem benyújtásának pótlékhatásával. Javasolt normaszöveg (Art. – automatikus részletfizetés pótlékhatása): „Ha az automatikus részletfizetési kérelmet az adóhatóság engedélyezi, a kérelemmel érintett tartozásra a kérelem beérkezésétől az engedély hatályának megszűnéséig késedelmi pótlék nem számítható fel, kivéve a részletfizetés feltételeinek megszegése esetét.”

25. Követelésfoglalás korlátozása: a jelenlegi gyakorlat – különösen az inkasszóval párhuzamos alkalmazás – aránytalan, mert reputációrombolást, partneri bizalomvesztést, szerződéskötési stopot és likviditási összeomlást okoz akár minimális tartozás mellett is, miközben többszörös foglalás és átmeneti túlfizetés is előállhat; ezért az arányosság elvét érdemben kell alkalmazni, a „csendes” eszközök elsődlegességével és a „hangos” beavatkozás ultima ratio jellegével.

Kodifikációs hely: Avt. új 44/A. §-a (munkaszám) a követelésfoglalás ultima ratio jellegére és az arányossági sorrendre. Javasolt normaszöveg (Avt. – követelésfoglalás ultima ratio): „Követelésfoglalás akkor alkalmazható, ha a tartozás bankszámláról történő beszedése, önkéntes megfizetésre adott rövid határidő vagy arányos fizetési könnyítés nem vezetett eredményre, illetve ha

megalapozott adat utal vagyontkimentésre. Ugyanazon tartozásra párhuzamos végrehajtási cselekmény csak a követelés biztosításához szükséges mértékben tartható fenn; túlbiztosítás tilos.”

26. Az Európai Bizottság Head Office Tax System javaslata alapján a telephelyen keresztül működő kkv-k egyetlen adóhatósággal, a központi irodájuk államának adóhatóságával tarthassák a kapcsolatot. Kerüljön előkészítésre a HOT-rendszer hazai bevezetése, külön magyar nyelvű tájékoztatóval és NAV-os ügyintézési csatornával azoknak a magyar kkv-knak, amelyek más tagállamban telephelyet nyitnak, de nem akarnak teljes idegen adóadminisztrációs rendszert fenntartani.

Kodifikációs hely: A HOT uniós joganyag elfogadását követő külön hazai végrehajtási törvény új 1–15. §-ai; jelenleg egyetlen hatályos magyar § sem jelölhető ki felelősen. A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A HOT-rendszer uniós jogalkotási állapotához kell igazodni. A magyar nyelvű tájékoztató, kijelölt NAV-kapcsolattartás és informatikai előkészítés jogszabályváltoztatás nélkül megkezdhető; a tényleges egyablakos adóztatás hazai normaszövegét az elfogadott uniós jogi aktus végleges tartalma alapján kell elkészíteni.

27. Az EU 2025-ben több omnibusz-csomagot indított az adminisztratív terhek csökkentésére, és a Bizottság szerint ezek ismétlődő adminisztratív költséget csökkentenek. Ezt magyar adótechnikára le lehet fordítani: új adatszolgáltatás, bevallási sor, nyilatkozat vagy határidő csak akkor legyen bevezethető, ha legalább két meglévő, azonos körű adózói adminisztrációs elem megszűnik.

Kodifikációs hely: 2010. évi CXXX. törvény új 17/A. §-a (munkaszám), „one in, two out” adminisztrációs kompenzációs szabállyal. Javasolt normaszöveg (Jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény – adminisztrációs kompenzáció): „Új, rendszeres adózói adatszolgáltatási kötelezettség, bevallási adatkör, külön nyilatkozattétel vagy új adózási határidő csak akkor vezethető be, ha az előterjesztés egyidejűleg legalább két, azonos vagy szélesebb adózói kört terhelő, rendszeres adminisztratív kötelezettség megszüntetéséről vagy összevonásáról rendelkezik, vagy az ettől való eltérést számszerű hatásvizsgálat külön indokolja.”

28. Nincs elég előzetes hatásvizsgálat. Minden jelentősebb adómódosításnál 12 hónap után kötelező legyen utólagos mérés: mennyi ügyet, hibát, bírságot, önellenőrzést, ügyfélszolgálati megkeresést és könyvelői többletmunkát okozott. Ez közvetlenül illeszkedik az EU egyszerűsítési és végrehajtási fókuszához, ahol a jogszabályok gyakorlati működése is mérendő.

Kodifikációs hely: 2010. évi CXXX. törvény 17. §-ának kiegészítése és új 17/B. § beiktatása (munkaszám) a kötelező utólagos hatásvizsgálatra. Javasolt normaszöveg (Jogalkotásról szóló törvény – kötelező utólagos hatásvizsgálat): „Jelentős adó- vagy közteherjogi módosítás hatálybalépését követő tizenkettedik hónap végéig az előterjesztő utólagos hatásvizsgálatot készít és közlést tesz. A vizsgálat legalább az érintett ügyek, hibás bevallások, bírságok, önellenőrzések, ügyfélszolgálati megkeresések, informatikai hibák és becsült adózói, könyvelői munkaidő-változás adatait tartalmazza.”

29. A nagyvállalatokat érinti, hogy a kiemelt adózók NAV-kapcsolattartója ne informális kiváltság legyen, hanem szolgáltatási szinttel szabályozott csatorna, határidőkkel, jegyzőkönyvezett válaszokkal, és a kapcsolattartó személyéről szóló értesítéssel.

Kodifikációs hely: Art. új 256/D. §-a és a NAV tv. kapcsolattartási szabályainak kiegészítése (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Art./NAV tv. – kiemelt adózói kapcsolattartó): „A jogszabályban meghatározott kiemelt adózó részére a NAV név szerint kijelölt kapcsolattartót biztosít. A kapcsolattartás szolgáltatási szintjét, válaszadási határidejét és a lényeges szakmai tájékoztatások írásbeli vagy jegyzőkönyvi rögzítését végrehajtási rendelet határozza meg; a kijelölésről és változásáról az adózót elektronikusan értesíteni kell.”

30. Legyen csoportos áfa / TAO / transzferár egységes csoportprofil. A nagyvállalatok több csoportos státuszt is kezelnek. Ezért indokolt, hogy a NAV törzsadatban legyen csoportprofil a csoportképviselő számára, amely mutatja az áfacsoportot, TAO-csoportot, kapcsolt vállalkozásokat, transzferár-kötelezettséget, CbCR/Public CbCR érintettséget és globális minimumadó státuszt, azt ne külön-külön kelljen összeszedni.

Kodifikációs hely: Art. új 259/A. §-a (munkaszám) az egységes csoportprofilról. Javasolt normaszöveg (Art. – csoportprofil): „Az állami adó- és vámhatóság a csoportképviselő számára egységes elektronikus csoportprofilot biztosít, amely a hozzá tartozó áfacsoport, társaságiadó-csoport, bejelentett kapcsolt vállalkozások, transzferár-adatszolgáltatási kötelezettség, országokénti jelentési kötelezettség és globális minimumadó-státusz nyilvántartott adatait együttesen tartalmazza.”

31. Bármely jogi személy (ideértve az ügyvédi irodát is) kaphasson megbízható adózói státuszt.

Kodifikációs hely: Art. 153. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Art. – megbízható adózó alanyi kör): „Megbízható adózói minősítést – az e törvényben meghatározott feltételek teljesítése esetén – bármely belföldön nyilvántartott jogi személy vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet, ideértve az ügyvédi irodát is, megszerezhet; a jogi forma önmagában nem kizáró ok.”

32. Jöjjön létre az adózoí élethelyzet-alapú ügyintézés. A rendszerek ma adónemekben gondolkodnak, nem élethelyzetben. A „vállalkozás indítása”, „alkalmazott felvétele”, „első EU értékesítés”, „első import”, „szünetelés”, „könyvelőváltás”, „cég megszűnése” élethelyzetekhez készüljön hivatalos NAV/MÁK/KSH/OBR ellenőrzőlista.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az élethelyzet-alapú NAV/MÁK/KSH/OBR ellenőrzőlisták hivatalos tájékoztató szolgáltatásként, meglévő hatáskörben elkészíthetők. A közös tartalomszerkesztési felelőst, verziózást és rendszeres felülvizsgálatot kell kijelölni.

33. Az egyéni járulékszámok történelmi hiánya még fájóbb, ha a NAV ÜPO-n csak az elévülési időn belül tölthetőek le (jelenleg 2021-ig). Vissza kell állítani, hogy a „járulékadat-kivonat” elnevezésű kimutatás az összes, adóhatóság számára rendelkezésre álló jövedelmi adatot tartalmazza. Első körben 2011-ig kell a kimutatásokat elérhetővé tenni, később pedig 1990-ig.

Kodifikációs hely: Art. 259. §-ának és Dáptv. 47. §-ának kiegészítése a történelmi járulékadat-hozzáféréssel. Javasolt normaszöveg (Art./Dáptv. – járulékadat-kivonat történelmi hozzáférése): „Az állami adó- és vámhatóság a természetes személy és meghatalmazottja számára a rendelkezésére álló, járulék- és jövedelemadatokat tartalmazó történelmi kivonatot az adómegállapításhoz való jog elévülésétől függetlenül hozzáférhetővé teszi. A hozzáférés körét első ütemben legalább 2011. január 1-jéig, majd az adatmigráció ütemében 1990. január 1-jéig visszamenőlen kell biztosítani.”

34. EUDR, CSRD, CBAM és adóadminisztráció terén az EU késleltetési, a CSRD/átvilágítási szabályoknál pedig egyszerűsítési hullám indult, de a vállalkozásoknak így is párhuzamos környezetvédelmi, beszámolási, vám- és adóadminisztrációval kell számolniuk. Készüljön „vállalati megfelelési térkép”, ahol a cég adószáma alapján látható, hogy CBAM, EUDR, CSRD, EPR, termékdíj, NETA, jövedéki vagy egyéb adatszolgáltatás érinti-e, és a határidők egy közös adónaptárban jelenjenek meg.

Kodifikációs hely: Dáptv. új 47/A. §-a (munkaszám), az érintett ágazati adatkezelési törvények adatátadási felhatalmazásával együtt. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Dáptv./ágazati adatkezelési szabályok – megfelelési térkép): „Jogszabály felhatalmazhatja a kijelölt állami szolgáltatót arra, hogy a NAV, vámhatóság, környezetvédelmi, számviteli és más közigazgatási nyilvántartások adataiból az adózó számára egységes megfelelési státuszt és határidőnaplót képezzen.” Végrehajtási elem: A CBAM, EUDR, CSRD, EPR, termékdíj, NETA, jövedéki és kapcsolódó kötelezettségek adatforrásait gépi interfészen kell összekapcsolni; nyilvános közzététel csak olyan adatra terjedhet ki, amely nem adótitok vagy üzleti titok.

Adófolyószámla, ASP

1. A jelenlegi szellős-színes forma helyett az adófolyószámla újra legyen tömör formátumban lekérdezhető.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A tömör adófolyószámla-nézet visszaállítása felületi és riportformázási fejlesztés. Az ÜPO-ban a jelenlegi nézet mellett választható „tömör/könyvelői” nézetet kell biztosítani.

2. Kerüljön sor informatikai fejlesztésre, hogy az ÜPO a többszöri lekérdezéskor rendre ne akadályozza meg a hitelesítéssel ellátott adófolyószámla letöltését.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A hiteles adófolyószámla ismételt lekérdezésének blokkolása technikai hiba. A hitelesítési és letöltési folyamatot idempotenssé kell tenni, hogy ugyanazon időszakra ismételt is előállítható legyen a dokumentum.

3. Az adószámla elnevezése helyett kerüljön visszaállításra adófolyószámla elnevezés a jogszabályban.

Kodifikációs hely: Art. 7. § fogalom-meghatározásainak és 70. §-ának terminológiai módosítása; a kapcsolódó végrehajtási rendeletekben követő módosítás. Javasolt normaszöveg (Art. és végrehajtási rendeletei – terminológiai módosítás): „E törvény és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok alkalmazásában az „adószámla” megjelölés helyébe az „adófolyószámla” megjelölés lép.” Kodifikációs megjegyzés: Ez tömeges technikai kodifikáció: valamennyi érintett hivatkozást és űrlapmegnevezést át kell vezetni.

4. Az ÜPO-n megjelenő adófolyószámla XSLT elérhetővé tétele kerüljön lefejlesztésre.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az adófolyószámla megjelenítéséhez használt XSLT nyilvános elérhetővé tétele fejlesztői szolgáltatás. A NAV-nak verziózott, dokumentált XSLT-t kell közzétennie a gépi feldolgozáshoz.

5. Végre készüljön el egy értelmezhető önkormányzati adófolyószámla, aminek a lekérdezését megelőzően a szerepkörváltást nem kell a „tényleg” párbeszédablakkal megerősíteni.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az önkormányzati adófolyószámla áttekinthető megjelenítése és a felesleges szerepkörváltási megerősítés elhagyása ASP/OHP felületi fejlesztés. A MÁK termékkövetelményeit kell módosítani.

6. Az is megfontolandó, hogy készüljön egységes közteher-folyószámla, amely egy felületen mutatja a NAV-os, önkormányzati és más közherheket (pl. elmaradt kamarai hozzájárulás). A könyvelői egyeztetéshez ne külön rendszerekből, eltérő logikájú folyószámlákból kelljen összerakni az adózó tényleges közteherhelyzetét.

Kodifikációs hely: Art. új 70/A. §-a, Htv. új 42/J. §-a és Dáptv. új 47/B. §-a (munkaszámok) az egységes közteher-egyenleghez. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Art./Htv./Dáptv. – egységes közteher-egyenleg): „A kijelölt állami elektronikus szolgáltató az adózó kérelmére egységes közteher-egyenleget jelenít meg, amely a NAV, az önkormányzati adóhatóság és a jogszabályban meghatározott más közteher-kezelő szervek nyilvántartott követeléseit és túlfizetéseit elkülönítetten, de egy felületen mutatja.” Végrehajtási elem: Adatkapcsolatot kell kialakítani a MÁK/ASP és más közteher-kezelők felé; a kamarai hozzájárulás bevonása külön adatkezelési felhatalmazást igényelhet.

7. Az adófolyószámla xlsx-exportját egységes, gépi feldolgozásra alkalmas formátumban kell biztosítani: a bevallási és befizetési oldalon minden összeg számként szerepeljen, ne szöveggént, ne „egyéni” formátumként és ne utólag képletezendő adatként. Az adófolyószámla könyvelési és ellenőrzési alapadat, ezért az xlsx-nek közvetlenül importálhatónak, összeadhatónak, szűrhetőnek és egyeztethetőnek kell lennie.

Kodifikációs hely: Dáptv. új 47/C. §-a és a 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 55. §-ának kiegészítése (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Dáptv./adóigazgatási végrehajtási rendelet – gépi export): „Az adófolyószámla elektronikus exportját nyíltan dokumentált, géppel feldolgozható formátumban kell biztosítani. A táblázatos export pénzösszeg-mezői numerikus adattípusúak, azonos oszlopstruktúrájúak és közvetlenül szűrhetők, összegezhethetők, illetve importálhatók legyenek.”

8. A letöltött fájlok elnevezései az ASP-n és az ÜPO-n igénytelenek. Szükséges az adózó nevének első 10 karaktere, az adószám és az adószak, valamint a lekérdezés napja, óra, perc. Ez más típusú lekérdezéseknél is javítandó. Az outputnak igényes fájlnevvvel kell rendelkeznie!

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A letöltött fájlok beszédes elnevezése technikai konvenció. Az ASP és ÜPO kimeneti fájlnevébe automatikusan be kell tenni az adózó rövid nevét, adószámát, az adónemet/időszakot és a lekérdezés időbélyegét.

9. Az előző adóévet tartalmazó NAV adófolyószámla a követő év június 30-ig legyen letölthető.

Kodifikációs hely: Art. 70. §-ának kiegészítése új bekezdéssel. Javasolt normaszöveg (Art. – előző évi adófolyószámla hozzáférése): „Az adózó az előző naptári év adófolyószámla-kivonatát legalább a következő év június 30. napjáig az elektronikus ügyfélfelületen közvetlenül letöltheti, függetlenül az adószámla aktuális megjelenítési időszakától.”

10. A NAV és az önkormányzati adófolyószámla cégkapura való tájékoztató jellegű kiküldése legyen jogszabály által előírt kötelezettség, a befizetési kötelezettségekhez igazított kiküldési határidővel. Ezt a tájékoztatás lehessen lemondani.

Kodifikációs hely: Art. 70. §-ának és Htv. 43. §-ának kiegészítése az időszakos elektronikus egyenleg-tájékoztatásra. Javasolt normaszöveg (Art./Htv. – időszakos adófolyószámla-tájékoztatás): „Az állami és az önkormányzati adóhatóság a jogszabályban meghatározott fő fizetési esedékességeket megelőzően elektronikus tájékoztatást küld az adózó hivatalos tárhelyére az aktuális adófolyószámla-egyenlegről és esedékes kötelezettségekről. Az adózó a tájékoztató küldeményről elektronikus úton lemondhat; a lemondás a hatóság jogszabályban előírt egyedi értesítési kötelezettségét nem érinti.”

11. Az önkormányzati törzsadatokat az OHP-ban egységesen, lekérdezhető módon kell elérhetővé tenni: látszódjon az adózó aktuális és korábbi helyi adózói státusza, bejelentkezése, szünetelése, adózási módja, korábbi változásai és a benyújtott bejelentők másolata.

Kodifikációs hely: Htv. új 42/K. §-a és az ASP/OHP végrehajtási szabályainak kiegészítése (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Htv./ASP végrehajtási rendelet – önkormányzati törzsadat-hozzáférés): „Az önkormányzati adóhatóság elektronikus

ügyfélfelületén az adózó és képviselője számára hozzáférhetővé kell tenni az aktuális és historikus helyi adózói státuszt, a bejelentkezés, szünetelés és adózási mód változásait, továbbá a benyújtott változásbejelentések elektronikus másolatát.”

12. Az OHP az adószám első 8 számjegye alapján azonosítsa az adózót, ne akadjon el területi kódváltozás, székhelyváltozás vagy fővároson belüli áthelyezés miatt. Az adózó azonosítása után a nyomtatványok automatikusan töltsék be az alapadatokat, különösen a nevet, adószámot és székhelyet.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az adózó első nyolc adószámjegye alapján történő azonosítása, a területi kódváltozás kezelése és az alapadatok automatikus betöltése adatmodell- és űrlapfejlesztés. Az OHP-nak a törzsazonosítót kell elsődleges kulcsként használnia, nem a változó területi kódot.

13. Az ASP/OHP és más nyomtatványkitöltő felületeken az aktív munkamenet időtartama legalább 30–60 perc legyen, a hosszabbítás pedig ténylegesen hosszabbítsa meg a munkamenetet. Elfogadhatatlan, hogy egy nyomtatvány kitöltése közben a rendszer a felhasználót a hosszabbítás ellenére is kilépteti.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A 30–60 perces aktív munkamenet és a ténylegesen működő hosszabbítás informatikai szolgáltatási szint. Az ASP/OHP session-kezelését és automatikus mentését kell módosítani.

14. Az OHP-t össze kell kötni az OBH civil nyilvántartásával, mert elfogadhatatlan, hogy a rendszer civil szervezetek adószámát nem ismeri fel, miközben ezeknek is helyi adózási és bevallási kötelezettségeik lehetnek.

Kodifikációs hely: Dáptv. új 47/D. §-a és a 2021. évi XCII. törvény 15. §-ának kiegészítése (munkaszám). Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Dáptv./nyilvántartási adatkapcsolati szabály – civil szervezetek): „Az önkormányzati adóügyi elektronikus rendszer jogosult a jogi személyek és civil szervezetek közhiteles nyilvántartásából az adózó azonosításához szükséges alapadatok automatikus átvételére.” Végrehajtási elem: Az OHP/ASP és a civil szervezeti nyilvántartás között valós idejű vagy rendszeres gépi adatkapcsolatot kell kiépíteni.

15. Az OHP-ban elkészített nyomtatványt egyetlen gombnyomással lehessen kivonatolt, beadásra és irattározásra alkalmas PDF-ben letölteni, a korábban benyújtott dokumentumok pedig legyenek teljes körűen visszakereshetők és letölthetők.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A kitöltött űrlap egygombos, beadásra és irattározásra alkalmas PDF-kivonata, valamint a korábban benyújtott iratok visszakeresése a meglévő elektronikus ügyintézési jogok technikai megvalósítása. Az OHP dokumentumtárát és exportját kell fejleszteni.

Ügyfélkapu, cégkapu, RNY

1. A cégkapu naplózás kerüljön fejlesztésre.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A cégkapu naplózásának részletessége és kereshetősége fejlesztési kérdés. A felhasználói műveletek, jogosultságváltozások, kézbesítések és letöltések időbélyeges naplóját exportálhatóvá és hosszabb időre visszakereshetővé kell tenni; új norma csak a megőrzési idő bővítéséhez szükséges.

2. Készüljenek profilok a cégkapu üzenetszűrésre.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az üzenetszűrés profilok mentése felületi funkció. A BKSZ-ben felhasználónként és szervezetenként menthető szűrő/szabály profilokat kell kialakítani.

3. Készüljenek profilok a Rendelkezési Nyilvántartásra (RNY), amelyek több hivatalra egyetlen jóváhagyással kiterjedő meghatalmazás létesítését teszik lehetővé.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az RNY több hivatalra kiterjedő előre definiált meghatalmazási profiljai akkor is kialakíthatók, ha az egyes szervek mögöttes képviselői szabályai változatlanok. A szolgáltatásnak az azonos jogosultsági csomagokat egy jóváhagyással több címzetthez kell továbbítania.

4. Az RNY-ben legyen lehetőség manuálisan is összeválogatni a jogosultsági kört, majd azt saját profilként menteni, későbbi felhasználásra.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A manuálisan összeállított jogosultságcsomag saját profilként történő mentése RNY-funkció; jogszabályi tartalom nélkül, konfigurációs fejlesztéssel megvalósítható.

5. A tárhely, a cégkapu-adminisztráció, a cégkapu-regisztrációs felület és a beállítási modulok működjenek egymás mellett stabilan. Ne okozzon kiléptetést, lefagyást vagy munkamenet-vesztést, ha a felhasználó ugyanazon szervezethez kapcsolódóan egyszerre kezeli a tárhelyet és az adminisztrációs felületet.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A tárhely és a cégkapu-adminisztráció párhuzamos stabil használata tisztán műszaki követelmény. Az SSO/session-kezelést úgy kell javítani, hogy az adminisztrációs felület ne érvénytelenítse a tárhely munkamenetét.

6. Az RNY-ben szűnjön meg a jogi személyekre adott meghatalmazások korlátozása (lásd: OKIR).

Kodifikációs hely: Dáptv. 48. §-ának módosítása és az RNY végrehajtási rendeletének kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Dáptv./RNY végrehajtási rendelet – jogi személy meghatalmazott): „Rendelkezési nyilvántartásban meghatalmazottként jogi személy vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet is megjelölhető, ha az adott ügytípusra irányadó külön jogszabály a szervezeti meghatalmazott eljárását nem zárja ki. A szolgáltatás nem alkalmazhat ennél szűkebb technikai korlátozást.”

7. Cégcsoportos meghatalmazási modellre is szükség van. A nagyvállalatoknál és könyvelőirodáknál nem cégszinten, hanem csoportszinten kell a meghatalmazásokat kezelni. Az RNY (és a NAV UJEGYKE) rendszerben legyen cégcsoportos meghatalmazás, amely anyavállalati jóváhagyással több magyar leányvállalatra, áfacsoporttagra és telephelyre egyszerre ad jogot, szerepkörökre bontva.

Kodifikációs hely: Dáptv. 48. §-ának és Air. 17. §-ának kiegészítése; új Dáptv. 48/A. § (munkaszám) a cégcsoportos rendelkezésre. Javasolt normaszöveg (Dáptv./Art. – cégcsoportos meghatalmazás): „Az anyavállalat vagy csoportképviselő a jogszabályban meghatározott csoporthoz tartozó több belföldi szervezet, áfacsoporttag vagy telephely tekintetében egyetlen elektronikus rendelkezéssel, szerepkörönként meghatározott csoportos meghatalmazást adhat. A meghatalmazás valamennyi érintett szervezetenél külön bejelentés nélkül hatályos, ha a csoporttagság közhitelesen igazolt.”

8. A cégkapun ne tűnjenek el 30 nap után a dokumentumok, a cégkapu kezdje meg az archívum üzemeltetését egy adott naptól kezdve, például 2027.01.01-től. Ez természetesen vonatkozzon az elküldött elemekre, ideértve például az epapír küldeményeket is.

Kodifikációs hely: Dáptv. 47. §-ának kiegészítése és új 47/E. § beiktatása (munkaszám) a kézbesítési archívumra. Javasolt normaszöveg (Dáptv./BKSZ végrehajtási rendelet – kézbesítési archívum): „A hivatalos elektronikus tárhelyen 2027. január 1-jét követően kézbesített vagy onnan elküldött iratot a szolgáltató a jogszabályban meghatározott megőrzési időn belül archívumban hozzáférhetővé teszi; az irat a kézbesítést követő harminc nap elteltével sem törölhető automatikusan a felhasználó számára hozzáférhető példányból, ha archiválási kötelezettség áll fenn.”

9. A cégkapu tartós tár legyen jelentősen megnövelhető (archívum esetén a jövőbeni dokumentumok tárolására már ne legyen alkalmas).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A tartós tár kvótájának jelentős emelése szolgáltatási kapacitás kérdése. Ha a 137. pont szerinti automatikus archívum létrejön, a tartós tár funkcióját külön kell választani az iratmegőrzéstől; kvótaemelés jogszabály nélkül is végrehajtható.

10. A cégkapu jöjjön létre a gazdálkodó szervezet megalakulásakor és a bejelentett elektronikus email címre érkezzen erre értesítés, illetve a cégkapu üzenetekről szóló értesítések is erre az email címre érkezzenek be. Ez az email cím a cégkapumegbízott által természetesen később módosítható lenne (ez most is így van).

Kodifikációs hely: 2021. évi XCII. törvény 5. §-ának és Dáptv. 47. §-ának kiegészítése az automatikus szervezeti tárhely-létrehozással. Javasolt normaszöveg (Jogi személyek nyilvántartásáról szóló törvény/Dáptv. – automatikus cégkapu): „A gazdálkodó szervezet hivatalos elektronikus tárhelye a szervezet nyilvántartásba vételével egyidejűleg, hivatalból jön létre. A létrejöttéről, valamint a tárhelyre érkező új küldeményről a nyilvántartott elektronikus értesítési címre tájékoztatást kell küldeni; az értesítési címet a cégkapu-megbízott módosíthatja.”

11. A BKSZ Gépi Cégek esetén történjen meg a kiterjesztés a gazdálkodó szervezeteken túli jogi személyekre (pl. intézmények, adóregisztrációk, adózási telephelyek, társasházak, stb.).

Kodifikációs hely: Dáptv. 47. §-ának kiegészítése, új 47/F. §-sal (munkaszám) a gépi szervezeti tárhely személyi körére. Javasolt normaszöveg (Dáptv./BKSZ végrehajtási rendelet – gépi szervezeti tárhely): „A gépi biztonságos kézbesítési szolgáltatás igénybevétele jogosult minden olyan jogi személy, szervezet, adóregisztráció vagy önálló hatósági ügyfél-azonosítással rendelkező szervezeti egység, amelynek elektronikus kapcsolattartása kötelező vagy jogszabály alapján biztosított; a hozzáférés nem korlátozható kizárólag gazdálkodó szervezetekre.”

12. A BKSZ interfész logikus áttervezése és modern regisztrációs folyamat biztosítása

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A BKSZ interfész és regisztrációs folyamat logikus újratervezése UI/UX és API-fejlesztés. Nyílt dokumentációt, tesztkörnyezetet és egyszerűbb szervezeti regisztrációt kell biztosítani.

13. Az Ügyfélkapu+ hibás jelszóra vagy a 6 számjegyű kód elrontására vonatkozó számlálóját 8 naponta nullázódjon (jelenleg az 5. hibánál új jelszót kell kérni).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az Ügyfélkapu+ hibás belépési kísérleteinek számlálóját és visszaállítási ciklusa biztonsági konfiguráció, nem adójogi norma. Az üzemeltetőnek kockázatelemzés alapján olyan szabályt kell bevezetnie, amely például nyolcnapos gördülő időszak után automatikusan nullázza a hibaszámlálót, a brute-force védelem fenntartása mellett.

14. Az ügyfélkapu+ email-es azonosítása eleve működőre legyen beállítva – külön regisztráció nélkül.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az e-mail-alapú Ügyfélkapu+ azonosítás alapértelmezett engedélyezése szolgáltatásbeállítás. A felhasználót külön aktiválási kör nélkül kell a rendelkezésre álló azonosítási módhoz hozzáférhetővé tenni, megfelelő értesítéssel.

15. A volt ügyvezető és a meghatalmazás útján cégkapumegbízottságot szerzett személy iratkozhatson le a cégkapuról, akkor is, ha ő az utolsó (egyetlen) cégkapumegbízott (itt nem ügykezelőségről van szó). Az IDOMSOFT Zrt. ezt jelenleg informatikai eszközökkel akadályozza, holott nem feladata „megvédeni” a cégkaput. A cégkapu egyébként nem szűnik meg az utolsó jogosult leiratkozásával, az továbbra is létezik és a hiánya miatt törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezhető a cégkapu nélkül működő gazdálkodó szervezet ellen. **(Megoldódott!)**

Kodifikációs hely: Nincs **volt** módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A pont maga jelzi, hogy a probléma megoldódott. További jogszabályváltoztatás sem volt indokolt; regressziós teszttel és ügyfélszolgálati folyamattal kellett biztosítani, hogy a volt ügyvezető vagy utolsó cégkapumegbízott leiratkozása a jövőben se legyen technikailag blokkolva. **(Megoldódott!)** A büntetőjogi feljelentést végül nem tettük meg.

16. Az IDOMSOFT Zrt. (vagy a jövőbeni üzemeltető) ne végezhesen módosításokat egyeztetés, de legalább előzetes tájékoztatás nélkül. A tárhely (BKSZ) „megújult” 2026.04.21-én este 22 óra környékén, anélkül, hogy lehetne tudni, hogy mi változott és például a 2 év alatt elért hosszabb „lenyílású” cégkapufelsorolás ismét néhány sor hosszúságú lett, vagyis a „fejlesztők” semmit sem tudtak arról, hogy melyik paraméter miatt lett úgy beállítva, ahogy be lett állítva.

Kodifikációs hely: Dáptv. új 47/G. §-a (munkaszám) a jelentős elektronikus szolgáltatásmódosítás előzetes közzétételére. Javasolt normaszöveg (Dáptv. – jelentős szolgáltatásmódosítás előzetes tájékoztatása): „Kötelező elektronikus ügyintézési vagy kézbesítési szolgáltatás felhasználói működését érdemben érintő módosítás csak előzetesen közzétett változásleírás alapján vezethető be. A szolgáltató a tervezett élesítés előtt legalább tizenöt nappal közzéteszi a változás lényegét, a felhasználói hatást és – rendkívüli biztonsági javítás kivételével – a visszaállítás módját.”

17. A civil szervezetek helyi adóügyi meghatalmazási rendjét rendezni kell: ha a képviselőre jogosult személy cégkapu-megbízottként már azonosított és eljárásra képes, ne kelljen személyesen kormányablakban megjelennie csak azért, hogy RNY-meghatalmazást adhasson - az RNY ugyanis még mindig nem képes legalább azokat a civil szervezeteket szervezeti azonosítás alá venni, ahol a képviselő informatikailag hibátlanul azonosított.

Kodifikációs hely: Dáptv. 48. §-ának és a 2021. évi XCII. törvény 15. §-ának kiegészítése a civil szervezet elektronikus képviselői attribútumára. Javasolt normaszöveg (Dáptv./RNY végrehajtási rendelet – civil szervezet elektronikus azonosítása): „Ha a civil szervezet képviselőjére jogosult személy és képviselői joga a közhiteles nyilvántartásból elektronikus egyértelműen

azonosítható, a szervezet nevében RNY-rendelkezést távolról, elektronikus azonosítással tehet; kizárólag e rendelkezés megtétele céljából személyes kormányablaki megjelenés nem írható elő.”

18. Kerüljön létrehozásra a jelenlegi G2B és G2C mellett az ingyenes B2B és B2C üzenetküldés lehetősége a cégkapun keresztül, garantálva a BKSZ jellemzőit (biztonságos kézbesítési szolgáltatás).

Kodifikációs hely: Dáptv. új 47/H. §-a (munkaszám) a B2B/B2C biztonságos kézbesítési szolgáltatásra. Javasolt normaszöveg (Dáptv. – B2B/B2C biztonságos kézbesítés): „A biztonságos kézbesítési szolgáltatás keretében a szervezeti tárhellyel rendelkező jogi személy díjmentesen küldhet hiteles, kézbesítési igazolással ellátott elektronikus üzenetet más szervezeti tárhelyre, valamint – a címzett hozzájárulása esetén – természetes személy hivatalos elektronikus tárhelyére.”

19. eIDAS 2.0 / EUDI Wallet kerüljön beépítésre a magyar adóügyintézésbe. Az európai digitális személyazonossági keretrendszer 2024-ben hatályba lépett, és a tagállamoknak EU Digital Identity Walletet kell biztosítaniuk és ez a NAV és más ügyviteli felületeken se látszik. A DÁP, cégkapu, RNY, UJEGYKE és NAV Ügyfélportál kapjon EUDI Wallet-kompatibilis azonosítási és attribútumkezelési modellt, ahol a képviseleti jog, könyvelői regisztráció, ügyvezetői státusz és adóazonosító digitális attribútumként igazolható. Az eIDAS eID jelenleg csak a magyarorszag.hu felületeken szerepel.

Kodifikációs hely: Dáptv. 38., 47. és 48. §-ának kiegészítése az eIDAS 2.0/EUDI Wallet attribútumok elfogadásával. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Dáptv. és végrehajtási rendeletei – EUDI Wallet kompatibilitás): „Az állami digitális szolgáltatásnak az uniós jog szerint elfogadandó európai digitális személyiadat-tárcából származó azonosító és hiteles attribútumokat – ideértve a képviseleti jogot, szakmai jogosultságot és adóazonosító adatot – a jogszabályban meghatározott ügýtipusokban el kell fogadnia.” Végrehajtási elem: A DÁP, RNY, UJEGYKE, BKSZ és NAV Ügyfélportál attribútumkezelését eIDAS 2.0/EUDI-kompatibilis interfésszel kell kiegészíteni.

20. A 4 óránál hosszabb üzemzavarok 1-1 napos határidő-hosszabbítási szabályát módosítani kell, mert egy 5 hónapi határidő alatt akár 4-5 napnyi eltolódást is végre kellett volna hajtani.

Kodifikációs hely: 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 68/A. §-ának módosítása; az Art./Air. határidőszabályainak ehhez igazítása. Javasolt normaszöveg (Art./Air./Dáptv. – üzemzavar miatti határidő-hosszabbítás): „Ha a kötelező elektronikus benyújtási vagy kézbesítési szolgáltatás egy bevallási vagy eljárási határidőt megelőző időszakban összesen négy órát meghaladóan nem volt elérhető, a határidő annyi munkanappal hosszabbodik meg, ahány megkezdett négyórás, igazolt szolgáltatáskimaradás a határidő számítása alatt bekövetkezett, legfeljebb a miniszter által rendeletben meghatározott mértékig. Ugyanazon időszak több üzemzavara összeadódik.”

Pénzforgalom, bankok, végrehajtás

1. Az állam a határidő előtt legfeljebb 3 munkanappal történt hibátlan adóbevallás beküldés esetén beszedési megbízással szedje be az adót a határidő napján a jogi személyektől, tranzakció-illeték mentesen.

Kodifikációs hely: Art. új 206/A. §-a (munkaszám) és a pénzforgalmi/tranzakciós illetéki szabályok kapcsolódó módosítása. Javasolt normaszöveg (Art. és pénzforgalmi szabályok – automatikus beszedési megbízás): „Jogi személy adózó a bevallásában rendelkezhet úgy, hogy a bevallással megállapított fizetendő adót az állami adó- és vámhatóság a fizetési határidő napján, legkorábban a határidőt megelőző három munkanapon belül hibátlanul feldolgozott bevallás alapján beszedési megbízással terhelje meg a bejelentett pénzforgalmi számlán. Az ilyen beszedés pénzügyi tranzakciós illeték alól mentes.”

2. Az adótartozások és egyéb köztartozások végrehajtását lehessen fizetési kérelem alapján is rendezni, amely mentes a tranzakciós illeték alól. Se a NAV, se az önkormányzatok nem alkalmazzák a hosszú évek óta elérhető „fizetési kérelem” intézményét, amin változtatni kell.

Kodifikációs hely: Avt. új 35/A. §-a és Art. fizetési szabályainak kiegészítése; a pénzügyi tranzakciós illetékről szóló törvény mentességi szabályának módosítása (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Avt./Art. és tranzakciósilleték-szabályok – fizetési kérelem): „Adó- és más köztartozás végrehajtása során a végrehajtó hatóság az azonnali fizetési rendszerben fizetési kérelmet küldhet az adós bejelentett fizetési számlájára. A köztartozás rendezésére irányuló fizetési kérelem és annak teljesítése pénzügyi tranzakciós illeték alól mentes; teljesítés esetén a végrehajtási cselekményt haladéktalanul fel kell függeszteni vagy vissza kell vonni.”

3. A WISE Europe SA PSD2 szerinti belföldi pénzforgalmi szolgáltatói működésére tekintettel az MNB részéről haladéktalanul írja elő a számlák NAV és cégbíróság felé történő bejelentését, valamint a hatósági kommunikációs interfész kialakítását!

Kodifikációs hely: A pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló szabályozás és az MNB adatszolgáltatási rendelet új, külön §-a; Art. pénzforgalmi számla-adatátadási szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (MNB-rendelet/Art. – pénzforgalmi szolgáltatói számlaadat-szolgáltatás): „A Magyarországon határon átnyúlóan pénzforgalmi számlát vezető, belföldi vállalkozások részére üzletszerű fizetési számla-szolgáltatást nyújtó EGT-pénzforgalmi szolgáltató a belföldi pénzforgalmi szolgáltatóval azonos adattartalommal és határidővel közli a vállalkozási számlák adatait az állami adó- és vámhatóság és a jogi személyek nyilvántartása felé, és biztosítja a jogszerű hatósági megkeresések gépi fogadását.”

4. A pénzforgalmi számla megnyitása nem ütközhet akadályba, ha az kötelező marad! Jelenleg a törvény előírja a számla megnyitását, ami számos esetben egyszerűen nem tartható be. Ha marad a kötelező bankszámla, akkor az MNB-nek szabályozással kell rendeznie, kiválasztania (pályáztatnia) a „problémás” cégek pénzforgalmi számláinak megnyitása és fenntartása terén azokat a pénzforgalmi szolgáltatókat, akik erre hajlandóak, akár speciális kondíciók mellett (például jelentős nyitóegyenleg biztosításával és magasabb költségekkel). Az érintett cégek paraméterezését nem szabad a bankok javára visszaélésszerűvé tenni! A székhelyszolgáltatás igénybevétele önmagában ne lehessen negatív tényező egy bank számára!

Kodifikációs hely: Hpt. új 288/A. §-a és az MNB számlanyitási végrehajtási rendeletének kiegészítése (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Hpt./MNB-rendelet – kötelező pénzforgalmi számlához való hozzáférés): „Ha jogszabály valamely gazdálkodó szervezetet pénzforgalmi számla nyitására kötelez, a jogszerűen működő, tényleges tulajdonosát és tevékenységét hitelt érdemlően igazoló szervezet számlanyitása kizárólag objektív pénzmossási, szankciós, prudenciális vagy dokumentációs okból tagadható meg. Az MNB pályázat vagy kijelölés útján legalább egy szolgáltatót köteles biztosítani azon ügyfélkör részére, amelyet a piaci szolgáltatók kockázati politikája egyébként egységesen kizárna; a székhelyszolgáltatás igénybevétele önmagában nem lehet kizáró ok.”

5. A NAV és egyéb hatósági végrehajtásnál legyen törvényi sorrend, először értesítés, majd inkasszó, majd részletfizetési ajánlat, és csak utána partneri követelésfoglalás, kivéve bizonyított vagyonkimentésnél. Objektív határidők, egyértelmű szabályozás készüljön. Ne legyen az adóhatóságnak, vagy más hatóságnak joga néhány nap alatt végrehajtani az egyik adózónál, miközben a másik hátralékoshoz évekig nem nyúl.

Kodifikációs hely: Avt. új 8/B. §-a (munkaszám) a végrehajtási fokozatosság és eszközsorrend rögzítésére. Javasolt normaszöveg (Avt. – végrehajtási fokozatosság): „Az adóhatósági végrehajtásban – megalapozott vagyonkimentési vagy elévülési kockázat kivételével – a végrehajtó szerv a fokozatosság elve szerint jár el: előzetes fizetési felhívás, pénzforgalmi beszédés vagy fizetési kérelem, arányos fizetési könnyítés felajánlása, majd eredménytelenség esetén követelésfoglalás és más, harmadik személyt érintő végrehajtási cselekmény alkalmazható. A lépések közötti minimum-határidőket végrehajtási rendelet állapítja meg.”

6. Rendezni kell azt a problémát is, hogy az adóhatóságnak kb. 3 munkanap szükséges ahhoz, hogy észlelje az adótartozás önkéntes megfizetését, ami számos esetben a végrehajtási intézkedések visszavonását, visszatérítést, az adózónak pedig bankköltséget okoz.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A befizetések három munkanapos felismerési késedelme pénzforgalmi adatkapcsolati hiba. Az azonnali fizetési és banki kivonati adatok alapján a NAV könyvelését és végrehajtási stop-jelzését napon belüli vagy legkésőbb következő munkanapi feldolgozásra kell fejleszteni.

7. A NAV végrehajtáskor ne teregethesse ki a cég partnereinek a cég adótartozásának pontos összegét.

Kodifikációs hely: Avt. új 44/B. §-a és Art. adótitokra vonatkozó 127. §-ának kiegészítése (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Avt./Art. – adótitok végrehajtásban): „Harmadik személy részére követelésfoglalás vagy más végrehajtási megkeresés során az adós teljes adótartozásának összege csak akkor közölhető, ha az a harmadik személy kötelezettségének meghatározásához elengedhetetlen. Egyébként kizárólag a harmadik személytől követelt vagy lefoglalt összeg és a teljesítéshez szükséges adatok közölhetők.”

A pénzmosság elleni ~~küzdelem~~ bürokrácia

1. A pénzmosság elleni küzdelem bürokrácia az ügyfél NAV felé való bejelentésével teljesülhessen. A NAV felé a Pmt. szerinti bejelentéssel az adózó átvilágítása teljesítettnek legyen tekintendő. Az is megfontolandó, hogy a banki ügyfél-átvilágítással kiválthatóvá kell tenni a könyvelői átvilágítást és a bank a NAV-tól kapott adatok birtokában ePosta (jelenleg ügyfélkapus) üzenettel meghívót küldjön az ügyfél banki adatainak megtekintésére, ideértve az átvilágítást is, amelyre a bankok interfészt is

üzemeltessenek. Ennek a javaslatnak az is az oka, hogyha a kötelező belföldi bankszámlanyitás során a bank ugyanazt az átvilágítást már elvégezte, a könyvelői kapacitást a ténylegesen gyanús ügyletek felismerésére és jelentésére kellene fordítani, nem az értelmetlen adminisztrációra.

Kodifikációs hely: Pmt. 22. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Pmt. – más szolgáltató átvilágításának elfogadása): „A Pmt. szerinti szolgáltató az ügyfél előzetes hozzájárulásával jogosult a NAV-nál vagy más, jogszabályban kijelölt megbízható szolgáltatónál – így különösen pénzügyi intézménynél – elvégzett, naprakész ügyfél-átvilágítási adatok és okmányellenőrzési eredmény átvételére, és az átvett adatokat saját ügyfél-átvilágításának részeként elfogadhatja. A szolgáltató felelőssége az adatok aktualitásának és a saját kockázati értékelésnek az ellenőrzésére fennmarad.”

2. A NAV PEI készítsen egyszemélyes és néhány fős könyvviteli vállalkozásokra külön szabályzatmintát (módosított tipológiával), amely nem oktatóanyag, hanem azonnal alkalmazható szabályzat és azt a NAV PEI-hez való bejelentkezéssel, vagy adatmódosítással lehessen választani.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A NAV PEI kis létszámú könyvviteli szolgáltatókra készített, választható szabályzatmintája hatósági módszertani eszköz. A PEI-nek alkalmazható mintaszabályzatot, módosított tipológiát és online választási/elfogadási funkciót kell készítenie; a minta választása nem mentesíthet a tényleges kockázatértékelés alól.

3. A NAV PEI-től lehessen kijelentkezni (erre jelenleg nincs mód).

Kodifikációs hely: Pmt. új 77/A. §-a (munkaszám) a PEI-nyilvántartásból való kijelentkezésre. Javasolt normaszöveg (Pmt./végrehajtási rendelet – PEI nyilvántartásból kijelentkezés): „A szolgáltató a felügyeleti nyilvántartásból elektronikus úton kérheti törlését, ha a Pmt. hatálya alá tartozó tevékenységét megszüntette. A felügyeleti szerv a törlést a bejelentés és a nyilvántartott adatok ellenőrzését követően haladéktalanul átvezeti, és elektronikus igazolást küld.”

4. A NAV PEI jogszabály által előírt módon vezessen nyilvántartást a kiemelt közszereplőkről és hozzátartozóikról és azt tegye a szolgáltatók számára biztonságos csatornán lekérdezhetővé.

Kodifikációs hely: Pmt. 4. §-ának kiegészítése és új 4/A. § beiktatása (munkaszám) a központi PEP-információs szolgáltatásra. Javasolt normaszöveg (Pmt. – központi PEP-információs szolgáltatás): „A jogszabályban kijelölt hatóság a kiemelt közszereplői minőség és az ismert, Pmt. szerint figyelembe veendő hozzátartozói vagy közeli kapcsolat ellenőrzését támogató, naprakész elektronikus információs szolgáltatást működtet. A lekérdezés kizárólag azonosított Pmt.-szolgáltató részére, ügyfél-átvilágítási célból engedélyezett, naplózott és a szükséges adatkörre korlátozott.” Kodifikációs megjegyzés: A GDPR, az uniós Pmt.-szabályok és a pontossági felelősség miatt részletes adatvédelmi hatásvizsgálat és jogorvoslati mechanizmus szükséges; „hozzátartozói lista” csak hiteles állami adatból képezhető.

5. A NAV-hoz UJEGYKE jogosultság esetén az adóhatóság küldjön az ENSZ és az EU szankciós listán való szereplő, valamint kiemelt közszereplői státusz esetén értesítést a Pmt. alany számára, megszüntetendő a Pmt. alany általi (értelmetlen) nyilatkozatfelvételt és nagyobb szolgáltatóknál a szoftveres keresést.

Kodifikációs hely: Pmt. új 4/B. §-a és Art. 259. §-ának kiegészítése (munkaszám) a jogosult szolgáltatói értesítésre. Javasolt normaszöveg (Pmt./Art. – szankciós és PEP-jelzés jogosult szolgáltatónak): „Az állami adó- és vámhatóság a Pmt. szerinti szolgáltató részére, igazolt képviselési vagy ügyfélkapcsolati jogosultság fennállása esetén automatikus jelzést adhat arról, hogy az ügyfél a közvetlenül alkalmazandó uniós vagy ENSZ-szankciós listán szerepel, illetve a központi PEP-információs szolgáltatás szerint kiemelt közszereplői minőség érinti. A jelzés kizárólag a Pmt. szerinti kötelezettség teljesítésére használható fel.”

6. A NAV fejlessze le az M2M alapon beadható bejelentést a szokatlan gazdasági eseményekről.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A szokatlan vagy gyanús ügyletek M2M-bejelentéséhez elsősorban technikai specifikáció, autentikáció és visszaigazolási séma szükséges. A Pmt. elektronikus bejelentési kötelezettsége mellett a NAV PEI gépi API-t fejleszthet; csak a kötelező adatformátum rögzítése igényelhet végrehajtási rendeleti módosítást.

Számvitel, könyvvizsgálat

1. Vezessék be a mikrogazdálkodói (határérték alatti önkéntes) könyvvizsgálatot, amelyet - tiszta vélemény esetén - a NAV elismer és megbízható adózói státuszt ad.

Kodifikációs hely: Szt. 155. §-ának és Art. 153. §-ának kiegészítése az önkéntes könyvvizsgálathoz kötött megbízható státuszra. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény/Art. – önkéntes mikrogazdálkodói könyvvizsgálat): „A jogszabályi könyvvizsgálati kötelezettség alá nem tartozó, határérték alatti vállalkozás önkéntes, egyszerűsített könyvvizsgálatot végezhet a külön rendeletben meghatározott standard szerint. Ha a könyvvizsgálói jelentés korlátozás nélküli véleményt tartalmaz és az adózó

egyéb törvényi feltételeknek megfelel, a NAV megbízható adózói minősítésénél ezt kedvező minősítési feltételként figyelembe veszi.”

2. Az elmulasztott könyvvizsgálat esetén az OBR ne engedje a beszámolót feltölteni. Ezek a határértékek, vállalati kategóriák eddig is ismertek voltak, az OBR pedig szemet hunyt felettük.

Kodifikációs hely: Szt. 155. §-ának és a 2021. évi XCII. törvény OBR-közzétételi szabályainak kiegészítése; javasolt új 15/A. § (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény/jogi személyek nyilvántartásáról szóló törvény – OBR-validáció): „Ha a beszámolóhoz jogszabály alapján könyvvizsgálói jelentést kell csatolni, a beszámoló közzétételi rendszere a jelentés hiányában a közzétételi kérelmet nem fogadhatja be végleges benyújtásra. A rendszer a könyvvizsgálati kötelezettséget a nyilvántartott törzsadatok és határértékek alapján automatikusan ellenőrzi.”

3. A mini leányvállalatokat visszamenőlegesen mentesítsék a könyvvizsgálat és az éves beszámolókészítési kötelezettség alól.

Kodifikációs hely: Szt. 155. §-ának és a beszámolótípusra vonatkozó 9. §-ának módosítása; átmeneti rendelkezés szükséges. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény – kis leányvállalatok mentesítése): „A törvényben meghatározott méretkorlátok alatt maradó, konszolidációba bevont leányvállalat – ha közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak nem minősül – külön éves beszámoló és könyvvizsgálat készítése alól mentesíthető, ha az anyavállalat konszolidált beszámolója a leányvállalat adatait teljeskörűen tartalmazza és a mentesítés tényét közlést tesz.” Kodifikációs megjegyzés: A visszamenőleges mentesítés csak lezárt jogviszonyok és hitelezői jogok sérelme nélkül, külön átmeneti rendelkezéssel alkalmazható.

4. A számviteli beszámoló határideje főszabály szerint kerüljön meghosszabbításra május 31-ről június 30-ra. Ez az éves adóbevallások és befizetési határidejét nem kell feltétlenül érintse.

Kodifikációs hely: Szt. 153. § (1) bekezdésének módosítása. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény – beszámolási határidő): „A naptári évvel azonos üzleti évet alkalmazó vállalkozó az éves, egyszerűsített éves vagy mikrogazdálkodói beszámolót az üzleti évet követő év június 30. napjáig letétbe helyezi és közzéteszi. Az adóbevallási és adófizetési határidőket e rendelkezés önmagában nem módosítja.”

5. Válgjon egységessé, automatizáltá a beszámoló közzététel ellenőrzése, a felszólítás és a következmények terén. Ne fordulhasson elő, hogy vidéken már szeptemberre ki van törölve az adószám, míg egy budapesti cégnél ez csak január végére történik meg.

Kodifikációs hely: Szt. 154. §-ának és Art. beszámoló-közzétételhez kapcsolódó adószám-szankciós szabályainak módosítása. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény/Art. – beszámoló-közzététel következményeinek egységesítése): „A beszámoló közzétételének elmulasztása esetén a felszólítás, a póthatáridő, a bírság és az adószámot érintő jogkövetkezmény alkalmazása központi, automatizált rendszerben, azonos határidők és feltételek szerint történik. Területi igazgatóság vagy székhely alapján eltérő ütemezés nem alkalmazható.”

6. A PK-1142 és társa döbbenetesen kicsi méretű táblázatot jelenítenek meg a böngészőben, az szinte kitölthetetlen, a párhuzamos ÁNYK-ban való kitöltés üzemeltetése helyett az ÁNYK kitöltést mellőzték, anélkül, hogy ezeket a gyakorlati problémákat orvosolták volna.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A PK-1142 és kapcsolódó I-Form felület méretezése, automatikus mentése és használhatósága informatikai probléma. Az IM/OBH felületet reszponzív, nagyítható táblázattal és folyamatos mentéssel kell áttervezni, vagy az ÁNYK-val egyenértékű offline/importálható munkamódot kell visszaadni.

7. A kis bevételű, vállalkozási tevékenységet nem végző közhasznú civil szervezetek – különösen a betegszervezetek – számára külön egyszerűsített civil adó- és beszámolási státuszt kell létrehozni, amely alakuláskor vagy később, elektronikus bejelentéssel választható, és visszavonásig érvényes marad mindaddig, amíg a szervezet nem válik áfaalannyá, nem végez érdemi vállalkozási tevékenységet, és nem kap meghatározott értékhatárt meghaladó állami, önkormányzati vagy más közpénztámogatást. A státusz feltétele legyen a kötelező bankszámla, a készpénzhasználat kizárása vagy szigorú korlátozása, valamint az, hogy a szervezet minden bevételét és kiadását KOBAK-on, online számlán vagy más NAV által strukturáltan látott elektronikus csatornán keresztül kezelje; így külön bevétel-kiadás nyilvántartásra és klasszikus beszámolókészítésre ne legyen szükség. A NAV a rendelkezésére álló adatokból automatikusan állítsa elő és tegye közzé a szervezet éves bevételi és költségadatait a mikrogazdálkodói beszámoló kiváltására javasolt logikához hasonlóan, a KSH pedig e szervezeteket mentesítse minden olyan statisztikai adatszolgáltatás alól, amely a NAV-nál vagy más állami nyilvántartásban már rendelkezésre álló adatot ismételi. Közpénz, áfaalanyiság vagy

vállalkozási tevékenység megjelenése esetén a kedvezményes státusz automatikusan megszűnjön, és a szervezet visszakерüljön a normál civil számviteli és beszámolási rezsimbe.

Kodifikációs hely: Szt. új 9/A. §-a, a civil szervezetek beszámolási végrehajtási rendeletének külön fejezete és Art. új 256/E. §-a (munkaszámok). Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény, civil szervezeti beszámolási szabályok, Art. – egyszerűsített civil státusz): „A törvényben meghatározott alacsony bevételű, vállalkozási tevékenységet nem végző és közpénzből a meghatározott értékhatár alatt részesülő közhasznú civil szervezet egyszerűsített civil adó- és beszámolási státuszt választhat. A státusz feltétele a pénzforgalom túlnyomórészt elektronikus, NAV által strukturáltan megismerhető csatornán történő lebonyolítása. A státusz fennállása alatt a NAV a rendelkezésére álló adatokból automatikusan állítja elő az éves bevételi és költségkimutatást, amely a külön beszámolót és az ismétlődő statisztikai adatszolgáltatást kiváltja. Áfaalanyiság, érdemi vállalkozási tevékenység vagy az értékhatárt meghaladó közpénz esetén a státusz a következő hónap első napjától megszűnik.” Kodifikációs megjegyzés: A készpénzkorlát, értékhatár és a civil jogi közzétételi tartalom végrehajtási rendeletben részletezendő.

8. A TAO csoportokat – határérték alatt – mentesítsék az éves beszámoló-készítési kötelezettség alól. A beszámoló-készítési kötelezettség teljesíthető legyen egyszerűsített éves beszámoló által is.

Kodifikációs hely: Szt. 9. §-ának és 153–154. §-ának kiegészítése a csoporttagi beszámolási mentességre. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény – TAO-csoporttag beszámolója): „A társaságiadó-csoport tagja a törvényben meghatározott méretkorlát alatt egyszerűsített éves beszámolót készíthet. Külön éves beszámoló készítése alól csak akkor mentesíthető, ha a csoport egészére olyan közzétett, auditált pénzügyi kimutatás készül, amely a tag vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének megismerését az uniós számviteli követelményekkel összhangban biztosítja.”

9. A TAO csoportok esetén engedélyezni kell a TAO adat pontos ismerete nélküli könyvviteli zárlatot, beszámoló-készítést és a becsült társasági adó feltüntetését, illetve annak kiegészítő mellékletben való kalkulációját – kivéve az előbbi egyszerűsített éves beszámoló esetét.

Kodifikációs hely: Szt. 42. §-ának és 88. §-ának kiegészítése a becsült társaságiadó-kötelezettség kimutatására. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény – TAO-csoport becsült adó): „Társaságiadó-csoport tagja a beszámoló fordulónapját követő zárlatban a csoportképviselő végleges adófelosztásának hiányában a tárgyévi társasági adót megbízható becsléssel mutathatja ki. A becslés módszerét és a végleges összegtől való lényeges eltérést a kiegészítő mellékletben be kell mutatni; a végleges felosztás a következő időszakban számviteli becslésváltozásként rendezhető.”

10. Az anyavállalatnak ne kelljen bemutatnia az éves beszámoló kiegészítő mellékletben a leányvállalatok jegyzett tőkéjének, saját tőkéjének és a tárgyévi adózott eredményének összegét.

Kodifikációs hely: Szt. 88. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény – kapcsolt/leányvállalati adatok közzététele): „Az anyavállalat kiegészítő mellékletében a leányvállalat jegyzett tőkéjének, saját tőkéjének és tárgyévi adózott eredményének külön összegét nem kell bemutatni, ha e vállalkozás adatai közhiteles vagy hivatalos beszámoló-nyilvántartásból díjmentesen hozzáférhetők és a melléklet egyértelmű azonosító hivatkozást tartalmaz.”

11. A tőketartalék teljes összege kivonható legyen tőkeleszállításkor. A tőkeleszállítás közleményét a magyarorszag.hu -n, ügyvédi közreműködés nélkül is lehessen benyújtani.

Kodifikációs hely: Ptk. tőkeleszállításra vonatkozó 3:202–3:204. §-ának és a 2021. évi XCII. törvény közzétételi szabályainak módosítása; Szt. 36. §-ának technikai összehangolása. Javasolt normaszöveg (Ptk./jogi személyek nyilvántartási szabályai – tőketartalék és tőkeleszállítás): „A jegyzett tőke leszállításához kapcsolódóan a tőketartalék – a hitelezővédelmi és saját tőke minimumszabályok megtartásával – részben vagy egészben a tag részére kifizethető. A tőkeleszállítás közzétételi kérelme a törvényben meghatározott egyszerűsített esetben a szervezet törvényes képviselője által, elektronikus úrlapon, kötelező jogi képviselő nélkül is benyújtható.”

12. A végelszámoláskor elengedett tagi kölcsön, a tagi kölcsönből való pótbefizetés és tőkeemelés vagy ázsios tőkeemelés ne lehessen adómegállapítás tárgya, hiszen az bevételt valójában nem keletkeztethet a gazdálkodó szervezetnél. Ez elvileg a számviteli törvény alapján „csupán” értelmezési kérdés, de a számviteli törvényben erre vonatkozó pontosító rendelkezésre van szükség, amely visszamenőlegesen is alkalmazhatóvá válna, mint az adózók számára kedvezőbb szabály. Az ilyen tagi kölcsön műveletekre utólag, vagy a végelszámolás alatt megállapított társasági adó, ajándékozási illeték kerüljön felülvizsgálatra a NAV által, felügyeleti intézkedés keretében. A bíróság előtt „ítélt dolog” tekintetében a jogszabály tegye lehetővé a perújrafelvételt. Kerüljön eltörlésre a 2026-tól alkalmazandó feltételes illetéktörlési szabályozás az elengedett kötelezettség ajándékozási illetékére, ha a kérdést, a számviteli törvény visszamenőlegesen is alkalmazható pontosító szabálya rendezte.

Kodifikációs hely: Szt. 77. §-ának pontosítása; Tao. tv. 7. §-ának és Itv. 17/26. §-ának követő módosítása; az Air./Kp. rendkívüli jogorvoslati szabályaihoz külön átmeneti rendelkezés. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény, Tao. tv., Itv., Air./Kp. – tagi kölcsön rendezése): „A tulajdonos által a gazdálkodó szervezet részére nyújtott kölcsön végelszámolás során történő elengedése, valamint e kölcsön követelésének pótbefizetésbe, jegyzett tőkébe vagy tőketartalékba történő, jogszerű átsorolása a gazdálkodó szervezetnél nem eredményez számviteli bevételt kizárólag a kötelezettség megszűnése miatt. E rendelkezést az adózó javára folyamatban lévő és elévülési időn belül önellenőrizhető ügyekben is alkalmazni kell.” Kodifikációs megjegyzés: A már jogerősen lezárt adó- és illetékügyek felülvizsgálata, valamint a bírósági ítéletek perújítása külön átmeneti, jogállami garanciákat tartalmazó szabályt igényel; a 2026-tól hatályos feltételes illetéktörlesztés csak a végleges anyagi jogi rendezéssel összhangban módosítható.

13. A számviteli beszámoló passzíváltatási szabályának időkorlátját oldják fel, a korábbi beszámolók maradjanak elérhetőek (most is elérhető a kiegészítő melléklet, könyvvizsgálói jelentés és az adózott eredmény felhasználásáról szóló döntés).

Kodifikációs hely: Szt. 154. §-ának és a 2021. évi XCII. törvény OBR-hozzáférfési szabályainak módosítása. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény/OBR-szabályok – beszámoló elérhetősége): „A közzétett számviteli beszámoló és valamennyi kötelező melléklete a jogszabály szerinti megőrzési idő elteltét követően is nyilvánosan hozzáférhető marad; a beszámoló „passzíváltása” a kereshetőséget vagy letölthetőséget nem szüntetheti meg, legfeljebb a hatályállapot jelölésére szolgálhat.”

14. Az OBR vizsgálja a számviteli beszámoló készítőjének személyét, hozzá kerüljenek a személyt azonosító adatok és ő kapjon ügyfélkapus értesítést a nevével „fémjelzett” beszámoló benyújtásáról, amelyhez kapcsolódjon tiltakozási jog, amelyet az adóhatóság felé lehessen jelezni (mert az IM Cégszolgálat nem közigazgatási szerv) és az eredményes beadvány alapján a NAV adjon eltávolítási utasítást az IM Cégszolgálat számára.

Kodifikációs hely: Szt. 151. és 154. §-ának, Art. 259. §-ának és az OBR-végrehajtási szabályoknak a kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény/OBR/Art. – beszámoló-készítő azonosítása és tiltakozás): „A beszámoló benyújtásakor fel kell tüntetni a beszámoló összeállításáért felelős, jogszabály szerint nyilvántartott személy azonosító adatait. A rendszer e személynek elektronikus értesítést küld a benyújtásról. Az érintett a nevével való jogosulatlan visszaélés miatt a NAV-nál elektronikus tiltakozást tehet; megalapozott tiltakozás esetén a NAV elrendeli a közzétett beszámoló megfelelő jelölését, illetve törvényben meghatározott esetben eltávolítását és újraközzétételét.”

15. Az OBR-be kerüljön standardizált kiegészítő melléklet forma az egyszerűsített éves beszámolóhoz, hiszen a maximális harmonizáció elve alapján az nem tartalmazhat többletinformációt a jogszabályi előírás ellenére. Így csak az éves beszámoló kiegészítő melléklete maradhatna szabadon szerkeszthető dokumentum (amelyekből egy kis rész elképesztő hibákat és ostobaságokat tartalmaz, amit a NAV nem vizsgál).

Kodifikációs hely: Szt. 96. §-ának és 88. §-ának módosítása; az OBR végrehajtási rendeletében új standard melléklet. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény/OBR végrehajtási szabály – standard kiegészítő melléklet): „Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletét a miniszter által rendeletben meghatározott, strukturált elektronikus adatlapon kell elkészíteni. Az adatlap a számviteli törvény által kötelezően előírt adattartalomra korlátozódik; szabad szöveges kiegészítés csak a jogszabályban meghatározott mezőkben kérhető.”

16. Beszámolók és adóbevallások közötti legyen nyilvános eltérésmutató. A NAV belső kockázatelemzése mellett az adózó is kapjon éves eltérésriportot, az e-beszámoló oldalon való későbbi megjelenítés mellett, hogy még a nyilvánosság, vagy a revízió előtt javíthatson. A beszámoló árbevétel, foglalkoztatási költségek vs. áfabevallás, bérköltség vs. 08, pénzeszközváltozás vs. KIVA, exportértékesítés vs. A60/OSS, stb.

Kodifikációs hely: Art. 127. § adótitok-szabályának és 259. §-ának, valamint Szt. 154. §-ának kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Art./Számviteli törvény – eltérésriport és adótitok-kivétel): „A NAV a beszámoló és a rendelkezésére álló bevallási adatok közötti lényeges számszaki eltérésekről az adózó részére évente elektronikus eltérésriportot készít. A riport adózó által nem javított, a miniszteri rendeletben meghatározott, objektív mutatói a beszámoló közzétételi felületén is megjeleníthetők; e közzétételre az adótitok szabályai alól törvényben kifejezett kivételt kell megállapítani.”

17. Készüljön standard számviteli politika az egyszerűsített éves beszámoló esetére, amelyet a vállalkozások elfogadhatnak a beszámolóbenyújtáskor, ezzel a számviteli politika adott lehet a számukra. Ezekből az ajánlott számviteli politikákból többféle is készülhet.

Kodifikációs hely: Szt. 14. §-ának kiegészítése új (15)–(16) bekezdéssel. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény – standard számviteli politika biztonságos alkalmazása): „A miniszter a vállalkozások meghatározott csoportjai számára minta számviteli politikát tehet közzé. A vállalkozó a rá irányadó mintát elektronikus nyilatkozattal saját számviteli politikájaként elfogadhatja; az elfogadás időpontjától a minta rendelkezéseinek alkalmazása – az

egyedi eltérések külön dokumentálása mellett – megfelel a számviteli politika elkészítésére vonatkozó kötelezettségnek.”
Végrehajtási elem: Több, tevékenység- és méretprofil szerinti minta készíthető; a minták szakmai karbantartása végrehajtási feladat.

18. Szüntessék meg a mikrogazdálkodói beszámolót, a számukra a társasági adóbevallás (és esetlegesen a KIVA bevallás (kiterjesztett adatai által) benyújtása legyen a közzététel, amely helyesbítés esetén korrigálódik (a korábbi közzétett állapot megőrzésével). Még önkéntesen se lehessen mikrogazdálkodói beszámolót beküldeni!

Kodifikációs hely: Szt. mikrogazdálkodói beszámolóra vonatkozó 9. §-ának módosítása, illetve a kapcsolódó kormányrendelet hatályon kívül helyezése; Tao. tv./Kiva tv. bevallási szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény/Tao. tv./Kiva tv./OBR – mikrogazdálkodói beszámoló kiváltása): „A mikrogazdálkodói beszámoló készítésének lehetősége megszűnik. A törvényben meghatározott mikrovállalkozási kör pénzügyi közzétételi kötelezettségét a társaságiadó- vagy kisvállalatiadó-bevallás strukturált, nyilvánosságra hozható adatmezőiből automatikusan előállított pénzügyi kimutatás teljesíti; helyesbítés esetén az új állapot közzétételre kerül, a korábbi változat archiváltan megmarad.”

19. Az adózott eredményről szóló és az esetleges könyvvizsgálati jelentést is az adóbevalláshoz kellene csatolni. Adózott eredményről szóló döntést csak akkor kelljen hozni, ha az nem az eredménytartalékba kerülne.

Kodifikációs hely: Szt. 153–155. §-ának, Tao. tv. és Kiva tv. bevallási szabályainak összehangolt módosítása. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény/Tao. tv./Kiva tv. – mellékletek és eredményfelhasználási döntés): „A kötelező könyvvizsgálói jelentést és – ha szükséges – az adózott eredmény felhasználásáról szóló döntést az éves társaságiadó- vagy kisvállalatiadó-bevalláshoz elektronikus mellékletként kell csatolni. Külön eredményfelhasználási határozatot csak akkor kell hozni, ha az adózott eredmény egésze nem az eredménytartalékba kerül.”

20. A PK-1142. sz. nyomtatványt idáig az ÁNYK-ban lehetett kitölteni. A mostani I-Formos kitöltés nehézkes és sérülékeny, számos esetben elveszik az elvégzett munka, mert nincs munkameneti figyelés és automatikus mentés. A mentés által létrehozott XML fájl fájlneve is igénytelen. Az erre vonatkozó egyeztetési igényekre az IM egyáltalán nem válaszolt.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A PK-1142 I-Form munkamenetvesztése, automatikus mentés hiánya és fájlnevképzése informatikai probléma. Az IM/OBH-nak automatikus mentést, visszatöltést, beszédes fájlneveket és stabil munkamenetet kell fejlesztenie, valamint az egyeztetési megkeresésekre érdemi választ adnia.

21. A közalapítványoknál is értékhatárokat kellene meghatározni a kötelező könyvvizsgálatnál. A kis közalapítványoknál szinte évi pár számla miatt nagy anyagi terhet jelent a könyvvizsgálói munkadíj megfizetése. Az ilyen közalapítványoknál megfontolandó, hogy a könyvvizsgálat alóli mentesítés csak akkor járjon, ha szakvégtettséggel rendelkező állította össze a beszámolót (mérlegképes könyvelő+). Ezt az összefüggést a jogalkotást követően le kell programozni a PK nyomtatványokon is.

Kodifikációs hely: Szt. 155. §-ának és a civil szervezetek könyvvizsgálatára vonatkozó külön szabályoknak a módosítása. Javasolt normaszöveg (Számviteli/civil szervezeti szabályok – közalapítványi könyvvizsgálati értékhatár): „Közalapítvány könyvvizsgálatra akkor köteles, ha a jogszabályban meghatározott bevételi, mérlegfőösszeg- vagy közpénz-felhasználási értékhatár közül legalább egyet meghalad. Az értékhatár alatti közalapítvány mentesülése feltételül előírható, hogy beszámolóját nyilvántartásba vett mérlegképes könyvelő vagy magasabb számviteli szakképesítéssel rendelkező személy állítsa össze.”

22. A 20 milliós árbevételi értékhatár, amely alatt „bárki” könyvelhet, szűnjön meg. Az árbevétel természetesen civil szervezeteknél ritkán szokott keletkezni, így jellemzően ez rájuk nem vonatkozna. A mentesülést a NAV törzsadati szinten tartsa nyilván.

Kodifikációs hely: Szt. 151. §-ának módosítása, a 20 millió forintos képesítési mentesség megszüntetésével. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény – könyvviteli szolgáltatás képesítési értékhatára): „A könyvviteli szolgáltatás irányítására és a beszámoló elkészítésére vonatkozó szakmai képesítési kötelezettség alól árbevételi értékhatár alapján mentesülés nem adható. A törvényben meghatározott más, különösen civil vagy egyszerű nyilvántartást vezető szervezeti kivételeket a NAV törzsadatként nyilvántartja.”

23. A Ptk.-ban (vagy más jogszabályban) kerüljön szabályozásra az ismert visszatartási jog logikájának megfelelően a megbízások között a könyvviteli szolgáltatásokra alkalmazható, a nemfizetés esetén a könyvelő által elkészített saját munkadokumentumok, például analitikák, főkönyvi kivonatok és bevallás-tervezetek jogi státusza. Ez nemcsak a könyvelőt védené, hanem a könyvelőváltás során az új

könyvelő számára is tisztább, rendezettebb átadási helyzetet teremtené, az ne csak az egyedi írásos szerződésen múljon, de a szabályozástól lehessen eltérni.

Kodifikációs hely: Ptk. új 6:280/A. §-a (munkaszám) a könyvviteli szolgáltatás keretében előállított munkadokumentumok visszatartási jogára. Javasolt normaszöveg (Ptk. – könyvviteli munkadokumentum visszatartási joga): „Könyvviteli szolgáltatási szerződés esetén a szolgáltató a saját szellemi és munkatermékének minősülő, az ügyfél által át nem adott eredeti bizonylatot nem tartalmazó munkadokumentum kiadását az esedékes szolgáltatási díj megfizetéséig visszatarthatja. A visszatartási jog nem terjed ki az ügyfél eredeti irataira, a jogszabály alapján kötelezően átadandó adatokra, és nem gyakorolható aránytalanul; a felek e rendelkezéstől írásban eltérhetnek.”

24. Szükségessé vált a mérlegképes könyvelő képzés/hatósági vizsga megreformálása. A mérlegképes könyvelő előképzésnek tekintett pénzügyi ügyintéző képzés nem egy lépcsőfokkal könnyebb. Ha valaki kicsit jobban céloz, a csitkei búcsúban 2 pálcáról megvan, míg a mérlegképes könyvelői képzés számvitel feladatsora szinte teljesíthetetlen sok 100 óra gyakorlás és készülés mellett is és életszerűtlen a gyakorlatban alkalmazhatatlan tudást ad. Szeretnénk, ha a mérlegképes könyvelők a végzettség megszerzésekor kompletten kivitelezzenek egy egyszerű könyvviteli zárlatot, beleértve az összes bevallás, beszámoló hibátlan elkészítését, amely zárási feladat tízezerből csak egyszer tartalmazná a devizás kölcsön elhatárolt árfolyamkülönbözetének céltartalékát (amit a mesterséges intelligencia 1 perc alatt elmagyaráz bárkinek).

Kodifikációs hely: A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételét/képzését szabályozó miniszteri rendelet vizsgakövetelményeket tartalmazó mellékletének és a hatósági vizsgára vonatkozó §-ának módosítása; a végleges §-szám a hatályos rendelet kijelölése után rögzíthető. Javasolt normaszöveg (mérlegképes könyvelői képzésről és hatósági vizsgáról szóló miniszteri rendelet – kimeneti vizsga): „A mérlegképes könyvelői hatósági vizsga gyakorlati moduljának kötelező eleme egy teljes, életszerű könyvviteli zárási feladat, amely magában foglalja a főkönyvi zárlatot, a kapcsolódó fő adó- és járulékbevallásokat, valamint a beszámoló elkészítését. A feladatsorban a ritka, speciális tényállások súlya nem haladhatja meg a vizsgakövetelményben meghatározott arányt, és a vizsga a szakmai munkában rendszeresen alkalmazott kompetenciákat méri.”

Cégjog (jogi személyek nyilvántartása)

1. A tulajdonos által adott tagi kölcsön az adóhatóság felé való bejelentéssel jegyzett tőkévé válhasson, azt a soron következő létesítő okirati változtatáskor kelljen felvenni (ahogy a tevékenységi köröket is).

Kodifikációs hely: Ptk. 3:99–3:102. §-ának és a 2021. évi XCII. törvény tőkeadatokra vonatkozó 5. §-ának módosítása; Szt. 36. §-ának kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Ptk./jogi személyek nyilvántartásáról szóló törvény/Számviteli törvény – tagi kölcsön tőkésítése): „A tag társasággal szembeni, igazolt és nem vitatott kölcsönkövetelése a tag és a társaság elektronikus, egybehangzó nyilatkozatával a jegyzett tőke javára apportként teljesíthető, ha a társaság tőkeemelési feltételei fennállnak. A változást a NAV a nyilvántartó bíróság részére továbbítja; a létesítő okirat szövegének egységes szerkezetű átvezetése legkésőbb a következő egyéb létesítőokirat-módosítással egyidejűleg kötelező.”

2. Egyes adatokat az adóhatósághoz is be lehessen jelenteni és az a cégjegyzékben módosuljon. Ilyen adat például a telephely, amit most is be lehet jelenteni a NAV felé, de a NAV ezt nem adja tovább és az nem indukál cégjegyzékváltozást. Be lehessen így jelenteni az e-mail cím változását is, ne kelljen hozzá ügyvéd (a naprakész email cím fontos lehet a cégkapu miatt is).

Kodifikációs hely: 2021. évi XCII. törvény 5. és 15. §-ának, valamint Art. adatátadási szabályainak módosítása. Javasolt normaszöveg (2021. évi XCII. törvény/Art. – egyablakos nyilvántartási adatváltozás): „A törvényben meghatározott, jogi képviseletet nem igénylő nyilvántartási adat – így különösen telephely és hivatalos elektronikus értesítési cím – az állami adó- és vámhatósághoz tett elektronikus bejelentéssel is módosítható. A NAV a hiteles adatot haladéktalanul továbbítja a jogi személyek nyilvántartása részére, amely azt külön kérelem nélkül átvezeti.”

3. A tőkeemelés valóságát az adóhatóság vizsgálja, banki adatszolgáltatás esetén (alakuláskor az adószám kiadását követően történjen banki adatszolgáltatás).

Kodifikációs hely: Ptk. tőkeemelési szabályainak (különösen 3:198–3:201. §) és a 2021. évi XCII. törvény 5. §-ának kiegészítése; Art. új adatellenőrzési bekezdés. Javasolt normaszöveg (Ptk./jogi személyek nyilvántartásáról szóló törvény/Art. – tőkeemelés pénzügyi ellenőrzése): „Pénzbeli vagyoni hozzájárulással teljesített tőkeemelés esetén a pénzforgalmi szolgáltató a társaság hozzájárulási számláján jóváírt, jogszabályban meghatározott tőkeösszeg adatait a NAV részére elektronikus úton közli. A NAV az adatot a nyilvántartó szerv részére ellenőrzési célból továbbíthatja; a tőkeemelés bejegyzése a pénzügyi teljesítés igazolásának hiányában nem véglegesíthető, ha a törvény a teljesítést a bejegyzés feltételévé teszi.”

4. Javasoljuk a székhelyszolgáltatásra vonatkozó ügyféloldali, külön NAV-os bejelentési kötelezettség megszüntetését, mert a jelenlegi rendszer párhuzamos, hibatermelő és felesleges adminisztrációt tart fenn: a székhely ténye és változása eleve cégbírósági/cégjegyzéki adat, miközben a székhelyszolgáltató igénybevételét külön T201T adatlapon kell bejelenteni vagy törölni, amelynek elmulasztása miatt a NAV utólag az adózót vegzálja, noha a tényleges nyilvántartási hely a cégjegyzék lenne. A megoldás az, hogy a cégjegyzékben önálló, közhiteles adatként szerepeljen a székhelyszolgáltató igénybevétele, a székhelyszolgáltató nevével és adószámával; a NAV a jelenlegi adatállományát egyszeri átadással adja át a cégnyilvántartásnak, az adózók pedig legkésőbb a következő cégmódosításkor legyenek kötelesek a székhelyszolgáltató igénybevételét bejelenteni, vagy pontosítani. Ezzel megszüntethető lenne a párhuzamos bejelentgetés, csökkenne a hibás vagy elavult NAV-törzsadatok száma, és az ellenőrzési cél is jobban teljesülne, mert a székhelyszolgáltatás ténye a jogi személyek nyilvántartásában és az egyéni vállalkozói nyilvántartásban, nyilvánosan, egységesen és joghatályosan lenne elérhető, nem pedig egy külön NAV-nyilvántartásban, amelynek törlése jelenleg külön adminisztratív aktust igényel.

Kodifikációs hely: 2021. évi XCII. törvény 5. és 15. §-ának módosítása; Art. székhelyszolgáltatói bejelentési rendelkezésének hatályon kívül helyezése/átalakítása. Javasolt normaszöveg (2021. évi XCII. törvény, Art. és székhelyszolgáltatási szabályok – egyetlen közhiteles nyilvántartás): „A jogi személyek nyilvántartása és az egyéni vállalkozók nyilvántartása közhiteles adatként tartalmazza a székhelyszolgáltatás igénybevételének tényét, a székhelyszolgáltató nevét és adószámát. Ezen adatok külön NAV-bejelentése nem követelhető meg. A NAV a hatálybalépéskor nyilvántartott adatállományt egyszeri elektronikus adatátadással továbbítja a nyilvántartó szerv részére; az adózó az adatot legkésőbb következő nyilvántartási módosításakor ellenőrzi és szükség szerint pontosítja.”

5. A gazdálkodó szervezetek nyilvántartásába kerüljön be a magánszemély születési neve és helye (annak alfabetikus szövegezése), mert ez jelenleg – érthetetlen okokból – hiányzik. A születési nevet, helyet, időt és a lakcímet ne kérdezhesse le a cégjegyzékben bárki, mert az visszaélésre alkalmas személyes adat, azt csak az adatvédelemre kötelezett kör kaphassa meg, akik a lekérdezés során azonosítják magukat. Ez egyben azt is jelenti, hogy ezen adatok lekérdezéséhez a jogi személyek nyilvántartásába való bekérdezést elektronikus azonosítással kell kísérni, a személyesen történő lekérdezést pedig személyazonosító okmányhoz kell kötni (például okmányirodákban).

Kodifikációs hely: 2021. évi XCII. törvény 5., 10–11. és 15. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (2021. évi XCII. törvény – személyes adatok differenciált hozzáférése): „A nyilvántartás a képviselőre jogosult természetes személy születési nevét, születési helyét, idejét és lakcímét a személy egyértelmű azonosításához szükséges mértékben tartalmazza. E személyes adatok nem nyilvánosak; azokhoz törvényben meghatározott, titoktartásra vagy adatvédelmi kötelezettségre kötött jogosult elektronikus azonosítást követően férhet hozzá. Személyes betekintés esetén a jogosultság és a személyazonosság ellenőrzése kötelező, a lekérdezést naplózni kell.”

6. A gazdálkodó szervezetek körében váljon kötelezővé a képviseletre jogosult személy adóazonosító jelének megképzettetése, ennek magas szintű automatizálása és a visszamenőleges pótlása mellett. Ez jelenleg ugyanis akadálya a képviseleti jogosultságokat tartalmazó attribútumok elektronikus aláírásokba való integrálhatóságának.

Kodifikációs hely: 2021. évi XCII. törvény 5. §-ának és Art. természetes személyazonosító/adóazonosító adatátadási szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (2021. évi XCII. törvény/Art. – képviselő adóazonosító jele): „A jogi személy vagy gazdálkodó szervezet képviseletére jogosult természetes személy adóazonosító jelének meglétét a nyilvántartó hivatalból ellenőrzi; hiány esetén a NAV-val való adatkapcsolat útján annak megképzését kezdeményezi. A korábban bejegyzett képviselők adatait a szervek átmeneti időszakban automatikusan pótolják. Az adóazonosító jel nem nyilvános nyilvántartási adat, de elektronikus attribútum-igazolás céljára jogszabály szerint felhasználható.”

Munkaügy, bejelentések, pályázatok, táppénz

1. Az adózásban és a pénzmosás elleni küzdelem terén már működik, viszonylag jó körben, de megkönnyítené a kisvállalkozások életét, ha általánosan – néhány logikus kivétellel – visszaállítanák, hogy kisvállalkozásokat ne tudjanak elsőre bírságotlani a hivatalok. Sajnos a 2004. évi XXXIV. törvény 12/A. paragrafusát törölték, az hatálytalan 2020-óta.

Kodifikációs hely: 2004. évi XXXIV. törvény új 12/A. §-ának visszaiktatása, korszerűsített szöveggel. Javasolt normaszöveg (2004. évi XXXIV. törvény – első jogsértésnél figyelmeztetés): „Hatósági ellenőrzés során mikro- és kisvállalkozással szemben első alkalommal megállapított, a jogszabályban meghatározott nem súlyos jogsértés esetén bírság kiszabása helyett határidő tűzésével figyelmeztetést kell alkalmazni. A kedvezmény nem alkalmazható életet, testi épséget, környezetet, munkavállalói alapjogot súlyosan veszélyeztető, szándékos, ismételt vagy költségvetési csalásra utaló jogsértés esetén.”

2. Szüntessék meg a munka nélkül fizetendő egyéni és társas vállalkozói kötelező járulékokat az „üres” vállalkozásokban! Az adóhatóság az árbevétel, a foglalkoztatás körülményei alapján adatszolgáltatási felhívással mutathatna rá a kötelező járulékfizetésre. A szabályozás terén ki kell nyitni a visszamenőleges, adózók javára vonatkozó jogalkalmazást is, hiszen az Alkotmánybíróság már 1991-ben kimondta, hogy a kötelező járulékfizetés nem lehet aránytalan.

Kodifikációs hely: Tbj. 39. §-ának és Szochó tv. minimumalapra vonatkozó szabályának módosítása. Javasolt normaszöveg (Tbj./Szochó tv. – tevékenység nélküli vállalkozói minimumközteher): „Egyéni vagy társas vállalkozó után minimum járulék- és szociális hozzájárulási adó-alap nem keletkezik arra a hónapra, amelyben a vállalkozás bevétel nem szerez, gazdasági tevékenységet nem végez és a vállalkozó személyes közreműködést nem teljesít. A NAV a rendelkezésére álló bevételi és foglalkoztatási adatok alapján eltérés esetén adategyeztetést kezdeményezhet.” Kodifikációs megjegyzés: A korábbi időszakokra kedvező alkalmazás csak külön átmeneti szabállyal, a lezárt társadalombiztosítási jogosultságok rendezése mellett vezethető be.

3. A munkaerőpiaci támogatásokra készüljön online bejelentési felület, a jelenlegi iratfeltöltési, adatkapcsolat nélküli, dokumentum-csatolmányos, e-papíros, igénylés és elszámolási rendszer egy vicc.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A munkaerőpiaci támogatások online, strukturált igénylési és elszámolási felülete informatikai és folyamatfejlesztés. A kormányhivatali/pályázati rendszerben adatkapcsolatot, automatikus törzsadatbetöltést és státuszkövetést kell kialakítani; az e-Papír csatolmányos folyamatot ki kell vezetni.

4. Tesztelés nélkül ne lehessen új igénylési felületet élesíteni! A táppénz igénylésnél még most is előfordul, hogy egyszer csak eltűnik a cégnév, illetve az egyéni vállalkozónál a saját magának történő igénylésnél ismét be ki kell tölteni az igénylő adatait. Az ÁNYK-n beadható táppénzigénylés jól programozható, jól működő nyomtatvány volt, a kivezetése az egyik legbotrányosabb ügyviteli döntés volt. Az ilyen „újításokat” (amik visszafejlődést és többletadminisztrációt is okozhatnak) ne lehessen úgy bevezetni, hogy az aránytalanul nagy teherrel járjon a felhasználóknak.

Kodifikációs hely: Dáptv. új 47/I. §-a (munkaszám) az új állami elektronikus szolgáltatás kötelező tesztelési/átmeneti garanciájára. Javasolt normaszöveg (Dáptv. – kötelező állami elektronikus szolgáltatás élesítési garancia): „Kötelezően vagy kizárólagosan igénybe vehető állami elektronikus szolgáltatás új felülete csak dokumentált funkcionális, terhelési, adatvesztési és felhasználói elfogadási teszt eredményes lezárását követően vezethető be. Az új szolgáltatás nem szüntetheti meg a korábbi csatornát addig, amíg a kötelező funkciók teljes körű egyenértékűsége igazolt; jelentős többlet-adatszolgáltatást csak jogszabály írhat elő.”

5. Felhőborító, hogy a táppénz és más pénzbeli ellátási igényléseknél nincs értelmes tartalmú visszaigazoló nyugta, de az igénylés lekérdezési lehetősége sincs megteremtve. Ezt jogszabályban kell előírni, ennek hiányában a NEAK sose fogja lefejleszteni.

Kodifikációs hely: Ebtv. és a 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet pénzbeli ellátási igény elektronikus benyújtására vonatkozó szabályainak kiegészítése; javasolt új 38/A. § a végrehajtási rendeletben (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Ebtv./217/1997. Korm. rendelet – elektronikus ellátási kérelem nyugta és státusz): „Pénzbeli egészségbiztosítási ellátás iránt elektronikus benyújtott kérelemről a rendszer haladéktalanul olyan elektronikus átvételi igazolást állít ki, amely tartalmazza a kérelmezőt, az igényelt ellátást, az érintett időszakot, a benyújtás időpontját és az ügyazonosítót. A kérelmező és képviselője az ügy státuszát, a hiánypótlást és a döntést az elektronikus felületen visszakeresheti.”

6. A pályázati kiírásokban szűnjön meg a külső, fizetős elektronikus aláírás kötelező alkalmaztatása (amíg az nem lesz elérhető ingyenesen).

Kodifikációs hely: Az állami támogatási/pályázati eljárás általános végrehajtási szabályának új, elektronikus aláírási minimumkövetelményt rögzítő §-a; javasolt munkaszám: 15/A. §. Javasolt normaszöveg (állami támogatási/pályázati általános végrehajtási szabály – elektronikus aláírás): „Állami vagy uniós forrásból finanszírozott pályázati eljárásban a kiíró nem követelhet meg konkrét, fizetős minősített elektronikus aláírási szolgáltatást, ha a pályázó személyazonossága és képviselési joga ingyenesen biztosított állami elektronikus azonosítással és hitelesítéssel igazolható. Ettől csak közvetlenül alkalmazandó uniós jog vagy kifejezett biztonsági követelmény alapján lehet eltérni.”

7. A letiltásokhoz az adott munkavállaló kötelezettségének nyilvántartására hozzanak létre központi nyilvántartást, amibe a végrehajtó bekérdeshessen, munkáltató pedig csak egy "bekérő levelet" kapjon az adott havi levonási kötelezettségről.

Kodifikációs hely: Vht. új 65/A. §-a (munkaszám) a központi munkabér-letiltási nyilvántartásra. Javasolt normaszöveg (Vht. – központi munkabér-letiltási nyilvántartás): „A végrehajtói kar központi elektronikus nyilvántartást működtet a munkabérből levonandó végrehajtható követelésekről, azok sorrendjéről, havi levonási összegéről és fennálló egyenlegéről. A munkáltató kizárólag a foglalkoztatottjára és az adott havi levonási kötelezettségre vonatkozó adatokat kapja meg; a végrehajtó a nyilvántartásból ellenőrzi a foglalkoztatási és levonási státuszt. A levonás teljesítését a munkáltató strukturáltan visszaigazolja.”

8. Strukturált e-számla állami elfogadási kötelezettségre van szükség. Az EU elektronikus számlázási szabályozása a közbeszerzési e-számláknál az EN 16931 európai szabványra épül, a Bizottság pedig a ViDA-val összhangban a strukturált e-számlázás és digitális áfajelentés irányába tolja a rendszert. Minden állami, önkormányzati és közfeladatot ellátó szervezet legyen köteles EN 16931-kompatibilis strukturált e-számlát fogadni, és ne kérhessen párhuzamos PDF-et, papíralapú számlát vagy külön feltöltést, ha a számla strukturált adatként már rendelkezésre áll. Meg kell szüntetni a XX. századi gyakorlatot, amely az eredeti (???) számla „záradékolása” nevű módszert alkalmazza.

Kodifikációs hely: A közbeszerzési törvény elektronikus számlabefogadásra vonatkozó szabályainak kiegészítése és az Áht. új 36/A. §-a (munkaszám), EN 16931 hivatkozással. Javasolt normaszöveg (közbeszerzési és államháztartási e-számla szabályok – EN 16931): „Állami, önkormányzati és közfeladatot ellátó szervezet köteles az EN 16931 szabványnak megfelelő strukturált elektronikus számlát fogadni és feldolgozni. Ha a számla hiteles strukturált adatként rendelkezésre áll, a jogosult párhuzamos PDF-, papíralapú példány, külön feltöltés vagy az eredeti számla fizikai záradékolásának teljesítését nem követelheti meg.”

9. A kormány térítse vissza a jogellenesen kieroszakolt minősített elektronikus aláírás költségét!

Kodifikációs hely: Külön átmeneti/kártalanítási törvény új 1–5. §-ai; meglévő ágazati § módosításával nem rendezhető teljeskörűen. Javasolt normaszöveg (külön kártalanítási/átmeneti törvényi rendelkezés): „Az a gazdálkodó szervezet, amely jogszabályi alap nélkül vagy utóbb jogellenesen minősített állami pályázati, hatósági vagy ügyintézési feltétel teljesítése miatt minősített elektronikus aláírási szolgáltatás igazolt díját viselte, a jogszabályban meghatározott időszakra és felső korlátig költségterítésre jogosult.” **Kodifikációs megjegyzés:** A visszatérítés feltételeihez költségvetési fedezet, jogosult kör és bizonyítási szabályok szükségesek; ez nem oldható meg pusztán hatósági gyakorlatváltással.

10. A kormányhivatalok a cégkapujogosultsággal rendelkező személyeket tekintsék meghatalmazottnak (merthogy a vállalkozás nevében járnak el és tiltó szabály nincs a jogosultságuk kétségbevonhatóságára).

Kodifikációs hely: Ákr. 13–14. §-ának és Dáptv. 38. §-ának kiegészítése a szervezeti tárhely-jogosultság képviselési joghatásával. Javasolt normaszöveg (Ákr./Dáptv. – cégkapu-jogosultság és eljárási képviselés): „Gazdálkodó szervezet nevében elektronikus ügyintézés során az a természetes személy is eljárhat, akinek a szervezet hivatalos elektronikus tárhelyén a jognyilatkozat megtételére kiterjedő ügykezelői jogosultsága hitelesen nyilvántartott, feltéve, hogy külön törvény kötelező jogi vagy szakmai képviselést nem ír elő. A hatóság e jogosultságot elektronikus úton ellenőrzi, külön papír alapú meghatalmazást nem kérhet.”

11. A táppénz igénylése még mindig túl bonyolult és az ígért M2M messze nincs kész. Az esetlegesen legyártott XML túl bonyolultan tölthető be a magyarorszag.hu oldalon.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A táppénz-igénylés egyszerűsítése és az M2M befejezése informatikai feladat. A strukturált XML-feltöltést közvetlen gépi API-val, séma-validációval és automatikus visszaigazolással kell kiváltani; a jelenlegi többletpépes magyarorszag.hu feltöltést csak átmeneti csatornaként célszerű fenntartani.

12. Megfontolandó a táppénz és az álláskeresői járandóság szja mentessé tétele, mert az adójóváírás 2011 előtti tapasztalataiból kiindulva nagyon bonyolult lesz ezek leszámfejtése. Amúgy is érthetetlen, hogy egy eleve csökkentett értékű, rövid időre kapott ellátás miért legyen adóköteles. A kormányhivatalok amúgy se tartják be a kifizetői igazolás szabályait.

Kodifikációs hely: Szja tv. 1. számú mellékletének kiegészítése a táppénz és álláskeresői ellátás adómentességével. Javasolt normaszöveg (Szja tv. – ellátások adómentessége): „Adómentes a társadalombiztosítás pénzbeli ellátásként folyósított táppénz, valamint az álláskeresői ellátásként folyósított álláskeresői járadék.” **Kodifikációs megjegyzés:** A költségvetési hatás és a kapcsolódó adóelőleg-, igazolási és családi kedvezmény-szabályok átvezetése szükséges.

13. Megfontolandó a háztartási munka kivezetése: akinek telik bejárónőre, háztanárra, az úgy foglalkoztassa az adott személyt, hogy legyen szolgálati ideje és legyen érvényes a TAJ kártyája. Erre például a kisadózás is maradéktalanul megfelel.

Kodifikációs hely: Szja tv. és Tbj. háztartási munkára vonatkozó különös szabályainak hatályon kívül helyezése; átmeneti rendelkezés szükséges. Javasolt normaszöveg (Szja tv./Tbj. – háztartási munka külön rendszerének kivezetése): „A háztartási munka jelenlegi külön bejelentési és közteher-szabályai [hatálybalépési dátumtól] nem alkalmazhatók; az ilyen tevékenység ellenértéke a magánszemély jogviszonyának megfelelő, általános munkaviszonyi, önálló tevékenységi vagy vállalkozói szabályok szerint adózik és biztosítási jogviszonyt eredményezhet.”

14. A CSED alatti munkavégzési tilalom rosszul van kezelve, főleg kisadózók esetén. A személyes közreműködésre kötelezettek (jellemzően az egyéni vállalkozók) esete nincs a jogszabályban rendezve, amely visszaélésszerű, vagy megengedő (szemet hunyó) kormányhivatali gyakorlatot alakított ki. A kötelező közreműködés alkalmazottal való kiváltása például kerüljön az elfogadott CSED folyósítási tényállások közé.

Kodifikációs hely: Ebtv. CSED-re vonatkozó 42. §-ának kiegészítése új bekezdéssel. Javasolt normaszöveg (Ebtv. – CSED melletti közreműködés): „A csecsemőgondozási díjra való jogosultságot nem érinti, ha az egyéni vállalkozó vagy más személyes közreműködésre köteles jogosult a tevékenység tényleges ellátását alkalmazott, helyettes vagy közreműködő útján biztosítja, és maga személyesen keresőtevékenységet nem végez. A jogszabály a személyes közreműködés és a vállalkozás szervezeti működésének eseteit elkülönítve határozza meg.”

TAJ, egészségbiztosítás

1. A NEAK és a kormányhivatalok jogalkalmazását jogszabályban vagy kötelező szakmai iránymutatásban egyértelműen rögzítsék: a TAJ-t igazoló hatósági igazolvány kiadása nem tagadható meg és nem késleltethető pusztán azért, mert a nyilvántartásban többszörös, párhuzamos, duplikált vagy le nem zárt biztosítási jogviszony szerepel. A TAJ-kártya nem a biztosítási jogviszony rendezettségét igazolja, hanem a társadalombiztosítási azonosító jelet tanúsítja, ezért a jogviszonyadatok hibája, eltérése vagy nyilvántartási rendezetlensége legfeljebb külön adategyeztetési, javítási vagy bejelentési eljárást alapozhat meg, de nem lehet az igazolvány kiadásának előfeltétele. A jelenlegi, nem egységes gyakorlat indokolatlan ügyfélhátrányt okoz, különösen külföldi munkavállalók, egyéni vállalkozók és adózási módot váltó személyek esetében, ezért szükséges kimondani, hogy ha a személyazonosság és a TAJ megállapítható, a hatósági igazolványt ki kell adni, a jogviszony-nyilvántartási problémákat pedig ettől függetlenül, hivatalból vagy külön eljárásban kell rendezni.

Kodifikációs hely: 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet TAJ-igazolvány kiadására vonatkozó §-ának kiegészítése; javasolt új 12/A. § (munkaszám), Tbj. adatkezelési követő módosítással. Javasolt normaszöveg (Tbj./Ebtv. végrehajtási rendelet – TAJ-igazolvány kiadása): „A társadalombiztosítási azonosító jelet igazoló hatósági igazolvány kiadása nem tagadható meg és nem késleltethető kizárólag azért, mert a nyilvántartásban egymással párhuzamos, lezáratlan, duplikált vagy vitatott biztosítási jogviszonyadatok szerepel. Ha a személyazonosság és a TAJ egyértelműen megállapítható, az igazolványt ki kell adni; a jogviszonyadatok rendezését ettől elkülönült hivatalbóli adategyeztetésben kell lefolytatni.”

2. A TAJ szám kiadása minden egyéni vállalkozás, legalább tartózkodási engedéllyel rendelkező tag+ügyvezető esetén – jogszabály által előírtan – kerüljön kibocsátásra (a 4T adatok ellenőrzése mentén) és a magánszemély ügyfélkapujára kerüljön kiküldésre, az a NAV számára kerüljön megküldésre, a TAJ szám mind a NAV, mind a NEAK informatikai rendszerében – meghatalmazott által is – váljon lekérdezhetővé. Jelenleg a TAJ szám megképzése nem automatizált, az kérelemre történik és „egyből” TAJ igazolványi elbírálás történik, holott a TAJ szám korántsem jelent jogosultságot.

Kodifikációs hely: Tbj. új 46/A. §-a és 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet új 12/B. §-a (munkaszámok). Javasolt normaszöveg (Tbj./Ebtv. végrehajtási rendelet – TAJ automatikus megképzése): „A Magyarországon egyéni vállalkozói tevékenységet kezdő, valamint legalább tartózkodási engedéllyel rendelkező, belföldi társas vállalkozásban tagként és ügyvezetőként biztosítási jogviszonyt létesítő természetes személy részére – ha TAJ-jal még nem rendelkezik – a nyilvántartó a természetes személyazonosító adatok ellenőrzését követően hivatalból TAJ-t képez. A TAJ-ról az érintett elektronikus tárhelyén értesíti, az adatot a NAV-nak

továbbítja, és azt az érintett, valamint képviselője a NAV és a NEAK elektronikus felületén lekérdezheti. A TAJ megképzése önmagában egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot nem igazol.”

Statisztika, KSH, MNB

1. A KSH OSAP kiválasztásaira lehetőség legyen jogorvoslatot kérni (az értelmetlen kiválasztás miatt).

Kodifikációs hely: 2016. évi CLV. törvény új 32/A. §-a (munkaszám) az OSAP-kijelölés elleni jogorvoslatra. Javasolt normaszöveg (2016. évi CLV. törvény a hivatalos statisztikáról – OSAP jogorvoslat): „Az adatszolgáltató az OSAP-adatszolgáltatásra történő egyedi kiválasztásról szóló értesítés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül kifogást terjeszthet elő, ha a kiválasztás jogszabályi vagy módszertani feltételei nyilvánvalóan nem állnak fenn. A KSH a kifogásról indokolt döntést hoz; a kifogásnak a vitatott adatszolgáltatásra a döntésig halasztó hatálya van, kivéve sürgős uniós statisztikai kötelezettség esetén.”

2. A felesleges, beszámolóadatokat ismétlő statisztikai adatszolgáltatásokat meg kell szüntetni, a civil beszámolási rendszert pedig az OBR logikájához kell közelíteni: strukturált, mezőalapú, automatikus számszaki és logikai ellenőrzésekkel támogatott felületre van szükség.

Kodifikációs hely: 2016. évi CLV. törvény 26. §-ának és a civil beszámolási szabályoknak a kiegészítése az egyszeres adatbekérés elvével. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Statisztikai törvény/civil beszámolási szabályok – egyszeres adatszolgáltatás): „Hivatalos statisztikai adatgyűjtésben nem kérhető az adatszolgáltatótól olyan adat ismételt közlése, amely más állami nyilvántartásból megfelelő minőségben és határidőben átvethető. A civil szervezetek éves beszámolóit strukturált, mezőalapú elektronikus felületen kell benyújtani.” Végrehajtási elem: A KSH-nak adatforrás-leltárt és állami adatkapcsolatokat kell kialakítania, az OBR logikájához hasonló számszaki és logikai ellenőrzéssel.

3. A KSH-nál az elektronikus ügyintézés szabályai szerint végre szűnjön meg a regisztráció.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Ha az elektronikus azonosítás és szervezeti képviselet közhitelesen ellenőrizhető, külön KSH-felhasználói regisztráció fenntartása nem szükséges. A KSH rendszerét a központi elektronikus azonosításra és RNY/cégkapu jogosultságokra kell átállítani.

4. A KSH statisztikai határidejei értelmezhetetlenné. Az EMAP bevezetésével ezek ügyis kiváltásra kerülnek, de addig is olyan KSH vezetőt kell választani, aki végre 36 év után hajlandó ezeket a határidőket a törvényi határidőkhöz hozzáigazítani, ennek hiányában törvényi szabályozással kell a korai határidők megállapítását korlátozni.

Kodifikációs hely: 2016. évi CLV. törvény új 32/B. §-a (munkaszám) a statisztikai adatszolgáltatási határidők arányosságára. Javasolt normaszöveg (Statisztikai törvény – adatszolgáltatási határidő arányossága): „Az OSAP keretében előírt rendszeres vállalkozási adatszolgáltatás határideje nem előzheti meg az ugyanazon adat alapjául szolgáló, jogszabály szerinti számviteli vagy adóbevallási határidőt, kivéve, ha közvetlenül alkalmazandó uniós jog korábbi határidőt ír elő vagy a korábbi teljesítéshez szükséges adat az adatszolgáltatónál egyébként már rendelkezésre áll.”

5. Az MNB fejlessze az adatszolgáltatási platformot, hogy az a XXI. század követelményeinek megfelelően, lehetővé téve az M2M adatszolgáltatást.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az MNB adatszolgáltatási platform M2M-képességének fejlesztése informatikai és felügyeleti programfeladat. Az MNB-nek nyílt sémát, API-t, tesztkörnyezetet és gépi visszaigazolást kell biztosítania; a konkrét kötelező adatformátum rendeleti szinten módosítható, ha szükséges.

Vállalkozási szabályozás

1. Az EU SME Relief Package alapján a közbeszerzési, állami, önkormányzati és nagyvállalati késedelmes fizetés esetén a kkv automatikus adófizetési halasztást kérhessen a ki nem fizetett számlák áfatartalma és kapcsolódó közterhei erejéig. Az állam ne kényszerítse adófizetésre azt a vállalkozást, amelynek likviditását állami vagy piaci erőfölényben lévő megrendelő késedelme okozza.

Kodifikációs hely: Art. új 198/A. §-a (munkaszám) a bizonyított késedelmes vevői fizetéshez kötött automatikus adóhalasztásra. Javasolt normaszöveg (Art. – késedelmes vevői fizetéshez kötött automatikus adóhalasztás): „Mikro-, kis- vagy középvállalkozás kérelmére automatikus, biztosíték nélküli fizetési halasztás engedélyezhető a közbeszerzési, állami, önkormányzati vagy törvényben meghatározott gazdasági erőfölényben lévő megrendelő által határidőben ki nem fizetett, lejárt számlakövetelés áfatartalma és az ahhoz közvetlenül kapcsolódó közterhek összegéig. A halasztás a számla kiegyenlítését követő tizenötödik napig, de legfeljebb [X] hónapig tart; a jogosultságot elektronikus számla- és fizetési adatokkal kell igazolni.”

Egyes adónemekre vonatkozó, elsősorban adótechnikai javaslatok:

ÁFA

1. Az adóhatóság ismerje el (végre), hogy a NAV OSA adatainak birtokában nem tehet az Áfa tv. 127.§-ra alapozott adólevonási jog korlátozására vonatkozó megállapítást, amelyre visszamenőlegesen fogadja a jogorvoslati igényeket és gyakorolja az ilyen határozatokra az elenyésztetést. A számlának ugyanis nincs megjelenési formája, csak adattartalma és a NAV OSA ennek az adattartalomnak (Áfa tv. 169.§) maradéktalanul megfelel és ez 2018.07.01 óta van így. A hiányolt számlák a NAV közhiteles (de nem nyilvános) nyilvántartása útján már a hivatal birtokában vannak, azok figyelmen kívül hagyása szándékosan történik (Dáptv. 36.§ (1)). A NAV OSA a számlabefogadónál számviteli bizonylatnak minősül (Szvt. 167.§ (5))! Az adóhatóság rendelkezésére álló XML fájl is okirat, amivel az Áfa tv. 127.§-a és a 168.§-a is maradéktalanul teljesül.

Kodifikációs hely: Áfa tv. 127. §-ának módosítása, új (1a)–(1b) bekezdéssel. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Áfa tv. 127. § – elektronikus számlaadat bizonyító ereje): „Ha a számlakibocsátó által teljesített online számlaadat-szolgáltatás az e törvény 169. §-a szerinti kötelező számlaadatokat teljeskörűen tartalmazza, és annak hitelessége a NAV nyilvántartásából ellenőrizhető, az adólevonási jog gyakorlása kizárólag a számla külön papír- vagy elektronikus példányának bemutatása hiányára hivatkozással nem tagadható meg; az adózó köteles igazolni, hogy az ügylet ténylegesen teljesült és a számlaadat rá vonatkozik.” Végrehajtási elem: A NAV ellenőrzési módszertanát és a korábbi, kizárólag formai számlahiányra épülő megállapítások felülvizsgálati gyakorlatát is módosítani kell. A normaszöveg nem zárhatja ki az ügylet valódiságának és a levonási jog más anyagi feltételeinek vizsgálatát.

2. A 65-ös bevallás és az A60 kerüljön összevonásra, de megfontolandó, hogy a turizmusfejlesztési hozzájárulás is kerüljön az áfa bevallásba.

Kodifikációs hely: Art. bevallási kötelezettséget rendező 50. §-ának, Áfa tv. bevallási szabályainak és a turizmusfejlesztési hozzájárulás külön szabályának összehangolt módosítása. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Art./Áfa tv. és a turizmusfejlesztési hozzájárulás szabályai – összevont bevallás): „Az általánosforgalmiadó-bevallás elektronikus űrlapja tartalmazhatja az összesítő nyilatkozat és – törvényben meghatározott adózói körnél – a turizmusfejlesztési hozzájárulás bevallásához szükséges adatmezőket; az összevont benyújtás az egyes kötelezettségek anyagi jogi önállóságát nem érinti.” Végrehajtási elem: A 65 és A60 technikai összevonása önmagában űrlapfejlesztés; a turizmusfejlesztési hozzájárulás közös bevallásba emeléséhez a külön adónem bevallási szabályait is módosítani kell.

3. Az új áfabevallási rendszer bevezetése előtt kötelező hatásvizsgálat készüljön a teljes tételes áfa-analitika bekérésének szakmai indokoltságáról, adatforgalmi, tárolási, szerverterhelési, feldolgozási és vállalkozói/szoftverfejlesztői költséghatásairól. Új adattartalom csak akkor legyen előírható, ha annak ellenőrzési haszna arányban áll az adózói és fejlesztői többletterheléssel.

Kodifikációs hely: Art. új 50/B. §-a és a 2010. évi CXXX. törvény 17. §-ának kiegészítése (az új Art.-szakasz munkaszám). Javasolt normaszöveg (Art./jogalkotási szabály – új áfabevallási adattartalom hatásvizsgálata): „Az általánosforgalmiadó-bevallás új, tételes adatkörrel csak olyan előzetes hatásvizsgálat alapján bővíthető, amely számszerűsíti az adatforgalmi, tárolási, feldolgozási, hatósági ellenőrzési és adózói, valamint szoftverfejlesztői költségeket. Kötelező új adattartalom csak akkor írható elő, ha az ellenőrzési vagy jogkövetési haszon az adminisztratív többletterheléssel arányban áll.”

4. A 2027-től tervezett áfabevallási rendszer ne írjon elő redundáns adatszolgáltatást. A NAV Online Számla rendszerében már rendelkezésre álló kimenő számlaadatokat ne kelljen ismételt, teljes számlaszintű analitikaként beküldeni az áfabevallás részeként; a bevallás csak azokat az adatokat kérje, amelyek a NAV-nál más forrásból nem állnak rendelkezésre.

Kodifikációs hely: Art. 50. §-ának kiegészítése és Áfa tv. bevallási adatszolgáltatási felhatalmazásának módosítása az egyszeres adatszolgáltatás elvével. Javasolt normaszöveg (Art./Áfa tv. – egyszeres adatszolgáltatás): „Az általánosforgalmiadó-bevallásban nem írható elő ugyanazon számlaadat ismételt tételes közlése, ha az adatot az adózó vagy számlakibocsátó az online számlaadat-szolgáltatás keretében már szabályszerűen közölte és az a NAV számára a bevallási időszakban hozzáférhető. A bevallás csak az eltérő, kiegészítő vagy adózói döntést igénylő adatot kérheti be újra.”

5. A beérkező számlák áfabevallási analitikájánál csak az adólevonási jog gyakorlásához és az ellenőrizhetőséghez ténylegesen szükséges adatokat lehessen kötelezővé tenni. Partnernév, címadat, áfakulcsenkénti bontás vagy levonásba nem helyezett számlák tételes szerepeltetése csak akkor

legyen előírható, ha annak jogszabályi alapja és ellenőrzési célja egyértelműen igazolt. (Álláspontunk szerint ez igazolható lesz, de ezt az elemző munkát nem szabad megspórolni.)

Kodifikációs hely: Áfa tv. bevallási adattartalmi felhatalmazásának és Art. 50. §-ának kiegészítése; javasolt új Art. 50/C. § (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Áfa tv./Art. – bejövő számlaanalitika adattakarékossága): „A levonási jog gyakorlásához kapcsolódó tételes bevallási adatszolgáltatás kizárólag olyan adatra terjedhet ki, amely az adólevonási jog ellenőrzéséhez szükséges, és amely a NAV számára más hiteles adatforrásból nem áll rendelkezésre. A levonásba nem helyezett számla, partnercím vagy más járulékos adat kötelező közlése csak törvényben meghatározott, számszerűen indokolt ellenőrzési célból írható elő.”

6. Az új eÁFA/M2M rendszerben biztosítani kell a bevallás soronkénti, célzott javítását. Ne kelljen minden korrekció miatt a teljes áfa-analitikát újraküldeni; a javításnak a hibás vagy módosított adatkörre kell korlátozódnia.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A soronkénti, célzott eÁFA/M2M-javítás elsődlegesen rendszertervezési feladat. A NAV-nak delta-alapú korrekciós üzenetet kell biztosítani, amely csak a módosított adatkört küldi újra; ha a jelenlegi technikai specifikáció teljes újraküldést ír elő, azt kell módosítani.

7. Az áfabevallási rendszer szerkezeti átalakításánál legalább 12 hónapos, végleges specifikációval induló fejlesztési és tesztidőszakot kell biztosítani. A számviteli szoftverfejlesztőktől nem várható el éles bevallási rendszer fejlesztése mozgó specifikációra, bizonytalan adattartalomra és lezáratlan NAV-oldali üzleti logikára.

Kodifikációs hely: Art. új 50/D. §-a és Dáptv. új 47/J. §-a (munkaszámok) a bevallási specifikációk kötelező stabilitási időszakára. Javasolt normaszöveg (Art./Dáptv. – áfabevallási specifikáció stabilitása): „Az általánosforgalmaidó-bevallás gépi interfészét vagy tételes adatszerkezetét érintő lényeges változás végleges technikai specifikációját az első kötelező alkalmazási időpont előtt legalább tizenkét hónappal közzé kell tenni. Ezen időszakban nyilvános tesztkörnyezetet kell biztosítani; a specifikáció lényeges, adózási fejlesztést igénylő módosítása a tizenkét hónapos időszak újrakezdésével jár, kivéve sürgős jogharmonizációs ok esetén.”

8. Csökkenteni kell a csoportos áfa alanyiság „kötelezően fenntartandó” időszakát.

Kodifikációs hely: Áfa tv. 8. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Áfa tv. – csoportos adóalanyiság fenntartási időszaka): „A csoportos adóalanyiság megszüntetése vagy a csoportból történő kilépés – a jogutódlás és megszűnés esetein túl – a csoport létrejöttétől számított [12] hónap elteltével kérelmezhető; ennél hosszabb kötelező fenntartási idő nem írható elő.” Kodifikációs megjegyzés: A konkrét időtartamot költségvetési és visszaélési kockázati elemzés alapján kell véglegesíteni.

9. Az MNB árfolyam minden kezdő adóalany esetében automatikusan legyen alapértelmezettként kiválasztva, csak azoknak kelljen választani, akik NEM az MNB árfolyamát kívánják alkalmazni.

Kodifikációs hely: Áfa tv. 80. §-ának módosítása, az MNB-árfolyam főszabállyá tételével. Javasolt normaszöveg (Áfa tv. – MNB árfolyam alapértelmezett alkalmazása): „Az adóalany a külföldi pénznemben kifejezett adóalap forintba történő átszámításához főszabály szerint a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamát alkalmazza. Ettől eltérő, törvényben megengedett árfolyam alkalmazását az adóalany köteles bejelenteni; külön választás hiányában az MNB-árfolyam alkalmazását választottnak kell tekinteni.”

10. A „tárgyi” áfa mentes teljesítések széles körére is kerüljön kiterjesztésre a kötelező online számla-adatszolgáltatás, tehát szűkíteni kell azon jogokat, amelyek az ilyen teljesítésekre számviteli bizonylat kiállítását teszik lehetővé. Ide tartoznak első körben a postai szolgáltatások (ami a Magyar Posta Zrt.-nél már jól működik), a biztosítási szolgáltatások, befektetési szolgáltatások, az egészségügyi szolgáltatások, az érdekvédelmi és civil szervezeti, valamint párttagdíjak, valamint a széf bérbeadási szolgáltatások és a parkolás. Második, harmadik körben (évek múlva) be kell majd vonni az oktatási szolgáltatásokat, az ingatlan bérleti díjakat is, ami számos további kérdést vet fel, ideértve az adóazonosító jellel (vagy akár anélkül) történő ingatlan bérbeadást és az ingóságai értékesítést azzal, hogy ezek a NAV KOBÁK rendszerén keresztül, a NAV Pénztárgépm szolgáltatással elektronikus nyugta kibocsátásával is teljesíthetők, ha a vevő nem kér számlát. Amely „tárgyi” áfa mentes szolgáltatások nem kerültek említésre, ott nyilvánvalóan nincs szükség a számviteli bizonylat kiállíthatóságának szűkítésére, de ezekre 2030 után célszerű lesz visszatérni.

Kodifikációs hely: Áfa tv. 165–166. és 169. §-ának módosítása, valamint az online számlaadat-szolgáltatási végrehajtási rendelet kapcsolódó §-ainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Áfa tv. és online számlaadat-szolgáltatási szabályok – adómentes ügyletek

bizonylatolása): „A miniszter rendeletében meghatározott, adómentes szolgáltatások esetén – első ütemben különösen postai, biztosítási, befektetési, egészségügyi, parkolási, széfbérleti és meghatározott szervezeti díjfizetési ügyleteknél – a számviteli bizonylat helyett vagy mellett olyan elektronikus számla vagy elektronikus nyugta kiállítását kell biztosítani, amelynek adatai a NAV részére strukturáltan továbbításra kerülnek. A magánszemély vevő kérésére számlát kell kiállítani; a rendelet a szolgáltatás jellegéhez igazodó egyszerűsített adattartalmat állapíthat meg.” Kodifikációs megjegyzés: A felsorolt kör eltérő uniós áfa- és ágazati szabályokat érint; a bevezetést szektoronként kell jogharmonizációs és adatvédelmi vizsgálattal ütemezni. Oktatás és ingatlan-bérbeadás későbbi ütemként kezelendő.

11. Az online adatszolgáltatás tartalmi szabályainak betartatását szigorítani kell. A hiányos XML állományokat előállító szoftverekkel szemben be kell vezetni az adózó és az adatszolgáltató hatékony és direkt kiértékelését és indokolt, ismétlődő esetben élni kell a szankcionálással (amivel a NAV az elmúlt 8 évben nem igazán élt).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az online számla XML-hibák közvetlen jelzése és az ismétlődő, felróható jogsértések következtetés szankcionálása alapvetően jogalkalmazási és informatikai feladat. A NAV-nak az adózót és – azonosítható szoftverhiba esetén – a fejlesztőt/technikai szolgáltatót automatikusan értesítenie kell; a meglévő bírságszabályokat csak arányosan, előzetes javítási lehetőség után célszerű alkalmazni.

12. Az OSS/IOSS befizetések és bevallások legyenek az ÜPO-n magyar adófolyószám-szerűen lekérdezhetők, és az OSA/áfabevallás adatokkal egyeztetethetők, mert a határon átnyúló e-kereskedelemben ma túl könnyen alakul ki párhuzamos nyilvántartási hiba.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az OSS/IOSS bevallások és befizetések ÜPO-ban történő, adófolyószám-szerű megjelenítése és OSA/adóbevallási egyeztetése informatikai szolgáltatás. Az uniós rendszerből rendelkezésre álló adatokat egységes ügyfélriportba kell rendezni; új anyagi adójogi szabály nem szükséges.

13. A köztartozásmentes, megbízható adózó esetén legyen 15 napos automatikus áfa-kiutalás, utólagos kockázatalapú jogkövetési vizsgálattal.

Kodifikációs hely: Áfa tv. 186. §-ának és Art. 64. §-ának módosítása a 15 napos automatikus kiutalásra. Javasolt normaszöveg (Áfa tv./Art. – gyorsított áfa-kiutalás): „Köztartozásmentes, megbízható adózó által visszaigényelt általános forgalmi adót az adóhatóság a bevallás beérkezésétől számított tizenöt napon belül kiutalja, ha automatizált kockázatelemzés magas kockázatot nem jelez. A kiutalás nem zárja ki az utólagos jogkövetési vizsgálatot vagy ellenőrzést.”

14. Az ÁFA visszaigénylés már a bevalláskor engedélyezhető legyen más, adótartozással rendelkező adózó számára, amely ilyenkor csak a késedelmi pótlékot fizeti, de nem eshet végrehajtás alá.

Kodifikációs hely: Áfa tv. 186. §-ának, Art. 74. §-ának és Avt. beszámítási/végrehajtási szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Áfa tv./Art./Avt. – visszaigénylés engedélyezése): „Az adózó az általánosforgalmiadó-bevallásban rendelkezhet úgy, hogy a jogszerűen visszaigényelhető összeg meghatározott része más adózó adótartozásának rendezésére kerüljön átvezetésre. Az engedélyezett összeg erejéig a kedvezményezett adózó tartozására a rendelkezés napjától végrehajtási cselekmény nem joganatosítható; késedelmi pótlék a tényleges jóváírás napjáig felszámítható.”

15. Az átvihető követelés az automatikus fizetési könnyítés szabályai mentén váljon visszaigényelhetővé. Részletszabályként megfontolandó az induló vállalkozások és a megbízható adózók kedvezményezése, de ide tartozhatna a mikrovállalkozási minősítés is (ha lesz végre ilyen).

Kodifikációs hely: Áfa tv. 186. §-ának és Art. 199. §-ának összehangolt módosítása. Javasolt normaszöveg (Áfa tv./Art. – átvihető követelés visszaigénylése fizetési könnyítési logikával): „Az átvihető áfa-követelés az adózó kérelmére a jogszabályban meghatározott, automatikus fizetési könnyítéshez igazodó kockázati és összegkorlátok mellett visszaigényelhető akkor is, ha az általános visszaigénylési feltétel még nem teljesül. A miniszter rendelete az induló vállalkozás, a megbízható adózó és a mikrovállalkozás számára kedvezőbb értékhátárt állapíthat meg.”

16. Az összevont 65-ös bevallásba és az A60-as adatszolgáltatásba kerüljön kerekítési rovat.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A 65/A60 összevont űrlap kerekítési rovatának kialakítása nyomtatványtervezési kérdés. A NAV űrlapsémájában egyértelműen meg kell határozni a kerekítés módját és az eltérés kezelését.

17. A törvény (Áfa tv. 256.§ (1)) szerinti árfolyamérték kerüljön újramegállapításra és aztán évente igazodjon egy adott árfolyamhoz.

Kodifikációs hely: Áfa tv. 256. § (1) bekezdésének módosítása. Javasolt normaszöveg (Áfa tv. 256. § (1) – valorizált euró/forint értékhátár): „Az e törvényben euróban meghatározott, forintba átszámított értékhátárt a tárgyévut megelőző év október 1-jén

érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján kell a következő adóévre megállapítani és a NAV honlapján november 15-éig közzétenni, ha az uniós jog ettől eltérő rögzített átváltási szabályt nem ír elő.”

18. A havi és a negyedéves ÁFA befizetési határidő változzon az időszakot követő 25. napra.

Kodifikációs hely: Art. 2. mellékletének az általános forgalmi adó megfizetési határidejét rögzítő pontjának módosítása; az Áfa tv.-ben önálló §-módosítás nem szükséges. Javasolt normaszöveg (Áfa tv. – fizetési határidő): „A havi és negyedéves általánosforgalmiadó-bevallás alapján fizetendő adót az adómegállapítási időszakot követő hónap 25. napjáig kell megfizetni.”

19. Tagállami hatáskör az 58.§ szerinti folyamatos teljesítés, de kezdeni kell valamit az időszakokkal, ami jelenleg számviteli bizonylaton feltüntetendő információ, azonban a számviteli bizonylat fogalmilag nem csupán a számla, hanem számos egyéb, külső szemlélődő számára nem ismert irat. Így a számlán nehézkesen ellenőrizhető a teljesítés időpontja, főleg akkor, ha az adózó él a lehetőséggel és szintén nem tünteti fel adatként a fizetési határidőt a számlán. Ezek a témák szabályozásért kiáltanak és az megoldható lenne tagállami szinten is (majd az EU leköveti, a ViDA által diktált adatformátumba pedig bekerülhet majd később is).

Kodifikációs hely: Áfa tv. 58. §-ának és 169. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Áfa tv. 58. § és számlázási adattartalom – elszámolási időszak): „Időszakos elszámolású vagy időszakhoz kötött ügylet számláján fel kell tüntetni az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak kezdő és záró napját, továbbá – ha a teljesítési időpont meghatározása szempontjából releváns – a fizetési esedékesség napját. Ezen adatok az elektronikus számlaadat-szolgáltatás strukturált adattartalmának részét képezik.”

20. Online számlajelentés szankcióinak reformja: a technikai hiba és az adóelkerülés összemossa miatt akár számlánként 500 ezer Ft-os bírság halmozódhat fel automatizált rendszerek hibái miatt, miközben az adó megfizetésre kerül; szükséges kötelező előzetes felszólítás, pótlási lehetőség, bírságplafon és a szankció minimalizálása, ha az adóalap nem sérült, mert a jelenlegi gyakorlat vállalkozásokat szüntet meg és költségvetési veszteséget okoz.

Kodifikációs hely: Art. 220. §-ának módosítása és új (3a)–(3c) bekezdés beiktatása. Javasolt normaszöveg (Art. – online számlaadat-szolgáltatási mulasztás szankciója): „Online számlaadat-szolgáltatás technikai vagy adattartalmi hibája miatt mulasztási bírság főszabály szerint csak akkor szabható ki, ha az adóhatóság az adózót a hiba kijavítására előzetesen, legalább nyolcnapos határidővel felhívta, és a hiba a határidőben nem került javításra. Ha az adóalap és az adó összege helyesen bevallásra és megfizetésre került, a bírság számlánként nem halmozható korlátlanul; adózónként és időszakonként törvényben meghatározott bírságplafont kell alkalmazni. Szándékos adatelrejtés vagy ismételt, felróható mulasztás esetén a kedvezmény nem alkalmazható.”

21. Az adóhatóság az áfa bevallást követő 24 órán belül automatizált értesítést küldjön az áfa alany tárhelyére (cégkapujára, vagy meghatalmazottjának), ha olyan számla került érvényesítésre, amelyet a számlakibocsátónak be kellett volna vallania, de nem vallotta be határidőre.

Kodifikációs hely: Art. 256. § (1) bekezdésének új szolgáltatási ponttal való kiegészítése; szükség szerint Áfa tv. 127. §-ának technikai kapcsolása. Javasolt normaszöveg (Art./Áfa tv. – keresztenőrzési figyelmeztetés): „Az állami adó- és vámhatóság az áfabevallás feldolgozását követő huszonnégy órán belül elektronikus figyelmeztetést küld az adózónak vagy elsődleges kézbesítési meghatalmazottjának, ha a bevallásban levonásba helyezett vagy figyelembe vett számla online számlaadat-szolgáltatása alapján a számlakibocsátó bevallási kötelezettségének határidőben történő teljesítése nem állapítható meg. A figyelmeztetés nem minősül adómegállapításnak.”

22. A Booking, Airbnb, online piacterek és más platformok DAC7 és az intrastat (A60-as) adatai ne csak ellenőrzési adatként jelenjenek meg a NAV-nál, hanem az adózó és meghatalmazottja számára is legyenek lekérdezhetők, egyeztethetők és a bevallási tervezetbe beemelhetők legyenek, külön jelölve az adóalapot, a platformdíjat, a bruttó bevételt, a visszatérítéseket és a pénzmozgás időpontját.

Kodifikációs hely: Art. 259. §-ának kiegészítése új bekezdéssel. Javasolt normaszöveg (Art. – DAC7 és egyéb platformadatok adózói hozzáférése): „Az adózó és meghatalmazottja jogosult megismerni a NAV-nál az adózóhoz rendelt, DAC7, összesítő nyilatkozat, Intrastat vagy más uniós adatszolgáltatás alapján beérkezett platform- és határon átnyúló értékesítési adatokat. A NAV az adatokat egyeztethető formában, a bruttó bevétel, platformdíj, visszatérítés, adóalap és pénzmozgás időpontjának – ha rendelkezésre áll – elkülönített feltüntetésével biztosítja, és azokat a bevallási tervezetbe felhasználhatja.”

23. EU-s határon átnyúló alanyi adómentesség magyar kezelése. 2025. január 1-jétől az uniós SME VAT scheme lehetővé teszi, hogy kisvállalkozások más tagállamban is áfamentesen értékesítsenek bizonyos feltételekkel, EX-azonosítóval. A NAV készítsen magyar nyelvű, ügyfélkapus EX-azonosító

kezelőfelületet, automatikus EU-árbevétel figyeléssel, e-számla/OSA figyelmeztetéssel és könyvelői hozzáféréssel.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az EU-s kisvállalkozási (SME VAT) mentesség EX-azonosítójának magyar ügyfélfelülete, automatikus forgalomfigyelése és könyvelői hozzáférése végrehajtási/IT-feladat, amelyet az uniós és már átültetett hazai szabályokra kell építeni. A NAV-nak magyar nyelvű kezelőfelületet, meghatalmazotti jogosultságot és OSA-alapú figyelmeztetést kell fejlesztenie; új anyagi szabály csak hiányzó képviselői vagy adatkezelési felhatalmazás esetén kell.

24. Az online számla oldalon a lekérdezés ne csak 35 napos legyen és XML fájlokat is le lehessen kérdezni, akár tömörítve is.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az Online Számla lekérdezés 35 napos időablakának bővítése és az XML-ek tömörített letöltése technikai hozzáférési fejlesztés. A NAV API és webfelület lekérdezési korlátait, lapozását és tömeges exportját kell módosítani.

25. A felvásárlási jegy intézményét integrálni kell a KOBAK rendszerébe, ami lényegében „önnyugta” kiállításával is működhetne. A felvásárlási jegyről a bevezetést követően elő lehet írni annak a felvásárló részéről való kötelező KOBAK-on keresztüli lejelentését (papíralapú felvásárlási jegy esetére is kiterjedően, a szokásos 1 vagy 5 napos határidővel).

Kodifikációs hely: Áfa tv. 202–203. §-ának és a KOBAK végrehajtási rendelet új, felvásárlási jegyre vonatkozó §-ának módosítása/kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Áfa tv./KOBAK végrehajtási rendelet – felvásárlási jegy adatszolgáltatása): „Felvásárlási jegy kiállítása esetén a felvásárló a bizonylat jogszabályban meghatározott adatait a KOBAK-rendszeren keresztül elektronikus úton közli a NAV-val. Elektronikus felvásárlási jegy a rendszerben önszámlázási jelleggel előállítható; papíralapú bizonylat esetén az adatokat a kiállítástól számított [1/5] napon belül kell továbbítani.”

26. A levonási tiltások terén a határérték feletti levonási jog terén tisztázó szabályokra és bizonyítási előírásra van szükség, hiszen levonási tiltással nem lehet korlátozni a maradvány levonási jogát, azt a NAV és a bíróságok – helytelen módon - szokásjog útján korlátozzák.

Kodifikációs hely: Áfa tv. 124–125. §-ának módosítása, kifejezett részleges levonási szabállyal. Javasolt normaszöveg (Áfa tv. – részleges levonási tilalom egyértelműsége): „Ha e törvény valamely beszerzéshez kapcsolódó előzetesen felszámított adó meghatározott részének levonását tiltja, a tiltással nem érintett hányad levonási joga az általános feltételek fennállása esetén nem korlátozható. Az adóhatóság a fennmaradó levonási jog megtagadására csak külön, törvényben meghatározott ok alapján jogosult; a bizonyítási teher az általános eljárási szabályok szerint alakul.”

27. Az átvihető követelés csökkenésére szűnjön meg az önellenőrzési pótlék számítás, hiszen az nem pénzforgalmat érintő eltérés és az átvihető követelés változásának „kamatoztatása” amúgy is sérti az EU irányelvet.

Kodifikációs hely: Art. 212. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Art. – önellenőrzési pótlék átvihető áfa-követelésnél): „Önellenőrzési pótlék nem számítható fel kizárólag amiatt, hogy az önellenőrzés az általános forgalmi adó következő időszakra átvihető követelésének összegét csökkenti, ha az önellenőrzés az érintett időszakban fizetendő adó vagy kiutalandó összeg növekedését nem eredményezi.”

28. Az adókulcsot érintő helyesbítéssel növekedő fizetendő ÁFA esetén a NAV visszamenőleges időszakokra is önellenőrzési pótlékot követel a számlakibocsátótól, miközben a levonási jogot is csak a helyesbítés időpontjától lehet gyakorolni. Az ilyen önellenőrzési pótlék szintén EU irányelv ellenes, amihez nem kell jogszabályváltoztatás, kivéve, ha a NAV EU irányelv-ellenesen kíván eljárni.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A javaslat kifejezetten uniós joggal ellentétesnek tartja a visszamenőleges önellenőrzési pótlék gyakorlatát, és maga rögzíti, hogy ehhez nem kell törvényt módosítani. A NAV-nak országos szakmai álláspontban kell rendeznie, hogy az adókulcs-helyesbítéshez kapcsolódó pótlék csak az uniós joggal összeegyeztethető időszakokra és jogalapon számítható; a folyamatban lévő és elévülési időn belüli ügyeket ennek megfelelően felül kell vizsgálni.

29. Az átvihető ÁFA-követelés módosulása miatt ne kelljen bevallási láncot önellenőrizni. A NAV által ismert és feldolgozott adat alapján a továbbvihető követelés legyen hivatalból javítható adat (ezt a jogi lehetőséget egyes igazgatóságok vonakodnak alkalmazni és hibajavítási felhívásokat küldenek ki).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Ha a NAV által ismert és feldolgozott átvihető áfa-követelés láncolatit továbbvezetése a hatályos kijavítási szabályok alapján hivatalból rendezhető, új normaszöveg nem szükséges. Egységes országos NAV-gyakorlatot és automatikus lánckorrekciót kell bevezetni, a felesleges önellenőrzési felhívások megszüntetésével.

30. Az online számla adatszolgáltatást a tételesenként számlázó tömegkommunikációs és más közüzemi szolgáltatások esetén informatikailag is hátrányos méretűvé duzzadt. Ezeknek a szolgáltatóknak elő kell írni, hogy azonos szolgáltatástípusú elemek esetén – a kérelmező adózók kivételével – összesítve közöljék az online számla adatszolgáltatás felé a bizonylat adatait.

Kodifikációs hely: Az online számlaadat-szolgáltatást szabályozó 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 13/A–13/B. §-ának kiegészítése. Javasolt normaszöveg (online számlaadat-szolgáltatási rendelet – közüzemi tételek aggregálása): „Tömegesen, tételesenként számlázó közüzemi vagy elektronikus hírközlési szolgáltató azonos szolgáltatástípusba tartozó, azonos adómértékű tételeket az online számlaadat-szolgáltatásban összevontan közölhet, ha a számla ember számára olvasható példánya a részletes tételeket tartalmazza. Az adózó kérelmére vagy külön ellenőrzési kockázat esetén a NAV tételes adattovábbítást írhat elő.”

SZJA

1. Az állam/önkormányzat/közhasznú szervezet irányába teljesített átalányadózói egyéni vállalkozói megbízás ne rontsa le a költséghányadot (például a hóeltakarításra, favágásra kapott megbízás esetén).

Kodifikációs hely: Szja tv. 53. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Szja tv. – átalányadózói költséghányad közfeladat-megrendelőnél): „Az átalányadózó egyéni vállalkozó alkalmazandó költséghányadát nem változtatja meg, ha az egyébként magasabb költséghányadra jogosító tevékenységét az állam, helyi önkormányzat, költségvetési szerv vagy közhasznú szervezet megrendelésére végzi; a költséghányadot a ténylegesen végzett tevékenység jellege alapján kell megállapítani.”

2. Az Szja tv. anyák kedvezményeire vonatkozó szabályait pontosítani kell úgy, hogy a kedvezmény jogosultsági alapja ne kizárólag a Cst. szerinti családi pótlékra való, szűken és időben korlátozott jogosultság legyen, hanem minden olyan igazolható gyermeknevelési jogviszony, amelyben az anya vér szerinti vagy örökbefogadó szülőként a gyermeket saját háztartásában nevelte, ideértve az 1999 előtti családi pótlék-jogosultsági időszakokat, az EU/EGT koordinációs szabályok miatt külföldön folyósított vagy külföldi illetékesség alá tartozó családi ellátások időszakát, továbbá a családi pótlék folyósításának hiánya mellett fennálló jogosultságot is. A jogszabályban külön rögzíteni kell, hogy a kedvezmény szempontjából a folyósítás ténye nem konstitutív feltétel, a Cst.-re hivatkozás nem zárhatja ki a korábbi vagy külföldi jog alapján ténylegesen teljesített gyermeknevelési időszakokat, és a MÁK köteles legyen hatósági igazolást kiadni nemcsak a folyósításról, hanem a családi pótlékra való jogosultság fennállásáról vagy annak hiányáról is, időszakokra és gyermekenként bontva.

Kodifikációs hely: Szja tv. anyák kedvezményeire vonatkozó 29/G–29/I. §-ainak módosítása, valamint a Cst. igazolási szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Szja tv. – anyák kedvezményének jogosultsági alapja; Cst. végrehajtási kiegészítés): „Az anyák kedvezményére való jogosultság szempontjából gyermeknevelési jogosultsági időszaknak minősül minden olyan igazolt időszak, amelyben a magánszemély vér szerinti vagy örökbefogadó anyaként a gyermeket saját háztartásában nevelte, függetlenül attól, hogy a családi pótlékot ténylegesen folyósították-e. Figyelembe kell venni az 1999 előtti, továbbá az uniós vagy EGT-koordináció alapján külföldön teljesített, a magyar családi pótlékkal egyenértékű családi ellátáshoz kapcsolódó jogosultsági időszakot is. A Magyar Államkincstár kérelemre gyermekenként és időszakonként hatósági igazolást állít ki a családi pótlékra vagy azzal egyenértékű ellátásra való jogosultság fennállásáról, akkor is, ha folyósítás nem történt.”

3. Az átalányadózás értékhatárának átlépését az adózók különadó megfizetésével válthassák meg, az átalányadózásból való kiesés helyett.

Kodifikációs hely: Szja tv. 50–53. §-ának módosítása; javasolt új 53/A. § (munkaszám) a különadóval történő értékhatár-túllépésre. Javasolt normaszöveg (Szja tv. – átalányadózási értékhatár túllépése): „Ha az átalányadózó egyéni vállalkozó bevétele az átalányadózás törvényi értékhatárát az adóévben legfeljebb [X] százalékkal meghaladja, az átalányadózásra való jogosultsága nem szűnik meg, hanem az értékhatárt meghaladó bevétel után [Y] százalék mértékű különadót fizet. A különadó megfizetése esetén az adózó a következő adóévben is választhatja az átalányadózást, ha egyéb feltételeknek megfelel.” Kodifikációs megjegyzés: Az X és Y paramétereket bevételi és költségvetési hatásvizsgálat alapján kell meghatározni.

4. A tételes átalányadózást választók nem tudnak a szobaszám alapján leadózott jövedelmükről jövedelemigazolást kapni, ezért legyen lehetőségük az SZJA bevallásban nyilatkozni ezen jövedelmükről, amelyet a NAV köteles lesz felhasználni a jövedelemigazolás kiállításához.

Kodifikációs hely: Szja tv. tételes átalányadózással kapcsolatos 57/A. §-ának és Art. jövedelemigazolási szabályának kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Szja tv./Art. – tételes átalányadózási jövedelemigazolás): „A tételes átalányadózást alkalmazó magánszemély az éves személyijövedelemadó-bevallásban tájékoztató adatként nyilatkozhat az e tevékenységből származó, jogszabály alapján vélelmezett vagy számított jövedelméről. A NAV a jövedelemigazolás kiállításakor e bevallott adatot – az adózási mód megjelölésével – jövedelemként feltünteti.”

5. Az átalányadózó 6 havi minimálbér összegű adómentessége ne mentes jövedelem legyen, hanem adóalap csökkentés, a családi kedvezménnyel azonos módon. Az adómentes jövedelem konstrukciója logikailag hibás.

Kodifikációs hely: Szja tv. 50–53. §-ának módosítása, különösen az adómentes átalányadózási jövedelemrész helyett adóalap-csökkentő tételként. Javasolt normaszöveg (Szja tv. – átalányadózási alapcsökkentés): „Az átalányban megállapított jövedelem adóalapját adóévenként csökkenti a tárgyévi minimálbér hat havi összegének megfelelő kedvezmény. A kedvezmény a jövedelem adómentes minősítése helyett az összevont adóalap csökkentéseként vehető igénybe, és az e törvény szerinti kedvezmények sorrendjében kerül elszámolásra.”

6. A havi, illetve a negyedéves SZJA előleg (vagy levont SZJA) fizetési határideje változzon az időszakot követő 15. napra.

Kodifikációs hely: Szja tv. 46. §-ának és Art. fizetési határidőt tartalmazó 2. mellékletének módosítása. Javasolt normaszöveg (Szja tv. – adóelőleg fizetési határidő): „A magánszemély által fizetendő havi vagy negyedéves személyijövedelemadó-előleget, valamint a kifizető által levont személyi jövedelemadót az érintett időszakot követő hónap 15. napjáig kell megfizetni, ha e törvény eltérően nem rendelkezik.”

7. Az induló egyéni vállalkozók számára – időkorlátosan, például az első tört évre és a követő teljes adóévre – az éves, könyvelő által benyújtott adóbevallásban igénybevehető adókedvezmény kialakítása javasolt, amely online számlaadatszolgáltatással igazolt számla összegének megfelelő részére vonatkozna. Amennyiben az SZJA összege nem nyújt fedezetet, akkor járulékfizetés (Szochó) terhére legyen a visszatérítés érvényesíthető, a járulékbavallások önellenőrzése nélkül. Indokolható az adókedvezmény kiterjesztése az újonnan adószámot igénylőkre is, egyéni vállalkozás indítása nélkül is.

Kodifikációs hely: Szja tv. új 44/J. §-a és Szochó tv. új 17/A. §-a (munkaszámok). Javasolt normaszöveg (Szja tv. és Szochó tv. – induló vállalkozó könyvelési adókedvezménye): „A tevékenységét kezdő egyéni vállalkozó a kezdés adóévében és az azt követő teljes adóévben a nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltató által nyújtott szolgáltatásról kiállított, online számlaadatszolgáltatásban szereplő számla ellenértékének [X] százalékát, legfeljebb adóévenként [Y] forintot személyijövedelemadó-kedvezményként érvényesíthet. Az Szja tv. szerint fel nem használható kedvezmény a szociális hozzájárulási adóból, külön kérelemben, a korábbi havi bevallások önellenőrzése nélkül visszaigényelhető.” Kodifikációs megjegyzés: A kedvezmény új adószámú magánszemélyre történő kiterjesztése és a plafon költségvetési döntést igényel.

8. **Javasoljuk az Szja tv. üzemanyagár-szabályának kiegészítését úgy, hogy hatósági, védett vagy ársapkás üzemanyagár alkalmazása esetén a NAV által közzeendő üzemanyagárként automatikusan az adott jogosulti körre irányadó, jogszabályban meghatározott védett ár legyen alkalmazható, és azt a kiküldetési rendkívényes, igazolás nélküli elszámolásban is el kelljen fogadni külön számlakérés, útnyilvántartás és cégautóadó-kötelezettség kiváltása nélkül. A NAV közleménye kizárólag technikai közzététel lehet, nem teremthet eltérő elszámolási jogcímet; az eltérést törvényi szinten kell rendezni, mert a jelenlegi helyzet adminisztratív kényszer, utólagos jogbizonytalanságot és tiltott hatósági jogalkotási kockázatot okoz.**

Kodifikációs hely: Szja tv. 25. § (2) bekezdésének és 3. számú mellékletének módosítása. Javasolt normaszöveg (Szja tv. – védett üzemanyagár kiküldetési elszámolása): „Ha jogszabály meghatározott jogosulti kör részére hatósági, védett vagy maximált üzemanyagárat állapít meg, a NAV által közzeendő, igazolás nélküli elszámolható üzemanyagárként e jogosulti kör tekintetében a jogszabály szerinti árat kell alkalmazni. E közzététel technikai jellegű; az alkalmazható ár jogcímét a törvény határozza meg. A kiküldetési rendkívény alapján történő elszámolás e rendelkezés szerinti ár alkalmazása miatt önmagában nem keletkeztet számlabemutatói, útnyilvántartási vagy cégautóadó-kötelezettséget.”

9. Az adóhatóság jelenleg a törvény szerinti „adóév egészére” fordulat helyett csak az adóév egy részére kívánja az átalányadózással helyett a normál egyéni vállalkozás szerinti adózással alkalmazni, amely joggyakorlatot ki kell javítani, visszamenőlegesen, biztosítva a jogorvoslati jogot és az önellenőrzési jogot.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A pont a hatályos törvény „adóév egészére” fordulatának NAV általi téves értelmezését állítja. Ha ez a szöveg valóban egyértelműen az egész adóévre rendel jogkövetkezményt, a megoldás nem új norma, hanem országos NAV-állásfoglalás, a hibás határozatok elévülési időn belüli felülvizsgálata, valamint az önellenőrzési és jogorvoslati lehetőség biztosítása.

10. Az adókedvezményeknél hol akkor kell nyilatkozni, ha a foglalkoztatott kéri, hol csak akkor ha nem kéri a kedvezményt. Van ami éveken keresztül érvényes, van ami csak az adóévben. A dolgozók nehezen követik, illetve amit nem kell minden év elején újra lenyilatkozni, azt sokszor el is felejtik. Emellett léteznek értelmetlenek a nyilatkozatok, az egyedül vagy „közös érvényesítő” szabályok, amelyeket még mindig nem tudnak a foglalkoztatottak értelmezni. A kedvezmény igénylések adóhatóságon keresztüli módszere jó, de ezt készíthesse elő a munkáltató, sőt a nagyobb munkáltatók (kifizetőhelyek) esetében kötelező legyen a munkáltató általi kedvezményi nyilatkozat előkészítés és egyeztetés.

Kodifikációs hely: Szja tv. 48. §-ának és Art. elektronikus nyilatkozatkezelési szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Szja tv./Art. – egységes adóelőleg-nyilatkozati rendszer): „A magánszemély adóelőleg-kedvezményre vonatkozó nyilatkozata főszabály szerint visszavonásig hatályos, kivéve, ha a kedvezmény anyagi jogi feltétele csak egy adóévre állapítható meg. A munkáltató a magánszemély hozzájárulásával a NAV elektronikus rendszerében előkészítheti a nyilatkozatot; a jogszabályban meghatározott kifizetőhely vagy nagyfoglalkoztató köteles a munkavállalóval évente elektronikus egyeztetést kezdeményezni a nyilvántartott kedvezményekről. Közös érvényesítés csak olyan kedvezményről kérhető, amelynek annak adójogi hatása ténylegesen szükséges.”

11. A szakorvosok irányában a személyi kedvezményért sokszor könyörögni kell, van aki pedig visszamenőleg is kiadja. Ezeket integrálni kell az EESZT-be és arról a NAV felé adatszolgáltatással kiértékelni a foglalkoztatót és azt bekínálni az ESZJA bevallásba is. Ez az adminisztrációs könnyítés a betegséggel élők számára minimum lenne a hivatali rendszer részéről.

Kodifikációs hely: Szja tv. 29/E. §-ának és az EESZT-adatkezelési szabályoknak a kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Szja tv./EESZT-adatkezelési szabályok – személyi kedvezmény jogosultságának elektronikus igazolása): „A személyi kedvezményre jogosító orvosi igazolás jogosultsági ténye és időbeli hatálya – a diagnózis vagy egészségügyi részletadat továbbítása nélkül – az EESZT-ben strukturáltan rögzíthető és a magánszemély hozzájárulása vagy törvényi felhatalmazás alapján a NAV részére átadható. A NAV az adatot az eSZJA-tervezetben figyelembe veszi; a munkáltató részére kizárólag a kedvezmény alkalmazhatóságához szükséges igen/nem és időszak adat továbbítható, egészségügyi adat nem.”

12. Szélesíteni kell a béren kívüli juttatásokat, anélkül, hogy egy adott piaci szegmens kivételezett, adóelőnnyel fűtött szektorra válhasson (pl. a turisztika béren kívüli juttatás lehet, míg a gyermekvállalással összefüggő kiadások, vagy az egészséges munkahelyi étkezés már nem). A Cafetéria kosár széles körre szélesítése javítaná a lakossági szolgáltatások adófehérítését és a tudatos életvitelt.

Kodifikációs hely: Szja tv. 70–71. §-ának átfogó módosítása; a végleges juttatási kosár ismeretében tételes alpontokkal. A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A „cafeteria kosár” szélesítésének normaszövege csak a kedvezményezett juttatások pontos körének, éves keretének és adóterhének meghatározása után készíthető el. Elsőként szektorsemleges elvek és költségvetési plafon szükséges; ezt követően az Szja tv. 69–71. §-ai és kapcsolódó mellékletei módosíthatók.

13. A szabályozás alapján a szünetelés alatt megszűnő egyéni vállalkozás nem válik újra aktívvá, ezért az utolsó tört hónapra nem keletkezik külön 58-as záróbevallási és járulékfizetési kötelezettség, ha a vállalkozó a tevékenységét ténylegesen nem kezdte újra. A NAV ezzel szemben jogellenes gyakorlatot talált ki: utólag úgy kezeli a szünetelés alatti megszűnést, mintha működési időszak lenne, és erre alapít felszólításokat, bevallási elvárásokat és járulékköveteléseket. Ezt a NAV-gyakorlatot meg kell szüntetni (jogszabálymódosításra a témában nincs szükség). A hivatalnál a személyi konzekvenciákat le kell vonni.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A javaslat maga rögzíti, hogy jogszabálymódosítás nem szükséges. A NAV-nak meg kell szüntetnie azt a gyakorlatot, amely a szünetelés alatt megszűnő, ténylegesen újra nem indított egyéni vállalkozást aktív törthónapként kezeli; az 58-as bevallási és járulékkövetelési automatizmusokat, felszólításmintákat és belső szakmai álláspontot korrigálni kell, a hibás ügyeket pedig elévülési időn belül rendezni.

14. A TISZA adóprogramjában a munkavállalók adójóváírására vonatkozó normaszövegben tisztázni kell előre, hogy a tulajdonos munkaszerződésére (Zrt. esetén is) vonatkozik-e a kedvezmény, hiszen a jelenlegi munka törvénykönyve szerint a tulajdonos önmagával is munkaszerződést köthet (A Kúria a tiltó jogegységi döntést 2014-ben, mint meghaladottat, megsemmisítette.)

Kodifikációs hely: A munkavállalói adójóváírást bevezető Szja tv.-módosítás új 29/J. §-a (munkaszám), kifejezett tulajdonos-munkavállalói személyi hatállyal. Javasolt normaszöveg (a munkavállalói adójóváírást bevezető későbbi Szja tv.-módosítás – személyi hatály): „A munkavállalói adójóváírásra való jogosultságot nem zárja ki, ha a munkavállaló egyben a munkáltató gazdasági társaság tagja, részvényese vagy tulajdonosa, feltéve, hogy a munkaviszony valós, a munkabér a szokásos piaci feltételeknek megfelel és a törvény más kizáró okot nem állapít meg.”

15. A tételes adókedvezményeket, adómentességeket valorizálni kell. Az önkéntes pénztári kedvezmények, a Nyesz-R, a nyugdíjbiztosítás kedvezmények sincsenek valorizálva.

Kodifikációs hely: Szja tv. új 44/K. §-a (munkaszám) az értékhatárok éves automatikus valorizációs képletére, az érintett kedvezményi §-okra visszautalással. Javasolt normaszöveg (Szja tv. – tételes kedvezmények automatikus valorizációja): „Az e törvényben forintösszegekben meghatározott, több évre szóló magánszemélyi adókedvezmény- és befizetési felső korlátokat – ideértve az önkéntes pénztári, NYESZ-R és nyugdíjbiztosítási kedvezmény korlátait – a tárgyévet megelőző év KSH által közzétett éves fogyasztóiár-indexével évente, a miniszter által közzétett kerekítési szabály szerint valorizálni kell, ha a törvény eltérően nem rendelkezik.”

16. Az 58-as bevallásokba kerüljön bele a negyedévre számított SZJA is. Így megelőzhető, hogy az SZJA-előlegre befizetett összegeket a NAV más adónemre vezesse át, miközben az adózó ténylegesen SZJA-előleget kívánt teljesíteni.

Kodifikációs hely: Art. 50. §-ának és Tbj. bevallási/adatszolgáltatási szabályainak kiegészítése; a 58-as űrlap adattartalma végrehajtási szinten módosítandó. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Tbj./Art. végrehajtási szabály – 58-as bevallás adattartalma): „Az egyéni vállalkozó negyedéves járulékbavallása tájékoztató adatként tartalmazza az adott negyedévre számított személyijövedelemadó-előleg összegét, amelyet a NAV az adófolyószámlán az SZJA-előleg adónemhez rendel.” Végrehajtási elem: Az 58-as űrlapot és a befizetések automatikus könyvelési logikáját ennek megfelelően módosítani kell.

17. Az adószámos magánszemély „intézménye” szabályozást igényel, megfontolandó lehet az egyéni vállalkozás előszobás verziójaként, de az ne legyen kiterjeszthető bármely – például szabályozott – tevékenységre és bevételi korlátja legyen, évi X millió Ft bevételig, amely alatt kizárólag szja-fizetési és bevallási kötelezettség keletkezne, kötelező járulékfizetés nélkül. Az értékhatár túllépése esetén automatikus áttérésre lenne szükséges más adózási formára, miközben a gazdasági tevékenység fogalma teljes és részletes szabályozásra kerülne az üzletszerűség, rendszeresség és nyereségcél mentén, megszüntetve a jelenlegi jogértelmezési bizonytalanságot és pongyola törvénytöredéket.

Kodifikációs hely: Szja tv. új 16/A. §-a, Tbj. új 6/A. §-a és 2009. évi CXV. törvény 2. §-ának kiegészítése (munkaszámok). Javasolt normaszöveg (Szja tv./Tbj./2009. évi CXV. törvény – adószámos magánszemély rendezett státusza): „Adószámos magánszemélyként önálló gazdasági tevékenység a jogszabályban meghatározott, engedélyhez vagy szakmai nyilvántartáshoz nem kötött körben, adóévenként legfeljebb [X] forint bevételig folytatható. E státuszban a jövedelem az Szja tv. önálló tevékenységre vonatkozó szabályai szerint adózik, és önmagában nem keletkeztet minimum járulékfizetési kötelezettséget. Az értékhatár túllépését követő hónap első napjától a természetes személy – a tevékenység jellege szerint – egyéni vállalkozói vagy más törvényes vállalkozási státuszba köteles áttérni. Gazdasági tevékenységnek minősül a rendszeresen, üzletszerűen, ellenérték vagy nyereség elérése céljából, saját gazdasági kockázatra végzett tevékenység.” Kodifikációs megjegyzés: Az X értékhatár, a kizárt tevékenységek és az automatikus EV-nyilvántartási átmenet részletszabályai további egyeztetést igényelnek.

18. Az szja 1+1%-os felajánlások civil kedvezményezettjeinél a felhasználási határidőt 5 évre, 100 millió forint feletti összegű támogatás esetén, kérelemre maximum 8 évre kell módosítani, nagy összegű támogatásnál célhoz kötött tartalékolással. A szervezet évente, online, nyilvános felületen számoljon el a felhasználási tervről, a tényleges költségről, a tartalékolásról és annak hozamáról.

Kodifikációs hely: Az Szja 1+1%-áról szóló 1996. évi CXXVI. törvény új 7/A. §-a (munkaszám) a hosszabb felhasználási és tartalékolási időre. Javasolt normaszöveg (Szja 1+1%-os felajánlás végrehajtási szabályai – felhasználási idő): „A civil kedvezményezett a kiutalt személyijövedelemadó-egyszázalékos támogatást a kiutalást követő ötödik év végéig használhatja fel. Ha egy adóévben a kiutalt összeg meghaladja a százmillió forintot, a szervezet kérelmére – jóváhagyott felhasználási terv mellett – a felhasználási idő legfeljebb nyolc évre meghosszabbítható. A kedvezményezett évente nyilvános elektronikus kimutatást tesz közzé a felhasználási tervről, tényleges költségről, tartalékolt összegéről és annak hozamáról.”

19. A vagyongyarapodási vizsgálatok részletes szabályait indokolt visszaemelni az Air.-ba, mert a jelenlegi szabályozási hiány jogbizonytalanságot okoz mind az adóhatóság, mind az adózók oldalán. A vizsgálati időtávot ugyanakkor célszerű lenne a tényleges vagyoni folyamatok feltárása érdekében akár 20 évre kiterjeszteni, az elévülést pedig nem bizonyítási tilalomként, hanem megállapítási korlátként kezelni: az elévülési időn túli évek adatai, eseményei és vagyoni körülményei felhasználhatók legyenek a vizsgált időszak forrásainak és vagyongyarapodásának tisztázására, de adóhiányt, jogkövetkezményt vagy fizetési kötelezettséget kizárólag el nem évült adómegállapítási időszakra lehessen megállapítani. Ezt a szabályozási javaslatot természetesen a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Védelmi Hivatalra vonatkozó előírásokkal összhangba kell hozni.

Kodifikációs hely: Air. új 100/A–100/F. §-ai (munkaszámok) a vagyongyarapodási vizsgálat különös szabályaira. Javasolt normaszöveg (Air. – vagyongyarapodási vizsgálat): „Vagyongyarapodás vizsgálatánál az adóhatóság a vizsgált, el nem évült adómegállapítási időszak forrásainak tisztázásához legfeljebb húsz évre visszamenően figyelembe veheti a magánszemély ismert vagyoni helyzetére, bevételeire, kiadásaira és vagyonmozgásaira vonatkozó adatokat. Elévült időszakra e bizonyítás alapján adóhiány, adóbírság, pótlék vagy más fizetési kötelezettség nem állapítható meg. Az adóhatóság köteles elkülöníteni a bizonyítási célú történeti adatot az adómegállapítási időszaktól és biztosítani az adózó ellenbizonyítási jogát.” Kodifikációs megjegyzés: A szabályokat a vagyonvisszaszerzési hatóság adatkezelési és eljárási jogköreivel össze kell hangolni.

20. A jövedelem forintra való átszámítási szabályai zavarosak, ezeket egyszerűsíteni kell (lásd apróbetűvel a kodifikált normaszöveg javaslatot, amely minden egyes javaslati pontra el fog készülni):

Kodifikációs hely: Sza tv. 6. §-ának teljes újraszövegezése. Javasolt normaszöveg (Sza tv. 6. § helyébe lépő, egységes devizaátszámítási szabály): az alábbi (1)–(6) bekezdés. A végleges kodifikációnál külön ellenőrizni kell az uniós, értékpapír- és áfaszabályokkal való összhangot, valamint azt, hogy a kamat- és osztalékjövedelem pénznemében történő adómegállapítás technikailag végrehajtható-e.

6.§ (1) A külföldi pénznemben keletkezett bevételt, felmerült kiadást, valamint a szerzési értéket és a fizetendő adót forintra kell átszámítani a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamán; nem jegyzett pénznem esetén az MNB euróalapú árfolyama alkalmazandó.

(2) Az átszámítás időpontja bevételnél a megszerzés, kiadásnál a teljesítés, szerzési értéknél a megszerzés napja; értékpapír esetén a tulajdonszerzés vagy jóváírás napja, egyéb pénzügyi ügyletnél az ügylet lezárásának napja az irányadó.

(3) A külföldi pénznemben megfizetett adót a magánszemély választása szerint a teljesítés napján vagy az adóév utolsó napján érvényes árfolyamon számítja át.

(4) Kamatjövedelem és osztalék esetén az adót a jövedelem pénznemében kell megállapítani, és a megszerzés napján érvényes árfolyamon forintra átszámítva kell megfizetni.

(5) Ha az egyéni vállalkozó bevétele vagy kiadása olyan ügyletkezeléssel kapcsolódik, amelynek az általános forgalmi adó alapja külföldi pénznemben került meghatározásra, az átszámításhoz az áfa alapjának forintosításához alkalmazott árfolyamot kell alkalmazni.

(6) Ha a külföldi pénz átváltása pénzügyi intézménynél történt és azt a magánszemély bizonylattal igazolja, a bizonylat szerinti árfolyam alkalmazható, ha az átváltás az irányadó időponttól számított tizenöt napon belül történt; értékpapír és egyéb pénzügyi ügylet esetén az ügyletben alkalmazott árfolyam irányadó.

KATA

1. A kisadózó 15%-os többletadóteher vállalásával számlázhasson cégek felé. Az adót a NAV állapítsa meg és közölje negyedévente, illetve szedje be, tranzakciós illeték nélkül.

Kodifikációs hely: 2022. évi XIII. törvény 5. §-ának módosítása és új 8/A. § beiktatása (munkaszám) a kifizetőtől származó bevétel választott 15%-os többletadójára. Javasolt normaszöveg (2022. évi XIII. törvény – kifizetőtől származó bevétel választott többletadóval): „A kisadózó adóalanyisága nem szűnik meg kizárólag azért, mert Art. szerinti kifizetőtől bevételt szerez, ha e bevételt a NAV részére a megszerzést követő [15] napon belül bejelenti. A kifizetőtől származó bevétel után a kisadózó 15 százalékos különadót fizet; a NAV a különadót negyedévente a rendelkezésére álló számla- és bejelentési adatok alapján megállapítja és közli. A különadó megfizetése pénzügyi tranzakciós illeték alól mentes fizetési csatornán is biztosítandó.”

2. A kisadózást tegyék az SZJA átalányadózás egyik fajtájává, a külön törvényt pedig szüntessék meg (nincs szükség 40 ezer katasnak külön törvényre), így a katas is tudna 1+1%-ot felajánlani és önkéntes pénztári felajánlást tenni és nem lógna ki a jövedelme a kettős adóztatást kizáró egyezményekből.

Kodifikációs hely: A 2022. évi XIII. törvény hatályon kívül helyezése és a Sza tv. új, „kisadózói átalányadózás” alcíme; javasolt új 57/B–57/H. §-ok (munkaszámok). A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A KATA Sza tv.-be, az átalányadózás egyik külön fajtájaként történő beolvasztása teljes adónemi

újrakodifikálás. A 2022. évi XIII. törvényt hatályon kívül kellene helyezni, a tételes adó, bevételi korlát, biztosított jogállás, 1+1%-os rendelkezés, önkéntes pénztári kedvezmények és nemzetközi egyezményi minősítés szabályait pedig az Sza tv., Tbj. és kapcsolódó törvények között újra felépíteni. Egyetlen §-szöveg itt nem lenne érdemi tervezet; külön KATA→SZJA kodifikációs alcsomag szükséges.

3. Hozzák vissza a magasabb KATA vállalási lehetőségét is!

Kodifikációs hely: 2022. évi XIII. törvény 8. §-ának módosítása, magasabb havi tételes adó választható összegével. Javasolt normaszöveg (2022. évi XIII. törvény – magasabb tételes adó választása): „A kisadózó választása szerint a havi tételes adót [75 000] forint összegben is megfizetheti. A magasabb összegű tételes adó választása a bejelentést követő hónap első napjától hatályos, és a társadalombiztosítási ellátási alapot a törvényben meghatározott magasabb összegben kell figyelembe venni.”

4. A havi KATA fizetési határideje változzon a hónapot követő 15. napra.

Kodifikációs hely: 2022. évi XIII. törvény 7. § (3) bekezdésének módosítása. Javasolt normaszöveg (2022. évi XIII. törvény 7. § (3) bekezdés): „A tételes adót a kisadózó a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig fizeti meg.”

5. A KATA újraválasztási tilalma ne csak a következő év januárjától, hanem már a következő év december 31-éig történő bejelentéssel is feloldható legyen. (jelenleg csak januárban lehet a kátát újra választani).

Kodifikációs hely: 2022. évi XIII. törvény 6. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (2022. évi XIII. törvény 6. § – újraválasztás időzítése): „Az adóalanyiság megszűnésének évét követő naptári évre a kisadózói adóalanyiság legkésőbb az e naptári évet megelőző december 31. napjáig tett bejelentéssel ismét választható, ha a törvényben meghatározott kizáró ok már nem áll fenn. A választás a következő év január 1-jén válik hatályossá.”

6. A kisadózókra a NAV visszamenőleg közölje a kisadózók bevételét (eddig cseles jogértelmezéssel, az eredeti jogalkotói akarattal ellentétesen csak a 40% alá tartozó adóalapot közölte).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A korábbi KATA-időszak bevételi adatainak helyes történeti közlése adatértelmezési és nyilvántartási korrekció. Ha a NAV rendelkezik a teljes bevételi adattal, a járulék-/jövedelem-kimutatásokat és a korábbi adatszolgáltatási logikát visszamenőleg javítani kell; ehhez új adókötelezettséget teremtő norma nem szükséges.

7. Az adószámmal nem rendelkező társasházak visszamenőleg kerüljenek ki a kifizetői szerepből, hiszen nem is adózók (súlyos hiba, hogy a KATA esetén így értelmezték).

Kodifikációs hely: 2022. évi XIII. törvény 2. § fogalom-meghatározásának és 5. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (KATA-törvény – kifizető fogalmának pontosítása): „A kisadózói szabályok alkalmazásában nem minősül kifizetőnek az a társasház, amely adószámmal nem rendelkezik és az ügylet tekintetében nem jár el adózóként vagy foglalkoztatóként. E rendelkezést az elévülési időn belül, az adózó javára folyamatban lévő és önellenőrzéssel rendezhető ügyekben is alkalmazni kell.”

8. Az egészségpénztárak, az Airbnb és a Booking, illetve más platformok által közvetített, nem kifizetőtől és nem külföldi kifizetőtől származó bevétel esetén súlyos jogértelmezési hiba, hogy az onnan érkező bevételt „kifizetőtől származó” bevételnek titulálták. Ezt visszamenőlegesen korrigálni kell.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A platform vagy egészségpénztár közvetítő szerepe önmagában nem teszi a végső ellenérték forrását kifizetői bevétellé, ha a jogviszony és a pénz gazdasági forrása más. Amennyiben ezt a hatályos KATA-szabályok már így határozzák meg, a NAV történeti jogértelmezését és adatminősítését kell visszamenőleg korrigálni; új normaszöveg csak akkor kell, ha a „kifizetőtől származó bevétel” definíciója ténylegesen kétértelmű.

9. Ha egy szünetelő KATA-alany munkaviszonyt létesít, automatikusan kiesik a KATA hatálya alól, és a jogviszony megszűnését követően két évig nem választhatja újra az adózási módot; azonos logika érvényesül megszűnés esetén az átalányadózóknál is. Ez a szabályozás indokolatlanul konzerválja a szüneteltetett státuszt, mert a későbbi visszatérés kockázata miatt az ügyfeleket sok esetben kényszerből tartják szünetelésben.

Kodifikációs hely: 2022. évi XIII. törvény 4–6. §-ának és Sza tv. átalányadózási visszatérési szabályainak módosítása. Javasolt normaszöveg (KATA-törvény és Sza tv. – szünetelés alatti biztosítási jogviszony hatása): „A kisadózói vagy átalányadózói adózási mód választása nem szűnik meg kizárólag amiatt, hogy a szünetelő egyéni vállalkozó a szünetelés alatt munkaviszonyt vagy más biztosítási jogviszonyt létesít. A jogosultsági feltételeket a tevékenység folytatásának újratekintése napján kell vizsgálni; a szünetelés alatti átmeneti kizáró körülmény nem keletkeztet újraválasztási tilalmat.”

10. A szünetelő ügyvéd és állatorvos akadálytalanul választhassa a KATA-t (ezt most a NAV jogellenesen akadályozza).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Ha a szünetelő ügyvéd vagy állatorvos a hatályos személyi és tevékenységi feltételek alapján KATA-t választhat, a NAV technikai vagy jogértelmezési blokkolását meg kell szüntetni. A választási területet és belső szakmai álláspontot kell korrigálni; jogszabályt csak akkor kell módosítani, ha a törvény kifejezett alanyi kizárást tartalmaz.

EKHO

1. Az EKHO-s jövedelem devizában (pl. EURÓ-ban) is kifizethető legyen!

Kodifikációs hely: 2005. évi CXX. törvény 5. §-ának kiegészítése a devizában megállapított/kifizetett ekhoalappal. Javasolt normaszöveg (2005. évi CXX. törvény – devizában fizetett ekhoalap): „Az ekho alkalmazásával adózó bevétel külföldi pénznemben is kifizethető. A bevételt és az abból levonandó ekhót a kifizetés napján érvényes, az Sza tv. szerinti devizaátszámítási szabály alapján kell forintba átszámítani; a közteher megfizetése forintban történik.”

2. Az EKHO esetén a NAV felé is lehessen nyilatkozatot tenni, amit a kifizető megkaphat.

Kodifikációs hely: 2005. évi CXX. törvény 3–4. §-ának és Art. elektronikus nyilatkozatkezelési szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Ekho tv./Art. – központi nyilatkozat): „A magánszemély az ekho alkalmazására vonatkozó nyilatkozatát a NAV elektronikus felületén is megteheti vagy visszavonhatja. A NAV a hatályos nyilatkozat tényét és időbeli hatályát a kifizető részére, az érintett jogviszonyra korlátozottan, elektronikus úton hozzáférhetővé teszi.”

3. Az EKHO alkalmazását átalányadózás esetén is gyakorolni lehessen.

Kodifikációs hely: 2005. évi CXX. törvény 3. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Ekho tv. – átalányadózó egyéni vállalkozó): „Az Sza tv. szerinti átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozó az e törvényben meghatározott foglalkozásból és jogviszonyból származó bevételeire az ekho szerinti közteherviselést választhatja, ha az ekho egyéb jogosultsági feltételei fennállnak; az ekhoalapként figyelembe vett bevétel az átalányadózás bevételi alapjában kétszeresen nem vehető figyelembe.”

4. Célszerű valorizálni a 60 milliós keretet.

Kodifikációs hely: 2005. évi CXX. törvény 3. §-ában szereplő éves bevételi értékhatár módosítása és automatikus valorizációs bekezdés beiktatása. Javasolt normaszöveg (Ekho tv. – értékhatár valorizációja): „Az ekho alkalmazására jogosító éves bevételi értékhatárt a tárgyévet megelőző év KSH által közzétett éves fogyasztóiár-indexével évente valorizálni kell; a következő adóévi összeget a NAV november 15-éig közzéteszi, a törvényben meghatározott kerekítési szabály szerint.”

5. Célszerű az adóhatóságnak vizsgálnia munkakör terén, de a NAV számára ez nincs fókuszban.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az EKHO-ra jogosító munkakörök célzott ellenőrzése a NAV kockázatkezelési és ellenőrzésszervezési feladata; új törvényi felhatalmazás nem kell. A NAV éves ellenőrzési tervében és kockázati modelljében külön szakmai fókuszit célszerű kialakítani.

6. A munkakörök megítélése terén az adóhatóság tegyen közzé esettanulmányokat az alkalmazhatóságról.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az EKHO-munkakörök alkalmazhatóságát bemutató anonimizált esettanulmányok közzététele tájékoztatási feladat. A NAV-nak a pozitív és negatív példákat, jogalapot és hatályállapotot tartalmazó kereshető példatárát kell készítenie.

7. **A negyedéves EKHO előleg fizetési határideje változzon az időszakot követő 15. napra.**

Kodifikációs hely: 2005. évi CXX. törvény adóelőleg megfizetését szabályozó 11. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Ekho tv. – negyedéves előleg fizetési határidő): „A magánszemély által negyedévente fizetendő egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást az érintett negyedévet követő hónap 15. napjáig kell megfizetni.”

Illetékek

1. Az első lakáshoz jutó illeték kedvezménye 50% ha a lakás ára a 15 milliót nem haladja meg. Az Otthon Start esetén ilyen kategóriájú lakás már nem is létezik. Ezeket a tételes kedvezményeket valorizálni kell, adott főértékhez kötve azokat, vagy évente jogalkotási program keretében kell elvégezni a manuális valorizációt.

Kodifikációs hely: Itv. 26. § (6) bekezdésének módosítása, automatikus valorizációval. Javasolt normaszöveg (1990. évi XCIII. törvény – lakásszerzési kedvezmény valorizációja): „Az első lakástulajdon megszerzéséhez kapcsolódó, forintban meghatározott értékhatárt a tárgyévet megelőző év KSH által közzétett lakásárindexe vagy – annak hiányában – éves fogyasztóiár-indexe alapján évente valorizálni kell. A következő évre irányadó összeget a NAV november 15-éig közzéteszi; a kedvezmény mértéke az értékhatárhoz kötötten változatlanul alkalmazandó.”

2. Az ingatlanok, vagy ingatlant „megtestesítő” üzletrészek kapcsolt vállalkozások közti átruházásnak illetékmentessége abszurd szabályozású, ezt célszerű felülvizsgálni.

Kodifikációs hely: Itv. 26. § (1) bekezdés kapcsolt vállalkozások közötti ingatlan/ingatlanvagyonnal rendelkező társasági részesedés mentességi pontjának átfogó módosítása. A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A kapcsolt vállalkozások közötti ingatlan- és ingatlanutalajdonú társasági részesedés-átruházás illetékmentességének „felülvizsgálata” önmagában nem elég konkrét kodifikációs utasítás. Előbb dönteni kell a megtartandó mentességi célról, a visszaélés-ellenes feltételekről, tartási időről és üzleti indokról; ezt követően az Itv. mentességi pontjaihoz lehet normaszöveget készíteni.

Önkormányzati adók, HIPA

1. Minden újonnan alakuló adózó sávós iparüzési adó alá tartozzon (majd ügyis bevallást ad be, ha a sávok feletti bevétellel rendelkezik).

Kodifikációs hely: Htv. 39/A. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Htv. – induló vállalkozás egyszerűsített HIPA-alapja): „Az adóévben jogelőd nélkül kezdő vállalkozó a helyi iparüzési adókötelezettsége első adóévében külön bejelentés nélkül az egyszerűsített, bevételi sávhoz kötött adóalap-megállapítást alkalmazza, ha évesített bevétele nem haladja meg az e módszerre jogosító felső értékhatárt. A felső értékhatár túllépése esetén az adózó az éves bevallásban az általános szabályok szerint állapítja meg adóalapját.”

2. Automatizáltan növeljék a sávós iparüzési adó határait (például kössék a minimálbérhez). Minden adózó sávós adózóként kezdjen (majd ügyis bevallást tesz, ha a sávok fölé ér).

Kodifikációs hely: Htv. 39/A. §-ának módosítása, az értékhatárok automatikus valorizációs képletével. Javasolt normaszöveg (Htv. – sávós HIPA értékhatár automatikus valorizációja): „Az egyszerűsített iparüzési adó-alap megállapításához tartozó bevételi sávhatárokat a minimálbér éves változásához kötötten automatikusan valorizálni kell; a tárgyévi összegeket a miniszter november 15-éig közzéteszi. A jogelőd nélkül kezdő vállalkozó – a felső értékhatár túllépéséig – külön választás nélkül e módszert alkalmazza.”

3. A sávós iparüzési adó választás határideje ne legyen jogvesztő (most sem az, csak az önkormányzati adóhatóságok annak minősítik)

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A pont álláspontja szerint a sávós HIPA választási határideje jelenleg sem jogvesztő. Ebben az esetben új norma nem szükséges; a MÁK és az önkormányzati adóhatóságok egységes szakmai álláspontját, ASP-validációját és jogorvoslati tájékoztatását kell a nem jogvesztő jelleghez igazítani.

4. Az építményadót, a telekadót és a kommunális adót központosítsák, mert annak beszedésére az önkormányzati adóhatóság csak nagy hibaszázalék mellett képes és azt túl lassan végzi el. Megfontolandó az iparüzési adó központosítása is.

Kodifikációs hely: A Htv. helyi vagyoni adókra vonatkozó II. fejezetének és Art. hatásköri szabályainak átfogó módosítása; a központosított kivételhez új Art. 25/A–25/C. §-ok javasoltak (munkaszámok). A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. Az építményadó, telekadó, kommunális adó – és esetleg HIPA – központosítása nem részletszabály-módosítás, hanem hatásköri és finanszírozási modellváltás. Teljes Htv., Art., önkormányzati finanszírozási és hatásköri csomagot igényel: kijelölt központi adóhatóság, bevétel-visszaosztás, önkormányzati rendeletalkotási jog, nyilvántartások és folyamatban lévő ügyek átmeneti szabályai nélkül egyetlen beilleszthető § föllevezető lenne.

5. A KIVA-alap szerinti HIPA-adóalapválasztás határideje se legyen jogvesztő; álláspontunk szerint most sem az, csak az önkormányzati adóhatóságok annak minősítik.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A pont kifejezetten azt állítja, hogy a KIVA-alap szerinti HIPA-adóalapválasztás határideje sem jogvesztő. Elsődlegesen az önkormányzati adóhatóságok jogértelmezését, MÁK/ASP sugóját és a jogorvoslati gyakorlatot kell egységesíteni; törvénymódosítás csak akkor indokolt, ha a bírósági gyakorlat a jelenlegi szöveget jogvesztőnek minősíti.

6. Az alvállalkozói teljesítés fogalma kerüljön tisztázásra az ellenőrzési tapasztalatok és a rendszeres utólagos átminősítések alapján. Az alvállalkozói kategória tiszta fogalmi kereteit alapos jogalkotással kell kísérni!

Kodifikációs hely: Htv. 52. § 32. pontjának és 39. § (1) bekezdésének módosítása. Javasolt normaszöveg (Htv. – alvállalkozói teljesítés fogalma): „Alvállalkozói teljesítésnek minősül az adózó által saját megrendelője felé vállalt szolgáltatási vagy eredménykötelem teljesítésébe közvetlenül bevont, önálló vállalkozó által, saját gazdasági kockázatára teljesített, az adózó által továbbszámlázott teljesítés, ha annak tárgya és mennyisége a megrendelő felé teljesített ügylethez hitelt érdemlően hozzárendelhető. A minősítésnél a szerződés elnevezése önmagában nem döntő; a NAV vagy önkormányzati adóhatóság az átminősítés ténybeli és jogi indokait tételesen köteles megjelölni.”

7. Az adóelőleget a HIPAK nyomtatványnak automatikusan kellene, zárt cellában kalkulálnia!

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A HIPAK adóelőleg zárt, automatikus számítása űrlapfejlesztés. A NAV/MAK nyomtatványban az előleg alapadatait és időszakát a bevallásból automatikusan kell képezni, kézi felülírás csak jogszabályban megengedett eltérés esetén legyen lehetséges.

8. Az önkormányzati adóalanyiság megszűnésekor a követő adóelőleget haladéktalanul törölni legyen köteles az önkormányzati adóhatóság és azt az ASP automatizálja.

Kodifikációs hely: Htv. 38. és 41. §-ának, valamint Art. helyi adóelőleg-nyilvántartási szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Htv./Art. – előleg hivatalból törölése adóalanyiság megszűnésekor): „A helyi iparüzési adóalanyiság megszűnésének nyilvántartásba vételével az önkormányzati adóhatóság a megszűnést követő időszakra előírt adóelőleget hivatalból, haladéktalanul törli. A törlést az ASP a megszűnési adat beérkezése alapján automatikusan végrehajtja, kivéve, ha a jogszabály kifejezetten utólagos előlegkötelezettséget ír elő.”

9. Az önellenőrzés esetén nem lehetne adóelőleget vallani! A HIPAK nyomtatványon ez évek óta jelzett, de súlyos koncepcionális hiba miatt nem javított hiba. Ezt korrigálni kell visszamenőlegesen is.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Ha önellenőrzésben jogszerűen nem vallható adóelőleg, a HIPAK ilyen mezője és feldolgozása koncepcionális űrlaphiba. A NAV/MAK sémát visszamenőleges adatszolgáltatási korrekcióval javítani kell, és az ebből keletkezett téves előírásokat hivatalból rendezni; új anyagi Htv.-szabály nem szükséges.

10. A HIPA szabályozásában indokolt lenne, hogy a szünetelés időtartamára adófizetési kötelezettség ne keletkezzen, miközben az alkalmazott adózási mód ne kerüljön elvesztésre, továbbá valamennyi adózó számára egységesen évi egy bevallási kötelezettség kerüljön előírásra; a sávós, tételes vagy egyszerűsített adóalanyok esetében az adó kizárólag a tényleges működési napokra lenne számítandó, a sávhatárok időarányosítása nélkül, ezáltal megszüntetve a jelenlegi, arányosításhoz és napok számításához kötődő indokolatlan adminisztrációt, valamint az adóelőleg-fizetési kötelezettség megszüntetésre kerülne, vagy olyan módon kerülne újraszabályozásra, amely a korábbi, kiszámíthatóbb rendszerhez hasonló módon biztosítaná annak egyértelmű meghatározhatóságát.

Kodifikációs hely: Htv. 38–41. §-ának és 39/A. §-ának összehangolt módosítása. Javasolt normaszöveg (Htv. – szünetelés, évi egy bevallás és előleg egyszerűsítése): „Az egyéni vállalkozó helyi iparüzési adókötelezettsége a nyilvántartott szünetelés napjaira szünetel; a választott egyszerűsített adóalap-megállapítási mód emiatt nem szűnik meg. Az adózó adóévenként egy bevallást nyújt be. Egyszerűsített vagy sávós adóalap esetén az éves adó a tényleges működési napok arányában számítandó, a bevételi sávhatárt a szünetelés miatt nem kell időarányosítani. Az adóelőleg-fizetési kötelezettség [megszűnik / az előző évi tényleges működési idő alapján automatikusan képződik].” Kodifikációs megjegyzés: Az előleg két alternatívájából egyet a végső kodifikáció előtt ki kell választani; a pont eredeti szövege ezt nyitva hagyja.

11. A HIPA szünetelés szabályai oly módon lennének módosítandók, hogy a 180 napos feltétel fenntartása mellett az adóalanyiság megszűnése a szünetelés első napjára lenne visszavezetendő, amennyiben a szünetelés időtartama a 180 napot meghaladja; ezáltal a visszaélések lehetősége kezelve maradna, ugyanakkor megszüntetésre kerülne az a jelenlegi aránytalanság, amely szerint az év második felében megkezdett szünetelés esetén az adóalanyiság indokolatlanul hosszú ideig fennmarad.

Kodifikációs hely: Htv. 38. §-ának módosítása, új bekezdéssel a 180 napot meghaladó szünetelés visszaható megszűnésére. Javasolt normaszöveg (Htv. – 180 napot meghaladó szünetelés visszaható adóalanyisági hatása): „Ha az egyéni vállalkozó tevékenységének folyamatos szünetelése a száznegyven napot meghaladja, a helyi iparüzési adóalanyiság a szünetelés első

napjával szűnik meg. Ha a szünetelés a száznolcvan napot nem éri el, az adóalanyiság fennmarad; a szünetelés időtartamának adóhatását e törvény külön szabályai szerint kell rendezni.”

12. A székhelyre jutó nulla iparüzési adó esetére való szabályozás kerüljön kiterjesztésre a telephelyre is.

Kodifikációs hely: Htv. adóalap-megosztási mellékletének és 39. §-ának módosítása, a nulla székhelyi adóalap telephelyre történő kiterjesztésével. Javasolt normaszöveg (Htv. – nulla adóalap székhely és telephely között): „A székhelyre alkalmazandó azon szabályt, amely szerint a megosztás eredményeként nulla forint helyi iparüzési adóalap is megállapítható, az adózó telephelyére azonos feltételekkel alkalmazni kell; kizárólag a telephely minősége miatt kötelező minimum-adóalap nem írható elő.”

13. Alaposan át kell gondolni a TISZA Párt programjában szereplő TAO alap HIPA alapként való használatát, hiszen így például az összes veszteséges cég iparüzési adója nullázódna, ami óriási bevételkiesés lenne – annak pótlása nélkül – az önkormányzatok számára.

Kodifikációs hely: A Htv. 39. §-ának koncepcionális újraszövegezése csak politikailag elfogadott TAO-alapú modell esetén; jelenleg végleges új §-szám nem jelölhető ki felelősen. A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A TAO-alap HIPA-alapként történő átvétele a forrásanyag szerint is további, különösen önkormányzati bevételi hatásvizsgálatot igényel. A normaszöveg csak a bevételkiesés-kompenzáció, minimumadó, veszteséges vállalkozások kezelése és KIVA-kapcsolat politikai döntése után készíthető el.

14. Ha teljesül a HIPA alap = TAO alap a jogszabályban, akkor a HIPA adóbevallást (ami immár a KIVA adóalapkorrekciós módszereit is tartalmazná) be kell olvasztani a társasági adóbevallásba.

Kodifikációs hely: Htv. 39. §-ának és Tao. tv. 6–7. §-ának módosítása; az Art. bevallási szabályainál közös bevallási rendelkezés szükséges. Javasolt normaszöveg (Htv./Tao. tv. – feltételes összevont bevallás): „Ha a helyi iparüzési adó alapját e törvény a társasági adóalapból, illetve a kisvállalati adóalaphoz kapcsolódó korrekciókból vezeti le, a HIPA éves bevallását a társaságiadó-bevallás elkülönített helyi adó moduljaként kell teljesíteni. A NAV az adatokat a bevallási határidőti követően automatikusan továbbítja az érintett önkormányzati adóhatóságoknak, a megosztási adatokkal együtt.” Kodifikációs megjegyzés: Ez csak akkor léphet hatályba, ha a TAO-alapú HIPA-koncepció külön döntéssel elfogadásra kerül.

15. Az iparüzési adómentes települési rendszer torzítja a közteherviselést, az önkormányzati adóhatóságok képtelenek azt ellenőrizni (hogyan működik a vállalkozás valójában). Ennek az ellenőrzési, vagy a jövőre nézve való koncepcionális reformlépései további egyeztetéseket igényelnek.

Kodifikációs hely: Koncepcionális döntés szükséges; ha a települési HIPA-mentesség megszűnik, Htv. 6. és 39. §-ának, valamint az önkormányzati rendeletalkotási felhatalmazásnak a módosítása szükséges. A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A HIPA-mentes települések és a tényleges működési hely ellenőrzésének reformja jelenleg problémafelvetés, nem meghatározott normatív megoldás. A telephelyfoglalom, önkormányzati adómérték-szabadság, bevételmegosztás és ellenőrzési adatforrások egyeztetése után lehet normaszöveget alkotni.

16. Hosszú távon megfontolandó lehet az iparüzési adó teljes kivezetése, hiszen a társasági adóalappal való egységesítés 9% + 2% körüli összesített adókulcsot eredményezne, ahol a társasági adóalapnak van minimumadója.

Kodifikációs hely: A Htv. HIPA-fejezetének (35–44. §) kivezetése és a Tao. tv. 6–7. §-ának újraszabályozása; ez teljes adónemi reform, nem egyetlen új §. A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A HIPA teljes kivezetése és TAO-ba integrálása teljes adó- és önkormányzati finanszírozási reform. A Htv. HIPA-fejezeteinek hatályon kívül helyezése önmagában nem elég; szükséges a TAO-kulcs, minimumadó, bevétel-visszaosztás, KIVA, telephelyi allokáció és átmeneti előlegek átfogó szabályozása.

17. Az ASP nehézkes, a bevallások és az egyéb nyomtatványok kitöltése időrabló és az nem automatizálható. Az ASP formákat felül kell vizsgálni, az automatizálható kitöltéseket el kell végeztetni, a kitöltési sebességet növelni kell. Kerülni kell elektronikus ügyintézés során például a postacím rovatokat. Az ASP további fejlesztése indokolt lehet az önkormányzati adminisztráció segítése érdekében. A MÁK üzemeltessen állampolgári bejelentéseket is fogadó ügyfélszolgálatot (jelenleg csak az önkormányzatokon keresztül bejelentéseket fogadják).

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az ASP űrlapok automatizálása, gyorsítása, postacímmezők elhagyása és a MÁK közvetlen állampolgári hibabejelentő ügyfélszolgálatának szervezési/IT-feladat. Az MÁK-nak publikus hibajegy-csatornát, automatikus törzsadatbetöltést és űrlap-teljesítménymutatókat kell működtetnie.

18. Az iparüzési adó megosztás hibája, vagy kihagyott telephely ne keletkeztessen adókülönbözetet, vagy adóhiányt és késedelmi pótlékot, hiszen az összadózásban nem történik elmozdulás.

Kodifikációs hely: Htv. 39. §-ának és az adóalap-megosztási mellékletnek a kiegészítése; Art. 212. §-ának követő módosítása. Javasolt normaszöveg (Htv./Art. – HIPA-megosztási hiba összadó-semlegessége): „Ha az adózó helyi iparüzési adóalapjának megosztása vagy valamely telephely feltüntetése elmulasztása miatt az egyes önkormányzatokhoz jutó adó összege változik, de az adózó összes helyi iparüzési adófizetési kötelezettsége nem csökken, az eltérés az adózóval szemben adóhiánynak nem minősül és késedelmi pótlék csak azon önkormányzat tényleges finanszírozási hátrányának időszakára számítható, amelyhez a fizetés késedelmesen érkezett. Az önkormányzatok közötti átvezetést a rendszer hivatalból elvégzi.”

19. Az őstermelő HIPA-alanyisága csak arra az adóévre álljon fenn, amelyben bevétele meghaladja az adóköteles értékhatárt; a korábbi bejelentkezés ne eredményezzen a következő évekre automatikus bevallási vagy nemleges nyilatkozattételi kötelezettséget. A NAV az szja-bevallás és a rendelkezésére álló adatok alapján hivatalból adja át az érintettség adatát az önkormányzati adóhatóságnak, amely csak az értékhatár átlépése esetén tarthassa nyilván bevallásra kötelezettként az őstermelőt. Az önkormányzat jogszabályi alap nélküli nemleges nyilatkozatot ne követelhesen és annak hiányát ne bírságozhassa.

Kodifikációs hely: Htv. 35. §-ának és 52. § őstermelőre vonatkozó fogalom-meghatározásának módosítása; Art. adatátadási szabályainak kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Htv./Art. – őstermelő HIPA-alanyisága): „Mezőgazdasági őstermelő helyi iparüzési adóalanyisága kizárólag arra az adóévre áll fenn, amelyben a Htv. szerinti bevételi értékhatárt meghaladja. A korábbi adóévi bejelentkezés önmagában a következő adóévre nem keletkeztet bevallási vagy nemleges nyilatkozattételi kötelezettséget. A NAV az Szja-bevallás és más rendelkezésre álló adatok alapján az értékhatár átlépésének tényét hivatalból átadja az illetékes önkormányzati adóhatóságnak; jogszabályi alap nélküli nemleges nyilatkozat hiánya nem bírságozható.”

Egyszerűsített foglalkoztatás (EFO)

1. Az EFO bejelentő applikációban a felvitt munkavállalók neve mellé tüntesse fel az app az éves/havi/napi keretét a munkavállalónak.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az EFO applikációban a munkavállaló éves/havi/napi keretének megjelenítése a NAV rendelkezésére álló adatokból megoldható. A mobilalkalmazásnak bejelentés előtt valós idejű keretlekérdezést és figyelmeztetést kell adnia; új törvényi kötelezettség nem kell.

2. Az alkalmi munkát a NAV a beküldéskor bírálja el, ne utólag találja ki, hogy "nem lehetett volna".

Kodifikációs hely: Efo tv. 11. § (8) bekezdésének módosítása, a NAV bejelentéskori ellenőrzésének joghatásával. Javasolt normaszöveg (Efo tv. – bejelentéskori jogosultság-ellenőrzés joghatása): „Az állami adó- és vámhatóság az egyszerűsített foglalkoztatás bejelentésekor automatikusan ellenőrzi a jogszabályban nyilvántartott létszám-, idő- és adótartozási korlátokat. Ha a rendszer a bejelentést hibajelzés nélkül befogadja, az utóbb ugyanazon, a NAV-nál a befogadáskor rendelkezésre álló adat alapján nem minősíthető érvénytelennek; ez nem zárja ki a valótlán vagy utóbb feltárt tény alapján történő ellenőrzést.”

3. Ha a turisztikai, mezőgazdasági idénymunkára felvett dolgozók esetében nem értelmezhető a „szezonális”, akkor automatikusan alkalmi munkavállalók lehessenek. A szezonális fogalmát újra kell szabályozni!

Kodifikációs hely: Efo tv. 2. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Efo tv. 2. § – idénymunka és automatikus alkalmi minősítés): „Idénymunkának minősül az a munka, amelynek elvégzése a termelési, biológiai, turisztikai vagy időjárási sajátosság miatt az év meghatározott időszakához kötődik. Ha a bejelentett mezőgazdasági vagy turisztikai foglalkoztatás e feltételnek nem felel meg, de az alkalmi munkára vonatkozó valamennyi idő- és létszámkorlát teljesül, a jogviszonyt az alkalmi munkára vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni, és kizárólag a hibás idénymunka-minősítés miatt nem válik érvénytelenné.”

4. **A havi EFO összegének megfizetési határideje változzon az időszakot követő 15. napra.**

Kodifikációs hely: Efo tv. 11. § (5) bekezdésének módosítása (a tárgyhót követő 12. nap helyett 15. nap). Javasolt normaszöveg (Efo tv. – közteher fizetési határidő): „Az egyszerűsített foglalkoztatás után fizetendő havi közteher a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig kell megfizetni.”

5. Az adótartozás foglalkoztatási határértékét emelni kell és azt nettó adótartozásra kell értelmezni.

Kodifikációs hely: Efo tv. 11. § (6) bekezdésének módosítása. Javasolt normaszöveg (Efo tv. – adótartozási foglalkoztatási korlát): „Az egyszerűsített foglalkoztatás adótartozáshoz kötött korlátozásánál az adózó NAV-nál nyilvántartott nettó adótartozását kell figyelembe venni, a más adónemen fennálló, kiutalható túlfizetés beszámításával. A foglalkoztatást kizáró értékhatár [X] forint.”

Kodifikációs megjegyzés: Az X összeget a jelenlegi határértékhez képest emelten, költségvetési és visszaélési adatok alapján kell meghatározni.

KIVA

1. A KIVA esetén tapasztalható extrém alacsony ellenőrzési gyakoriság és a bonyolultság okán érdemes lenne visszaintegrálni ezt az adónemet a társasági adózás alá. Mindez persze nem azt jelenti, hogy a KIVA-t jellegében is meg kellene szüntetni. Integrálni kell a 3% Szochó előnyt, a minimumadó mentességet, a HIPA személyi költség 120%-os alapját, az osztalékfizetésig tartó adóhalasztást, az előnyök elvesztését 1 mFt adótartozás esetén, a készpénznövekmény adóját és a létszámkorlátot.

Kodifikációs hely: A Kiva tv. (2012. évi CXLVII. törvény) III. fejezetének részleges hatályon kívül helyezése és a Tao. tv.-be új KIVA-jellegű adóhalasztási alcím beiktatása; javasolt új Tao. 22/G–22/M. §-ok (munkaszámok). A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A KIVA TAO-rendszerbe történő visszaintegrálása teljes adónemi szerkezetváltás. A külön KIVA-fejezet megszüntetése csak akkor kodifikálható felelősen, ha előre rögzítik a 3 százalékpontos szocho-előnyt, minimumadó-mentességet, HIPA személyi jellegű alapját, osztalékig halasztott adózást, tartozási és készpénzsabályokat, valamint létszámkorlátot. Ehhez külön koncepciótörvény és több törvényt érintő átmeneti csomag szükséges; egyetlen § nem elég.

2. A KIVA szabályai biztosítsák, hogy a TAO rendszerében már elismert adóelőnyök – különösen a bejelentett részesedés értékesítéséből származó nyereség adósemlegessége – ne vesszenek el pusztán a KIVA-alanyiság miatt. Javasolt, hogy a KIVA-alap csökkenthető legyen az olyan jóváhagyott osztalékkal, amely igazoltan olyan eredményből vagy eredménytartalékból származik, amely TAO-alanyiság esetén adómentes, adóalap-csökkentő vagy kedvezményezett tétel lett volna, feltéve, hogy az adózó ezt megfelelő analitikával alátámasztja. A módosítás célja nem új kedvezmény létrehozása, hanem a TAO és a KIVA közötti indokolatlan átmeneti adóhátrány megszüntetése.

Kodifikációs hely: 2012. évi CXLVII. törvény 20. §-ának kiegészítése új adóalap-csökkentő tétellel. Javasolt normaszöveg (2012. évi CXLVII. törvény – KIVA-alap csökkentése korábbi TAO-kedvezményrel): „A kisvállalati adó alapját csökkenti a jóváhagyott fizetendő osztalék azon része, amely igazoltan olyan, a kisvállalati adóalanyiságot megelőzően keletkezett eredményből vagy eredménytartalékból származik, amely a társasági adó szabályai szerint bejelentett részesedéshez vagy más, törvényben meghatározott adómentes, illetve adóalap-csökkentő tételhez kapcsolódott volna. A csökkentés feltétele az elkülönített analitikus nyilvántartás, és ugyanazon összeg más jogcímen nem vehető figyelembe.”

3. Az elektronikus pénz növekményének adóalapnövelő tételét visszamenőleg töröljék el, arra a törvény biztosítson önellenőrzési és elenyésztetési jogot.

Kodifikációs hely: 2012. évi CXLVII. törvény 20. §-ának módosítása; a kapcsolódó átmeneti rendelkezésben önellenőrzési és elenyésztetési jog. Javasolt normaszöveg (2012. évi CXLVII. törvény – elektronikus pénz növekménye): „A kisvállalati adó alapját az elektronikus pénzállomány növekménye nem növeli kizárólag annak pénzeszköz-jellege miatt. Az e rendelkezéssel ellentétes korábbi adóalap-növelés az elévülési időn belül önellenőrzéssel korrigálható; az adózó javára jogerősen megállapított, de még végrehajtható követelés tekintetében a NAV hivatalból felülvizsgálatot kezdeményez.”

Járulékok, TB, ellátások, nyugdíj

1. A szünetelés esetén a teljes havi járulékfizetést töröljék és hozzák vissza az arányos járulékot a törthónapra (ugyanazt a KATA esetén is alkalmazzák!).

Kodifikációs hely: Tbj. 39. §-ának és 2022. évi XIII. törvény havi tételes adóra vonatkozó szabályának módosítása. Javasolt normaszöveg (Tbj. és KATA-törvény – törthavi arányos minimumközteher): „Az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének kezdő vagy záró hónapjában a havi minimum járulékalap, illetve tételes adó a ténylegesen aktív napok számával arányosan veendő figyelembe. Teljes havi kötelezettség csak olyan hónapra állapítható meg, amelyben a tevékenység a hónap valamennyi napján aktív volt, kivéve ha törvény más, kedvezőbb mentességet állapít meg.”

2. Az ellátások ideje alatt (CSED, GYED, GYES, stb.) semmilyen esetben se állapíthassa meg a kormányhivatal az egészségügyi szolgáltatási járulék fizetési kötelezettségét (jelenleg nincs ilyen tiltó szabály, a kormányhivatal pedig össze-vissza intézkedik).

Kodifikációs hely: Tbj. 43. § (1) bekezdésének és 22. §-ának kiegészítése. Javasolt normaszöveg (Tbj. – egészségügyi szolgáltatási járulék kizárása ellátás idején): „Egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség nem állapítható meg olyan időszakra, amelyben a természetes személy CSED-ben, GYED-ben, GYES-ben vagy jogszabályban meghatározott, egészségügyi szolgáltatásra jogosító pénzbeli vagy családtámogatási ellátásban részesül. Az ellátás folyósításának adata alapján a nyilvántartó a kötelezettséget hivatalból mellőzi vagy törli.”

3. Az öregségi nyugdíjkorúnak ne kelljen egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetnie, az ne függjön a nyugdíjigényléstől.

Kodifikációs hely: Tbj. 22. §-ának és 43. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (Tbj. – nyugdíjkorhatárt betöltött személy egészségügyi szolgáltatása): „Az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, belföldinek minősülő személy egészségügyi szolgáltatásra jogosult attól a naptól, amelyen az öregségi nyugdíjra előírt életkori feltételt teljesíti, függetlenül attól, hogy nyugellátás megállapítását kérelmezte-e. E naptól egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére nem kötelezhető, ha más kizáró körülmény nem áll fenn.”

4. **A járulékok összegének megfizetési határideje változzon az időszakot követő 15. napra.**

Kodifikációs hely: Tbj. járulékfizetési határidőt rendező szabályainak és Szcho tv. fizetési határidőre vonatkozó §-ának módosítása; végrehajtási szinten Art. 2. melléklet követő módosítása. Javasolt normaszöveg (Tbj./Szcho tv. – járulékfizetési határidő): „A havi vagy negyedéves társadalombiztosítási járulékot és a hozzá kapcsolódó, e törvényben meghatározott közterhet az érintett időszakot követő hónap 15. napjáig kell megfizetni, ha külön törvény eltérően nem rendelkezik.”

5. A kormányhivatal köteles legyen a legalább 20 év szolgálati idővel rendelkezők esetén előzetes nyugdíjszámítást végezni és azt lekérdezhetővé tenni (ezt jelenleg csak kérelemre csinálják).

Kodifikációs hely: 1997. évi LXXXI. törvény új 96/A. §-a (munkaszám) az előzetes, elektronikus nyugdíjszámításra. Javasolt normaszöveg (1997. évi LXXXI. törvény a társadalombiztosítási nyugellátásról – előzetes nyugdíjszámítás): „A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a legalább húsz év elismert szolgálati idővel rendelkező személy részére évente, a rendelkezésre álló kereseti és szolgálati idő adatai alapján tájékoztató előzetes öregséginyugdíj-számítást készít, és azt elektronikus felületen lekérdezhetővé teszi. A számítás nem minősül nyugdíjmegállapító döntésnek, és tartalmazza a hiányzó vagy vitatott adatok jelzését.”

6. A 08-as bevallás beküldését a foglalkoztatáshoz kell kötni a foglalkoztatáson kívüli időszakban. A 08-as indokolatlan beküldési kötelezettsége szűnjön meg (ha januárban volt 08, akkor ne kelljen már utána mindig az összes hónapban nullásan beküldeni és ne kelljen rá NY).

Kodifikációs hely: Art. 50. §-ának kiegészítése és Tbj. havi járulékbevallásra vonatkozó szabályainak módosítása. Javasolt normaszöveg (Art./Tbj. – 08-as bevallás tényleges foglalkoztatási hónapokra): „A foglalkoztató a havi járulékbevallást arra a hónapra köteles benyújtani, amelyben legalább egy biztosított vagy más, bevallandó kifizetésben részesülő személy tekintetében bevallási adat keletkezett. Ha a korábbi hónapban fennálló jogviszony a tárgyhónapban már nem áll fenn és bevallandó adat nincs, nullás havi bevallás vagy külön NY-nyilatkozat nem követelhető meg.”

7. A TAJ szám nem azonos a TAJ igazolvánnyal. Az csak egy szám, ahogy az adóazonosító is csak egy szám. Aki kéri a TAJ számot, az kapja meg akadálytalanul. Jelenleg a TAJ szám – ami semmilyen jogosultságot se igazol – elképesztő vizsgálódás után kerül kibocsátásra, ami például akadályozza a munkaviszonyok és egyéni vállalkozások létrejöttét. A hibás kormányhivatali gyakorlat (amiről az NGM-ben nem is igazán tudtak, mert hatásköri zavar volt a biztosítási jogviszony terén) számos vállalkozásnál okoz érdemi problémát. Ilyen például a külföldi katas egyéni vállalkozó, aki hiába rendelkezik tartózkodási engedéllyel nem kap TAJ számot, ezért nem tud katas egyéni vállalkozást létrehozni. A problémát a 30 évvel ezelőtti törvény pongyola megfogalmazása és a Ebtv. vhr. szövegezése okozza, amely az egyéni vállalkozó esetére nem tér ki (bezzeg az EFO-s munkavállaló esete agyon van szabályozva).

Kodifikációs hely: Tbj. új 46/A. §-a és 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet új 12/B. §-a (munkaszámok) a TAJ megképzésének a jogosultságtól való elkülönítésére. Javasolt normaszöveg (Tbj./Ebtv. végrehajtási rendelet – TAJ megképzése és elkülönítése a jogosultságtól): „A társadalombiztosítási azonosító jel természetes személy egyedi nyilvántartási azonosítója; annak megképzése és közlése nem igazolja és nem feltételezi az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság fennállását. Ha a személyazonosság és a jogszervi magyarországi jogviszony – ideértve az egyéni vállalkozói vagy foglalkoztatási jogviszonyt – megállapítható, a TAJ-t hivatalból vagy kérelemre haladéktalanul meg kell képezni; a biztosítási jogosultság vizsgálata külön nyilvántartási eljárásban történik.”

1. Valósuljon meg végre a cégautóadó NAV általi kivetése, ehhez minden adat rendelkezésre áll már, az egyedi mentességi bejelentéseket harmonizálni kell a gépjárműadó szabályozásával.

Kodifikációs hely: Gjt. új 17/H. §-a (munkaszám) a cégautóadó NAV általi kivetésére; 17/A–17/G. § kapcsolódó módosítása. Javasolt normaszöveg (1991. évi LXXXII. törvény – cégautóadó kivetése): „A cégautóadó fizetési kötelezettséget a NAV a járműnyilvántartás, tulajdonosi és üzemeltetési adatok, valamint a jogszabályban meghatározott mentességi nyilatkozatok alapján határozattal vagy automatikus kivetéssel állapítja meg. Az adózó kizárólag a NAV által nem ismert mentességi körülményt köteles bejelenteni; ugyanazon jármű adatait a gépjárműadó és a cégautóadó rendszerében egységesen kell kezelni.”

2. A gépjárműadó határidőben történő befizetésére vonatkozó szabály túl szigorú, ne az egész leírhatóság szűnjön meg a késedelemmel.

Kodifikációs hely: Gjt. 17/F. §-ának módosítása. Javasolt normaszöveg (1991. évi LXXXII. törvény – gépjárműadó beszámítása cégautóadóba): „A cégautóadóból levonható a személygépkocsi után ugyanazon időszakra megállapított gépjárműadó ténylegesen megfizetett összege. A gépjárműadó késedelmes megfizetése a levonási jogot nem szünteti meg véglegesen; a levonás attól az időszaktól érvényesíthető vagy önellenőrizhető, amelyben a gépjárműadót és annak késedelmi pótlékát megfizették.”

TAO

1. A Pénzügyminisztérium készítsen nyilvános BEFIT-hatásvizsgálatot magyar vállalatcsoportokra, külön bemutatva a HIPA, KIVA, csoportos TAO, elhatárolt veszteség és kapcsolt vállalkozási korrekciók várható kezelését.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A BEFIT magyar vállalatcsoportokra gyakorolt hatásáról készítendő nyilvános elemzés előkészítő szakpolitikai feladat. A Pénzügyminisztériumnak külön modelleznie kell a HIPA, KIVA, csoportos TAO, elhatárolt veszteség és kapcsolt korrekciók hatását; normaszöveg az uniós BEFIT végleges elfogadása és a magyar opciók ismerete után készíthető.

2. A transzferár dokumentáció és adatszolgáltatás Magyarországon jelentős adminisztratív teher, de a vállalkozás ma kevés előzetes visszajelzést kap arról, hogy a NAV mit lát kockázatosnak. A transzferár-adatszolgáltatás beküldése után a NAV adjon automatikus kockázati riportot iparági, nyereségszint, módszertani és kapcsolt ügyleti összevetéssel, hogy az adózó önellenőrzéssel vagy APA-kérelemmel még ellenőrzés előtt korrigálhasson.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A transzferár-adatszolgáltatás utáni automatikus kockázati riport a NAV meglévő kockázatelemzési adataiból ügyfélszolgáltatási funkcióként kialakítható. A riportnak módszertani, iparági és nyereségszint-indikátorokat kell adnia, de nem lehet kötelező erejű adómegállapítás; új anyagi jog nem szükséges, csak adótitokkal kompatibilis saját-adat hozzáférés.

3. Legyen központi NAV Pillar Two előminősítő felület (A BEPS kapcsán), ahol a cégcsoportok a mentességeket, safe harbour alkalmazhatóságát, belföldi minimum-kiegészítő adót és bejelentési státuszt előzetesen ellenőrizhetik, a bírságolás helyett első évben kötelező javítási lehetőséggel.

Kodifikációs hely: A globális minimumadóról szóló 2023. évi LXXXIV. törvény új 45/A. §-a és Art. szankciós szabályainak kiegészítése (munkaszám). Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (globális minimumadó törvény/Art. – első éves javítási védelem): „A globális minimumadó-kötelezettség első alkalmazási adóévében a jöhiszemű adózóval szemben a bejelentési vagy számítási hiba miatt mulasztási bírság csak akkor szabható ki, ha a NAV előzetes javítási felhívásában biztosított határidő eredménytelenül telt el, kivéve szándékos adatelhagyatás esetén.” Végrehajtási elem: A NAV-nak központi Pillar Two előminősítő felületet kell működtetnie a safe harbour, mentességi, belföldi minimum-kiegészítő adó és bejelentési státusz előzetes ellenőrzésére.

4. Public CbCR magyar közzétételi és OBR-kapcsolata hiányzik. Az EU nyilvános országokénti jelentési rendszere a 750 millió euró feletti globális árbevételű multinacionális csoportokra vonatkozik, és adótranszparenciát vár el. Ezért a magyar OBR-ben legyen külön, strukturált public CbCR modul, amely nem PDF-temetőként működik, hanem gépileg kereshető, országokénti bontású adatokat tartalmaz; ezzel a nagyvállalati adóátláthatóság össze lenne kötve a beszámolói közzététellel.

Kodifikációs hely: Szt. társaságiadó-információkat tartalmazó jelentésre (Public CbCR) vonatkozó külön alcímének kiegészítése és a 2021. évi XCII. törvény OBR-közzétételi szabályainak módosítása; javasolt új OBR 15/B. § (munkaszám). Javasolt normaszöveg (Számvetési/OBR-közzétételi szabályok – Public CbCR strukturált modul): „A nyilvános országokénti jelentésre

kötelezett vállalkozás a jelentést az OBR külön, strukturált moduljában, országonként elkülönítve, géppel olvasható adatokkal teszi közzé. A rendszer a kötelező jelentés PDF-változata mellett nyílt, kereshető adatkészletet is előállít, a jogszabályban előírt üzleti titok- és halasztási szabályok megtartásával.”

5. Az OECD ICAP önkéntes, több adóhatóságot érintő kockázatértékelési program multinacionális vállalatcsoportoknak, amely ugyan nem APA, de előzetes komfortot adhat alacsony kockázatú ügyekben. Magyarország hozzon létre „NAV ICAP light” rendszert nagyadózóknak és középvállalatoknak, ahol transzferár, telephely, forrásadó, áfa-láncolat és csoporton belüli szolgáltatások előzetesen kockázatértékelhetők, ellenőrzési moratóriummal vagy elsődleges javítási lehetőséggel.

Kodifikációs hely: Art. új 176/A. §-a és Tao. tv. 18. §-ának kiegészítése (munkaszám) az előzetes kockázatértékelési programra. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (Art./Tao. tv. – előzetes kockázatértékelési program): „Az állami adó- és vámhatóság önkéntes előzetes kockázatértékelési programot működtethet, amelyben az adózóval egyeztetve transzferár-, telephely-, forrásadó-, áfa- és csoporton belüli szolgáltatási kockázatokat értékel. Az alacsony kockázatúként lezárt, teljeskörűen feltárt tényállásra a NAV a program lezárásától számított [X] hónapon belül ellenőrzést csak új lényeges tény vagy valószínű adat esetén indít, illetve eltérés esetén előzetes javítási lehetőséget biztosít.” Végrehajtási elem: A „NAV ICAP light” működési módszertanát, belépési feltételeit és nemzetközi adatcseréjét külön szabályzatban kell részletezni.

6. A TAO csoportok esetén – miután az nem hordoz adókockázatot – a leányvállalatok zárhassák a számviteli beszámolójukat anélkül, hogy a csoportképviselő meghatározza az arányosan rájuk jutó pontos társasági adót és becsült társasági adóról szóló kalkulációt tüntethessenek fel a kiegészítő mellékletben.

Kodifikációs hely: Szt. 42. és 88. §-ának módosítása a becsült csoporttagi társaságiadó-kötelezettségre. Javasolt normaszöveg (Számviteli törvény – társaságiadó-csoport becsült adója): „Társaságiadó-csoport tagja a csoportképviselő végleges adófelosztásának rendelkezésre állása előtt beszámolójában a rá jutó társasági adót megbízható becsléssel mutathatja ki. A becsülés módszerét és a későbbi végleges elszámolással szembeni lényeges eltérést a kiegészítő mellékletben be kell mutatni; a beszámoló közzététele emiatt nem késleltethető.”

7. Az átalakulás esetén ne elljen a cégjogi iratokba beleírni a társasági adóra vonatkozó rendelkezéseket. Ezt a társasági adóbevallásban is lehessen jelezni, amely ne legyen jogvesztő, az maradjon pótolható/javítható.

Kodifikációs hely: Tao. tv. 4. § kedvezményezett átalakulás fogalmának és 16. § kapcsolódó szabályainak módosítása; a nyilvántartási törvény követő módosítása. Javasolt normaszöveg (Tao. tv./átalakulási és nyilvántartási szabályok – adójogi választás bevallásban): „Átalakuláshoz, egyesüléshez vagy szétváláshoz kapcsolódó társasági adójogi választás vagy kedvezményezett minősítés a társaságiadó-bevallásban is megtehető vagy pótolható. A választás létesítő okiratban vagy más cégjogi okiratban való feltüntetése nem érvényességi feltétel; a bevallási nyilatkozat az elévülési időn belül önellenőrzéssel javítható, ha az anyagi jogi feltételek az átalakulás időpontjában fennálltak.”

8. A Tao. tv.-t meg kell változtatni úgy, hogy az adózó az elévülési időn belül önellenőrzéssel is érvényesíthesse az eredeti bevallásban nem, vagy nem teljes összegben figyelembe vett adóalap-kedvezményt, ha annak anyagi jogi feltételei az érintett adóévben fennálltak. Az adóalap-kedvezmény utólagos érvényesítése ne minősüljön tiltott választásmódosításnak, hanem az adókedvezményekhez hasonlóan önellenőrzéssel korrigálható adózói jogosultság legyen.

Kodifikációs hely: Tao. tv. 7. §-ának és Art. 54. § (3)–(4) bekezdésének módosítása. Javasolt normaszöveg (Tao. tv. – adóalap-kedvezmény utólagos érvényesítése): „Az adózó az elévülési időn belül önellenőrzéssel érvényesítheti az eredeti bevallásban nem, vagy nem teljes összegben figyelembe vett adóalap-kedvezményt, ha annak valamennyi anyagi jogi feltétele az érintett adóévben fennállt. E jog gyakorlása nem minősül tiltott választásmódosításnak, kivéve, ha e törvény valamely egymást kizáró adózási mód közötti választásra kifejezetten eltérő szabályt állapít meg.”

9. Az APA/MAP ügyek gyorsítására és határidő-garanciára van szükség. Az OECD 2024-es MAP-statisztikái szerint a nemzetközi adóviták átlagos lezárási ideje továbbra is hosszú, a transzferáras ügyeknél 30 hónap körüli. A magyar APA- és MAP-eljárásokra legyen kötelező ügyintézési mérföldkő, éves nyilvános statisztika, díj-visszatérítés indokolatlan késedelem esetén, valamint nagyvállalati transzferár-ügyekben előzetes NAV konzultációs protokoll.

Kodifikációs hely: Art. 174–176. §-ának és Tao. tv. 18. §-ának kiegészítése, új ügyintézési mérföldkövekkel. Javasolt normaszöveg (Tao. tv./Art. – APA/MAP eljárási mérföldkövek): „Az APA- és MAP-eljárásban a hatóság a kérelem befogadásáról, a tényállás teljességéről, a tárgyalási szakasz megkezdéséről és az érdemi döntés várható időpontjáról jogszabályban meghatározott

határidőn belül tájékoztatja az adózót. Az indokolatlan, a törvényi végső határidőt meghaladó késedelem esetén az eljárási díj arányos része visszajár. A NAV évente anonim statisztikát tesz közzé az ügyek számáról és átfutási idejéről, és nagyvállalati transzferár-ügyben előzetes konzultációs csatornát biztosít.”

10. Unshell/ATAD 3 célja a minimális gazdasági jelenlétű cégek adóelőnyeinek korlátozása volt (lett volna). A magyar adójogban minden „valódi gazdasági jelenlét” vagy „substance” típusú feltétel tételes objektív kritériumokkal kell szabályozni, nem NAV-mérlegelésre bízott gumifogalmakkal, aminél a bírósági felülvizsgálat lényegében hatástalan.

Kodifikációs hely: Tao. tv. új 4/A. §-a (munkaszám) az objektív gazdasági jelenléti kritériumokra; Art. bizonyítási szabályainak követő módosítása. Javasolt normaszöveg (Tao. tv./Art. – gazdasági jelenlét objektív kritériumai): „Ha adóelőny, mentesség vagy kedvezmény feltétele a belföldi „valódi gazdasági jelenlét”, „megfelelő gazdasági tartalom” vagy ezekkel azonos értelmű feltétel, e feltétel fennállását kizárólag a törvényben vagy annak kifejezett felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott, objektíven ellenőrizhető mutatók alapján lehet megítélni. A NAV belső szempontrendszere új anyagi feltételt nem teremthet.”

11. Ha a NAV korábban évekig elfogadott egy joggyakorlatot, majd változtat, akkor az új értelmezés csak jövőre legyen alkalmazható, közzétett átmeneti idővel. Ez különösen a nagyvállalati transzferár esetén fontos.

Kodifikációs hely: Art. 247. §-ának kiegészítése új (3)–(5) bekezdéssel a közzétett, megváltozott hatósági jogértelmezés jövőbeli hatályára. Javasolt normaszöveg (Art. – hatósági jogértelmezés jövőbeli hatálya): „Ha a NAV nyilvánosan vagy tartós, egységes ellenőrzési gyakorlatban korábban elfogadott jogértelmezését az adózó terhére megváltoztatja, az új értelmezés főszabály szerint a közzétételét követő hatvanadik naptól alkalmazható. Korábbi időszakra csak akkor alkalmazható, ha a korábbi gyakorlat nyilvánvalóan törvényt sértő volt és az adózó rosszhiszeműen járt el, vagy ha közvetlenül alkalmazandó uniós jog másként rendelkezik.”

12. Megfontolandó, hogy kerüljön vissza a rendszerbe a kulturális TAO.

Kodifikációs hely: Tao. tv. adókedvezményi fejezetében új 22/F. § (munkaszám) a kulturális célú adókedvezményre. A pont jelenlegi formájában nem adható vissza felelősen egyetlen végleges, beilleszthető normaszöveggel. A kulturális TAO visszaállítása önálló támogatáspolitikai döntést igényel: jogosult kör, támogatható tevékenység, támogatási intenzitás, éves keret, állami támogatási jogi megfelelés és visszaélés-ellenes kontroll nélkül nem készíthető felelős normaszöveg. Elfogadott koncepció esetén a Tao. tv. adókedvezményi fejezetében külön új jogcímként kodifikálandó.

VÁM, EKAER

1. CBAM kapcsán ügyviteli egyszerűsítésre van szükség. A CBAM végleges rendszere 2026-tól érinti az importőröket, és az 50 tonnás küszöb felett engedélyezett CBAM-nyilatkozói státusz, jelentés és tanúsítványvásárlás szükséges lesz. A NAV/Vámhatóság és az illetékes klímahatóság működtessen magyar CBAM-kalkulátort, előminősítést és vámadat-alapú automatikus figyelmeztetést, hogy az importőr a küszöb közelében időben lássa a regisztrációs kényszert.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. A CBAM-kalkulátor, előminősítés és vámadat-alapú automatikus küszöbfigyelmeztetés ügyféltámogató informatikai szolgáltatás. A NAV/vámhatóság és az illetékes klímahatóság közös adatkapcsolatot és értesítési rendszert fejleszthet a közvetlenül alkalmazandó uniós CBAM-szabályok mellett; új anyagi jog csak a magyar hatáskörök vagy adatátadás hiánya esetén kell.

2. Az eFTI és EKAER összekapcsolása is szükséges. Az eFTI-rendelet célja, hogy az EU-ban a papíralapú fuvarokmányokat standardizált elektronikus adatok váltsák fel, és 2027-re a hatóságoknak el kell fogadniuk az eFTI-platformokon megosztott elektronikus fuvaradatokat. Az EKAER-t úgy kell továbbfejleszteni, hogy ne magyar különadminisztráció legyen, hanem eFTI-kompatibilis adatsomagot használjon, és a fuvarozó, könyvelő, vámügynök és adózó ne ugyanazt az adatot adja meg párhuzamosan több rendszerbe.

Kodifikációs hely: Az EKAER végrehajtási rendeletének új 12/A. §-a (munkaszám), az eFTI-adat közvetlen újrafelhasználásával. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (EKAER-szabályok – eFTI-adat újrafelhasználása): „Ha az EKAER-kötelezettséghez szükséges fuvaradat a hatóság számára az eFTI-rendelet szerinti hiteles elektronikus fuvarinformációs platformról hozzáférhető, ugyanazon adat külön EKAER-bejelentésben történő ismételt közlése nem követelhető. A magyar rendszer az eFTI-adatsomagot köteles befogadni és az EKAER-specifikus többletadatot külön kiegészítésként kezelni.” Végrehajtási elem: Az EKAER API-t eFTI-kompatibilis adatmodellel, szerepkörös hozzáféréssel kell továbbfejleszteni.

3. Az EU vámreformja az EU Customs Data Hubra épít, amely központi adatcsomaggal és kevesebb beavatkozással működő vámkezelést céloz. A NAV az importőrök számára egy felületen mutassa az importáfa, vám, EKAER, CBAM, termékdíj/EPR és a későbbi vámadatokat.

Kodifikációs hely: Nincs módosítandó §; a javaslat jogalkalmazási, igazgatási vagy informatikai végrehajtással valósítható meg. Jogszabályváltoztatás nem szükséges. Az importáfa, vám, EKAER, CBAM, termékdíj/EPR és későbbi EU Customs Data Hub adatok egy importőri felületen történő megjelenítése portál- és adatkapcsolati fejlesztés. A saját adatok egyablakos megjelenítéséhez elsődlegesen interoperabilitás és jogosultságkezelés kell; anyagi vámjogi norma nem változik.

4. Az EU vámreformja külön kezeli a Temu/Shein/AliExpress típusú kiscsomag-áradatot, a 150 eurós vámmentesség megszüntetését, központi vámhatóságot és adatközpontot is előírva. A NAV ezért tegyen közzé külön e-kereskedelmi importkockázati tájékoztatót, és ne a végső fogyasztóra vagy magyar kisvállalkozóra tolja át a platformok hibás vám-/áfakezelésének következményeit.

Kodifikációs hely: A vámtörvény (2017. évi CLII. törvény) új 70/A. §-a és Áfa tv. importeljárási szabályainak kiegészítése (munkaszám) a platformhiba miatti jóhiszemű címzett védelmére. Részben igényel jogszabályváltoztatást. Javasolt normaszöveg (vám-/áfaeljárási szabály – platformhiba miatti fogyasztói jóhiszeműség): „Ha a végső fogyasztó vagy belföldi kisvállalkozás az importhoz kapcsolódó vám- vagy áfafizetést a jogszabály szerint erre kötelezett elektronikus platformnak igazoltan megfizette, a platform hibás továbbítása vagy bevallása miatt vele szemben szankció nem alkalmazható, és ugyanazon közteher ismételt megfizetésére csak a platformmal szembeni behajtás eredménytelensége és külön törvényi feltételek esetén kötelezhető.” Végrehajtási elem: A NAV-nak emellett külön, közérthető e-kereskedelmi importkockázati tájékoztatót kell közzétennie a kiscsomag-, platform- és IOSS/ vámváltozásokról.

5. Ha a vámadatok és az áfabevallás digitálisan összeköthetőek, akkor indokolt lenne, hogy megbízható adózók és igazoltan működő importőrök szélesebb körben alkalmazhassanak halasztott importáfa-elszámolást, pénzügyi biztosíték vagy felesleges cash-flow terhelés nélkül.

Kodifikációs hely: Áfa tv. 156–157. §-ának és a vámjogi végrehajtási szabályoknak a módosítása a halasztott importáfa szélesebb alkalmazására. Javasolt normaszöveg (Áfa tv./vámjogi végrehajtási szabály – halasztott importáfa): „Megbízható adózó vagy a vámhatóság által legalább [12] hónapja szabályszerűen működő importörként nyilvántartott adóalany az import után fizetendő általános forgalmi adót – a törvényben meghatározott kockázati feltételek teljesítése esetén – pénzügyi biztosíték nyújtása nélkül az áfabevallásában önadózással állapíthatja meg és ugyanazon bevallásban, levonási joga fennállása esetén levonásba helyezheti.”

Btk.

1. Új büntetőjogi tényállássá váljon az ügyfélkapu jogosulatlan használata – ami eddig nem volt az. A hatálybalépéstől büntetendő legyen (i) a saját hozzáférés szándékos átengedése más személy részére, (ii) más személy hozzáféréseinek jogosulatlan felhasználása, akkor is, ha az elkövető nem kifejezetten visszaélési céllal járt el, de tudta vagy az adott helyzetben tudnia kellett, hogy nem a saját azonosítását használja.

Kodifikációs hely: Btk. új 423/A. §-a (munkaszám), közvetlenül az információs rendszer vagy adat megsértéséhez kapcsolódó tényállások körében. Javasolt normaszöveg (2012. évi C. törvény – új tényállás, elektronikus azonosító jogosulatlan átadása és használata): „423/A. § (1) Aki más személy központi elektronikus azonosítási szolgáltatáshoz vagy digitális állampolgársági azonosításhoz tartozó, személyhez kötött hitelesítési adatát vagy eszközét jogosulatlan elektronikus ügyintézés céljából megszerzi, felhasználja, vagy e célból másnak átadja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. (2) Nem büntethető az, aki saját elektronikus azonosításával, jogszabályon vagy érvényes meghatalmazáson alapuló képviseleti jog keretei között jár el. (3) Aki az (1) bekezdés szerinti cselekményt jelentős érdeksérelmet, vagyoni hátrányt vagy jogosulatlan hatósági jognyilatkozatot okozva követi el, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.” Kodifikációs megjegyzés: A forrásban szereplő gondatlan alakzatot nem célszerű megtartani: a személyes azonosító átadása/használata büntetőjogilag kellően körülhatárolt célzatot vagy szándékosságot igényel. A tényállást a Btk. információs rendszer elleni bűncselekményeivel való halmazati és szubszidiaritási viszonyban külön is össze kell hangolni.